

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS 2022./2023.ak.g.

*Studiju virziens “VADĪBA,
ADMINISTRĒŠANA UN NEKUSTAMO
ĪPAŠUMU PĀRVALDĪBA”*

Satura radītājs

I. Informācija par augstskolu	3
II. Studiju virziena raksturojums	11
2.1. Studiju virziena pārvaldība	11
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	29
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	33
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	47
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	61
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	66
III. STUDIJU PROGRAMMAS “Biznesa vadība” RAKSTUROJUMS	70
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	70
3.2. Studiju saturs un īstenošana	76
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	82
3.4. Mācībspēki	83
IV. STUDIJU PROGRAMMAS “Biznesa vides vadība” RAKSTUROJUMS	86
4.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	86
4.2. Studiju saturs un īstenošana	93
4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	98
4.4. Mācībspēki	98
V. STUDIJU PROGRAMMAS “Ekonomika un uzņēmējdarbība” RAKSTUROJUMS	101
5.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	101
5.2. Studiju saturs un īstenošana	104
5.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	112
5.4. Mācībspēki	112

I. INFORMĀCIJA PAR AUGSTSKOLU

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Vidzemes Augstskola (turpmāk - ViA) dibināta 1996. gadā un 2001. gadā ieguvusi valsts augstskolas statusu. 2002. gadā ViA akreditēta uz nenoteiktu laiku. ViA piedāvā kvalitatīvas studiju programmas, kurās tiek līdzsvarota teorija un prakse. Studiju programmas tiek nemitīgi atjaunotas un pielāgotas aktuālām sabiedrības vajadzībām un izmaiņām darba tirgū. Studiju kvalitāti nodrošina pieredzējuši un profesionāli mācītāji, progresīvas studiju formas, kā arī pētniecības un akadēmiskā darba integrācija.

ViA piedāvā koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras programmas, kopskaitā 17. ViA studiju programmas tiek īstenotas **piecos** studiju virzienos, kas ir apvienoti divās fakultātēs – Inženierzinātņu fakultātē un Sabiedrības zinātņu fakultātē.

Pārskata periodā, 2022./2023. akadēmiskajā gadā (ikgadējie statistikas dati uz 2022. gada 1.oktobri ViA vidējais gada uzņemto studentu skaits ir 232 studenti, vidējais gada studējošo kopskaits 635 studenti, ar vidējo atbirumu gadā līdz 25,8% studentiem, kas pārtraukuši studijas kā studiju programmu neapguvuši vai teorētisko kursu nokārtojuši (nav iesniegts vai aizstāvēts valsts gala pārbaudījums). Absolventu skaits pārskata periodā - 112 absolventi. Pārskata periodā studējošo skaitam tendence ir samazināties līdz vidēji 3,5 gadā no 2021./2022. ak.gada studentu kopskaita, kā iemesli tiek minēti gan demogrāfiskā situācija Vidzemes reģionā, no kurienes ir vairums augstskolas studentu, gan joprojām jūtama Covid -19 ietekme, gan arī 2022. gada drošības bažas saistībā ar karu Ukrainā, kas daļai jauniešu var likt nosvērties par labu ārzemju studijām. Tomēr vidēji studējošo atbirums ViA ir zem Eiropas Savienības valstu vidējiem rādītājiem un ir ar izteiktām atšķirībām starp dažādām studiju programmām. Vislielākais atbirums ir inženierzinātņu programmās, kur daudziem studējošajiem, absolvējot vidējās izglītības iestādes, nav pietiekamas zināšanas svarīgajos mācību priekšmetos – matemātikā, fizikā. Biežākie atbiruma iemesli ir neizpildītas studiju programmas prasības (sagrāts liels apjoms akadēmisko parādu), kā arī studiju pārtraukšana pēc paša vēlēšanās, kur biežākais iemesls ir nespēja savienot studijas ar pilna laika darbu. Aizvien izteiktāka tendence ir, ka studējošie pārtrauc studijas pirms diploma ieguves, bet pēc laika (viena gada līdz pat 10 gadu ietvarā) atjaunojas studējošo statusā, turpina jau iesāktās studiju programmas apguvi, vai arī izvēlas citu studiju programmu

Detalizēts studējošo skaita pārskats pieejams pēc pieprasījuma Studiju administrēšanas grupā.

Pētnieciskais darbs ViA tiek īstenots divos zinātniskajos institūtos - Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (turpmāk - HESPI), kas izveidots 2015. gadā, un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūtā (turpmāk - SSII), kas ir dibināts 2006. gada jūlijā.

2019. gadā tika uzsākts darbs pie ViA stratēģijas 2023.-2028. gadam, stratēģijas izstrāde notika atbilstoši pieejamai informācijai no izglītības politikas veidotājiem, tomēr šis process ir aizkavējies. Šobrīd jaunā ViA stratēģija ir izstrādes beigu procesā - to vada ViA padome piecu cilvēku sastāvā, izstrādē ir tikuši iesaistīti visu līmeņu augstskolas darbinieki, kā arī tā veikta ciešā sadarbībā ar uzņēmējiem, pašvaldību. Pašlaik jaunā stratēģija ir iesniegta Izglītības un Zinātnes ministrijā izvērtēšanai un apstiprināšanai.

Saskaņā ar 2022. gada vasarā pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem par augstskolu stratēģisko specializāciju, ViA ir noteiktas stratēģiskās specializācijas jomas - 1) inženierzinātnes un tehnoloģijas (izglītības tematiskā joma – datorika); 2) sociālās zinātnes (izglītības tematiskās jomas – informācijas un komunikācijas zinātnes, komerczinātnes un administrēšana, individuālie pakalpojumi). Augstskolu stratēģiskās specializācijas ir definētas, iaujot ViA turpināt darbu jaunās stratēģijas papildināšanas. Visu pārskata periodu (no 2020.gada) ViA strādā gan pēc iepriekšējās stratēģijas (2016-2020), kas, neraugoties uz izstrādes laiku, vēl joprojām ir aktuāla, gan, ņemot vērā pēdējo gadu aktīvo iesaisti starptautiskās partnerībās un projektos, arī atbilstoši stratēģiskajai specializācijai. *Pašlaik jaunā stratēģija ir iesniegta Izglītības un Zinātnes ministrijā izvērtēšanai un apstiprināšanai*

ViA vīzija jaunajā augstskolas 2023.-2028.gada stratēģijā skan šādi: “ViA ir starptautisks, reģionāli nozīmīgs un ilgtspējīgs zināšanu, pētniecības un inovāciju kopienas virzītājs nākotnes sabiedrības dzīvesspēkam¹ un izaugsmei.

Savukārt, jaunā **ViA misija** skan šādi: “Vidzemes Augstskola veicina uzņēmīgas, iekļaujošas, gudras un tehnoloģiski attīstītas nākotnes zināšanu sabiedrības nostiprināšanos reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī.”

Ar šo misijas formulējumu tiek izvirzīts, ka ViA rada un virza pierādījumos balstītas zināšanas cilvēka vispusīgai attīstībai un talantu izkopšanai mūža garumā. Līdzvērtīgi svarīgi, ka ViA mijiedarbībā ar iesaistītajām pusēm pēta un risina sabiedrības izaugsmei aktuālas problēmas starptautiskā un reģionālā kontekstā. Papildinot iepriekšējo, ViA kopraida inovācijas reģionu un sabiedrības ilgtspējai. Un visbeidzot, ViA nodrošina ilgtspējīgu un pievilcīgu, cilvēk-orientētu sadarbības, darba un izaugsmes vidi ikvienai iesaistes pusei, tiecas kļūt par pievilcīgu akadēmisko darba devēju.

ViA galvenie darbības **stratēģiskās prioritātes un mērķi**, kas ietverti jaunajā augstskolas stratēģijā :

- 1) Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā;
- 2) Izcilība un sadarbība pētniecībā;
- 3) Inovāciju veicināšana tautsaimniecības izaugsmei;
- 4) Organizācijas attīstība.

ViA jaunajā stratēģijā definētās vērtības ir **Uzņēmīgums, Ilgtspēja, Sadarbība, Radošums, Cieņa un Atbildība, un Akadēmiskā brīvība**

Kopš 2020.gada ViA cieši sadarbojas ar Valmieras novada pašvaldību un Valmieras Attīstības aģentūru, un piedalījās Valmieras stratēģiskās attīstības plānošanā 2030, ņemot vērā ViA studiju un zinātnes piedāvājumu un attīstības iespējas, galvenos uzsvarus liekot uz aprites ekonomikas, koka ēku būvniecības, ilgtspējīgas attīstības, IT jomām. Minētās jomas ir iekļautas Valmieras industriālo teritoriju attīstības plānā, un plānotajā periodā ir paredzēts radīt 1770 jaunas darba vietas. Pilsētas, novada un reģiona attīstības kontekstā, ViA ir definēti uzdevumi: augsti kvalificēta darba spēka sagatavošana, mūžizglītības nodrošināšana un darbaspēka pārkvalifikācija, pētniecības nodrošināšana un inovāciju veicināšana - jaunu uzņēmumu attīstība.

ViA studiju programmu uzskaitījums pieejams ViA Studiju administrēšanas grupā grupā pēc pieprasījuma.

Informācija studējošo skaita dinamiku pārskates periodā pieejama ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA stratēģija (2016 - 2020) latviešu valodā pieejama ViA mājas lapā *gan latviešu, gan angļu* valodās. *Stratēģija (2023-2028) latviešu valodā pieejama pēc pieprasījuma Rektorātā*

1.1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

¹ **Sabiedrības dzīvesspēks:** jēdziens (angl. societal resilience, tulkots arī kā noturība vai drošumspēja), kas plaši tiek izmantots, lai skaidrotu un pētītu sabiedrību attīstību nedrošos, neskaidros, ātri mainīgos apstākļos. Jēdziens sevī ietver problēmu risināšanu un attīstības stratēģisku vadīšanu spēju veidos, rada nepieciešamos apstākļus ilgtermiņa izaugsmei un attīstībai, kā arī sekmē kopienas elastīgumu empātijas spēju un drosmi, spēcīgu saišu veidošanu sociālā atbalsta gūšana un kopības izjūtu ar apkārtējiem cilvēkiem un plašāku sabiedrību.

ViA ir atvasināta publiska persona. ViA ir dibinājusi valsts un tās tiesisko darbību reglamentē ViA Satversme. ViA pārvaldībā tiek ievērots demokrātisks vadības stils un koleģialitātes princips. Fakultāšu dekāni un citu akadēmisko un administratīvo struktūru vadītāji, kā arī studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā. Operatīvās vadības jautājumi tiek risināti iknedēļas vadības sēdēs. Augstskolas operatīvo vadību organizē administratīvais prorektors. Sēdes ir atklātas un informācija no sēdēm tiek izsūtīta augstskolas personālam elektroniski. Aktuālo procesu izvērtēšanai un sekmīgai studiju darba organizācijai, reizi mēnesī tiek organizēti Studiju virzienu un studiju programmu direktoru darba semināri, kā arī Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdes.

Augstskolas vadības un pārstāvības galvenās lēmējinstiūcijas ir:

Satversmes sapulce - ViA augstākā vadības instiūcija, kas apstiprina ViA Satversmi un tās grozījumus, ievēlē amatā rektoru, kā arī var rosināt rektora atcelšanu no amata; noklausās un apstiprina ViA Padomes priekšsēdētāja, rektora, Senāta priekšsēdētāja un Revīzijas komisijas sagatavotos ikgadējos pārskatus par ViA darbību; ievēlē Senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla vidus un apstiprina Senāta nolikumu, kā arī var atsaukt senāta locekļus; veido un ievēlē Revīzijas komisiju; ievēlē Akadēmisko šķīrējtiesu un apstiprina tās nolikumu, kā arī izskata un izlemj citus stratēģiskos jautājumus, kas saistīti ar ViA darbību un neietilpst citu pārvaldes instiūciju kompetencē. Satversmes sapulci ievēlē uz trim gadiem. Satversmes sapulce sastāv no 40 personām, no kurām 24 pārstāvji tiek ievēlēti no akadēmiskā personāla, 8 pārstāvji tiek ievēlēti no vispārējā personāla, un 8 pārstāvji tiek ievēlēti no studējošo vidus.

ViA Padome - koleģiāla ViA augstākā lēmējinstiūcija (5 Padomes locekļu sastāvā), kas ir atbildīga par ViA ilgtspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina ViA darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. ViA Padomes darbību nosaka ViA Satversme, LR normatīvie akti un tiem atbilstošais ViA Padomes nolikums. ViA Padome aizsargā ViA autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu.

Senāts - koleģiāla ViA augstākā akadēmiskā lēmējinstiūcija, kas ir atbildīga par augstskolas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē ViA akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas. Senātu ievēlē uz trim gadiem; tā ievēlēšana un darbība tiek noteikta saskaņā ar Augstskolu likumu, kā arī Senāta nolikumu, kuru apstiprina Satversmes sapulce. Senāts sastāv no 15 senatoriem: 11 akadēmiskā personāla pārstāvjiem (73%), 3 (trim) studējošo pārstāvjiem (20%) un administratīvais personāls (rektors) - (7%).

Rektors - augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv augstskolu. Izveidojot struktūrvienību organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai, rektors apstiprina tās nolikumu un nosaka tās izveidošanas, finansēšanas un uzraudzības kārtību, kā arī darbības pamatnoteikumus. Pieņemot lēmumus par struktūrvienības reorganizāciju vai likvidāciju, rektors nosaka minēto lēmumu izpildes kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem rektors ieceļ un atceļ prorektorus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību saskaņā ar ViA Padomē un Senātā apstiprināto ViA Prorektoru izvirzīšanas, iecelšanas un atcelšanas kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem fakultātes Dome izvirza un rektors ieceļ un atceļ dekānus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību. Rektors pārrauga ViA zinātnisko darbību.

Akadēmiskā šķīrējtiesa - ir pastāvīga ViA instiūcija, kas izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par ViA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, strīdus starp ViA amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes instiūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī Augstskolu likumā noteiktajos gadījumos izskata iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus ViA Satversmē paredzētus uzdevumus. Šķīrējtiesa sastāv no 3 (trīs) locekļiem, no kuriem 2 (divus), aizklāti balsojot, ievēl Satversmes sapulce no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla vidus (67%), un 1 (vienu) ievēl studējošo pašpārvalde no pilna laika studējošo vidus (33%).

Revīzijas komisija - ViA pārstāvības institūcija, kas veic iekšējās revīzijas uzdevumus un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmi un citiem augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem. Revīzijas komisijas mērķis ir pārbaudīt Augstskolas darbības atbilstību Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmei un citiem Augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī Satversmes sapulces, ViA Padomes un Senāta lēmumiem. Revīzijas komisiju 3 (trīs) personu sastāvā ievēlē Satversmes sapulce uz trim gadiem. Revīzijas komisijas locekļus var atsaukt Satversmes sapulce. Revīzijas komisijas sastāvā var tikt ievēlēti vēlētā akadēmiskā personāla un studējošo pārstāvji.

Fakultāšu Domes - koleģiālas lēmēj institūcijas fakultāšu akadēmiskās, zinātniskās un pētnieciskās darbības nodrošināšanai. Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome sastāv no 13 (trīspadsmit) locekļiem: 10 (desmit) akadēmiskā personāla pārstāvji (77%), 3 (trīs) studējošo pārstāvji (23%). Inženierzinātņu fakultātes Dome sastāv no 8 (astoņiem) locekļiem: 6 (seši) akadēmiskā vai pētnieciskā personāla pārstāvji (75%), 2 (divi) studējošo pārstāvji (25%).

Ekopadome – ViA izveidota padome, kas darbojas saskaņā ar Ekoaugstskolu programmas realizācijas īstenošanas procesu, kura mērķis ir Ekoaugstskolas sabiedrisko aktivitāšu organizēšana un vadīšana un ekoloģiskas saimniekošanas koordinēšana ViA un tās apkārtnē. Ekopadome sastāv no 7 studentiem, 6 akadēmiskā personāla un 2 administratīvā personāla pārstāvjiem un 1 Valmieras novada pašvaldības pārstāvja. Ekopadomes priekšsēdētāja ir BV docētāja, profesore Maira Leščevica.

Nemot vērā izmaiņas augstskolas pārvaldības modeli, ViA vēl nav apstiprināta jaunā pārvaldības struktūra, kuras apstiprināšana, pēc jaunās kārtības, ir ViA Padomes pārziņā.

1.2 . Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

ViA Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika ir ViA kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi. Tā ir izstrādāta, tiek pārskatīta un īstenota saskaņā ar Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (2015), Latvijas Republikas Augstskolu likumā noteikto un citiem normatīviem, vienlaikus, ņemot vērā ViA iekšējo un ārējo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības. Politika atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos.

Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem.

1.3. Kvalitātes nodrošināšanas politika un pasākumi

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, kas paredz tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. Sākot ar 2022.gadu par stratēģijas attīstības un finanšu jautājumiem lemj ViA Padome (saskaņā ar Augstskolu likumu). Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Sabiedrības zinātņu fakultāte regulāri (reizi mēnesī) izvērtē savu darbību un lemj par aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. Kopš 2018.gada kvalitātes vadībā un konsultēšanā arī iesaistās darba devēji, absolventi.

Par būtiskiem jautājumiem lemj fakultātes domes sēdēs reizi mēnesī. ViA ir **Zinātniskā padome**, kuras uzdevums ir sekmēt saskaņotu un mērķtiecīgu ViA akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbību atbilstoši ViA stratēģijai. Padome konsultē un nepieciešamības gadījumā sagatavo priekšlikumus Senātam un rektoram par stratēģiski nozīmīgiem augstskolas zinātniski pētnieciskās

darbības jautājumiem, t.sk., jaunu ViA pētniecības virzienu uzsākšanu. Ik gadu studiju virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Visi normatīvie dokumenti gan studējošajiem, gan akadēmiskajam personālam pieejami ViA e-vidē. Studējošie tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā par viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. ViA ir izstrādāta **Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība**, kas saistīta ar kvalitatīvu studiju procesa norisi.

Studiju programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst **ViA stratēģijai**. Studiju programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst *Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai*.

1.4. Akadēmiskā personāla darba kvalitātes nodrošināšana un novērtēšana

ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i., prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**, ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu, kā arī tiek ņemtas vērā studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī. ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā. Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros. Docētājam vienu reizi akadēmiskajā gadā (oktobrī par iepriekšējo akadēmisko gadu) jāiesniedz atskaite par sasniegumiem zinātniskajā darbā, gūto pieredzi projektos, semināros un konferencēs. Iesniegtā informācija tiek izmantota zinātniskās atskaites un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošanai. Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tiku īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, ViA tiek īstenotas dažādas aktivitātes, t.sk. studiju kursa novērtējuma aptaujas un studiju kurus hospitēšanas iespējas.

Studiju virzienā akadēmisko personālu veido vēlētie docētāji, gan arī nozares profesionāļi, kuri nodrošina ne tikai atsevišķas vieslekcijas, bet arī pilnu studiju kursu docēšanu. Tas ir viens no veidiem, kā tiek panākts līdzsvars studiju saturā starp teorētisko un praktisko zināšanu apguvi. Lēmumu gan par vēlēto docētāju (lektoru, docentu amatam), gan vieslektoru apstiprināšanu, pamatojoties uz virziena lēmumu, pieņem fakultātes dome pēc iepazīšanās ar katra pretendenta kvalifikāciju un kompetenču atbilstību. ViA vēlētie docētāji kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos piedalās Erasmus+ un citās profesionālās pilnveides mobilitātēs, apmeklējot ViA piedāvātos kursus, iesaistoties profesionālo organizāciju u.c. aktivitātēs.

1.5. Akadēmiskā darba un pētniecības resursi, atbalsts studentiem

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. Tāpat ViA ir pieejama e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli,

elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija* (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Savukārt, telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam.

ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniedzot izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virziena izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studijuursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.

Informācijas vadība

ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. Savukārt, informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbiruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos medijus, kā arī: ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu *LAIS*, kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā, Lietvedības informācijas sistēmu, E-mācību vidi *Moodle*, *Microsoft Teams*, Bibliotēkas sistēmu *ALISE*, Grāmatvedības sistēmu *Horizon*.

Sabiedrības informēšana

ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un doktora studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem

pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību.

ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas.

ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *Tik Tok*, *YouTube*, *LinkedIn*, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos izdales materiālos. Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā.

Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija *Facebook* grupā "ViA Alumni", kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos.

Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informācija mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos.

Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *Tik Tok* un *YouTube*. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot savas zināšanas augstskolas laboratorijās, prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajosursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet. ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām.

Studiju virziena docētāji regulāri piedalās vietējās un starptautiskās konferencēs, semināros, publiskās diskusijās kā viedokļu līderi, darbojas kā eksperti Eiropas Savienības projektos starptautiskā mērogā, regulāri papildina zināšanas arī kā dalībnieki pieredzes apmaiņas misijās, tādējādi nesot līdzi arī augstskolas un virziena vārdu un palīdzot dibināt jaunus sadarbības sakarus.

Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā.

Studiju virziena līmenī katra semestra beigās studiju virziena direktors apkopo aptaujas rezultātus, caurskata tos, analizē studentu sniegtās atbildes un apkopo ierosinājumus uzlabojumiem, kurus pārrunā gan ar mācībspēkiem, gan katra kursa studentiem un Konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir studenti no katra kursa un docētājs no studiju programmas. Pārrunu ietvaros tiek caurskatīti arī nepieciešamie uzlabojumi kursa saturā, apmācību metodēs, savstarpējā sadarbībā starp docētājiem semestra un gada ietvaros.

ViA ir aktīva studentu pašpārvalde - Vidzemes Augstskolas Studentu apvienība. Plašāka sadarbība izvēsta ar studentu EKO padomi, kas iesaistījusi programmas studentus praktiskos projektos, kas integrēti apmācību programmas agrīnajosursos, piemēram, augstskolas teritorijas labiekārtošanas ideju konkursi un izstrāde.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Aptauju rezultāti parāda, ka bakalaura un maģistra programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, strādā nozarē atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai gan privātajā, gan valsts un pašvaldību sektorā.

ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika apskatāma ViA mājaslapā: [Dokumenti | Vidzemes Augstskola \(va.lv\)](#)

1.5.1 Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.¹ daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

Nr. p.k.	<i>Atbilstoši 5. panta 2.¹ daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu piln- veidi, attīstību un darbības efektivitāti:</i>	<i>Pamatojums</i>
1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	skat. 1.3. (I daļa)
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	skat. 1.3. (I daļa)
3.	Izveidoti un publicēti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	skat. 1.5. (II daļa)
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	skat. 1.3. (I daļa)
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	skat. 1.3. (I daļa)
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	skat. 1.3. (I daļa)

II. STUDIJU VIRZIENA "Biznesa vadība" RAKSTUROJUMS

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" (Biznesa vadība) iekļaujas kopumā trīs studiju programmas. Aizvadītajā akreditācijas periodā studiju virzienā notikusi ievērojama izaugsme – bez jau iepriekš īstenotajām profesionālajām bakalaura un maģistra programmām izveidota un akreditēta kopīgā doktora studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" ((EuD). Profesionālā maģistra programma "*Biznesa vides vadība*" (BVV) tiek realizēta angļu valodā, doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" - angļu un latviešu valodā. Maģistra un doktora programmas ir orientētas gan uz vietējiem studentiem, gan ārvalstu studējošajiem, tās ir programmas, kuru studiju saturā ir integrētas jaunākās ekonomikas un uzņēmējdarbības atziņas, informācijas tehnoloģijas, iekļauti studiju kursi ar starpdisciplināru saturu un sasaisti ar nozares aktualitātēm un praksi.

Profesionālā bakalaura studiju programma "*Biznesa vadība*" (BV) tiek īstenota kopš ViA darbības uzsākšanas 1996.gadā, tās absolventi ir pieprasīti darba tirgū, tā apliecinot labo profesionālo sagatavotību. Maģistra programma "*Biznesa vides vadība*" uzsākta realizēt 2009.gadā, dodot iespēju gan absolventiem, gan reģionā dzīvojošajiem iegūt maģistra līmeņa izglītību Vidzemē. Doktora programma "*Ekonomika un uzņēmējdarbība*" ir kopīga Latvijas augstskolu konsorcijs (Vidzemes Augstskola, Ventpils Augstskola, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija) izstrādāta programma, kas ļaus attīstīt Vidzemes Augstskolu par Vidzemes ekonomikas un uzņēmējdarbības pētniecības centru.

Biznesa vadības virzienā īstenotās programmas veidotas pēc papildinātības un pēctecības principa gan studiju virziena iekšienē, gan augstskolas kā institūcijas mērogā. Bakalaura līmenī studējošie tiek sagatavoti tālākām studijām maģistrantūrā. Maģistra līmenī tiek attīstītas profesionālās uzņēmējdarbības vadības kompetences un veidota pētniecības prasmes, kuras tālāku pilnveidi gūst doktora programmas līmenī. 2021.gadā Biznesa vadības virziena bakalaura un maģistra studiju programmas piedalījās starptautiskajā novērtēšanā un, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisijas 2021.gada 13.oktobra lēmumu Nr.2021/41-A saņēma akreditāciju (akred.lapas Nr.2021/62, 26.10.2021.) uz maksimālo periodu - 6 gadiem, kas apliecina augstu studiju kvalitāti, ko nodrošina profesionāli un akadēmiski spēcīga un motivēta docētāju komanda, plaša iesaiste pētniecībā un pētniecības rezultātu aprobācija studiju procesā. Kopumā abu studiju programmu studējošie un absolventi viegli un veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, jo izveido labus kontaktus nozarē jau studiju laikā studiju prakšu ietvaros.

Biznesa vadības studiju virzienam ir īpaša loma Vidzemes reģiona attīstībā, nodrošinot biznesa vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, tas sekmē privātā biznesa uzsākšanu un attīstību reģionā. Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā *ViA stratēģijā* (Vidzemes Augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī reģiona attīstības vīzijā (*Vidzemes plānošanas reģiona ilgspējīgas attīstības stratēģija 2030*), kā arī pilnīgi ir atbilstoša arī jaunajai ViA stratēģijai 2023-2028

Studiju virziena attīstība atbilst Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gada galvenajām tendencēm, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona ilgspējīgas attīstības stratēģija 2030 vīzijā

Vidzemes Augstskolas jaunajā stratēģijā ir izvirzītas četras stratēģiskās prioritātes: 1) Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā; 2) Izcilība un sadarbība pētniecībā; 3) Inovāciju veicināšana tautsaimniecības izaugsmei; 4) Organizācijas attīstība.

BV studiju virziens vispirms ir pakārtots prioritātei "**Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā**" nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei un prioritātēm. Tāpat vairāki studiju kursi ir iekļauti augstskolas Atvērtās Universitātes piedāvājumā un ir

pieejami jebkuram interesentam, kurš vēlas apgūt kādu no biznesavirziena jomām.

Studiju programmu īstenošana studiju virzienā nodrošina ViA misijas īstenošanu: veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu saistītu problēmu risināšanai. Studiju virzienam svarīgi ir īstenot arī prioritātes "**Izcilība un sadarbība pētniecībā**" mērķi- maģistra un doktora programmām nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās), augstvērtīgās zinātniskās publikācijās, kā arī pētījumu rezultātu pārnese izglītības programmās un tautsaimniecībā, jo bez pētniecības atbalsta nav iespējams sasniegt izglītības mērķi. Tāpat arī būtiska ir virziena starptautiskā sadarbība- izmantojot dažādas starptautiskās programmas, iespējams attīstīt augstvērtīgu pētniecību uzņēmējdarbības jomās.

Prioritātes "**Inovāciju veicināšana tautsaimniecības izaugsmei**" mērķis – nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas uzņemšanās valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā - sasniegšana studiju virziena ietvaros pakārtota uzņēmēju, reģiona un visas tautsaimniecības kopējo vajadzību apmierināšanai. Kā arī inovatīvu projektu ietvaros veicināt dažādas idejas un to popularizēšanu attiecībā uz dažādiem piedāvājumiem uzņēmējdarbībā, t.sk. tūrisma un atpūtas jomā. Gan docētāju, gan studentu iesaistīšanās dažādos uz inovatīviem risinājumiem vērstos projektos (piemēram, VIP, Nordplus, Living-Lab) veicina radošumu, konkrētus inovatīvus risinājumus, kā arī pilnībā atbilst augstskolas prioritātēm. Virziens nodrošina arī biznesa vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, tas sekmē privātā biznesa uzsākšanu un attīstību reģionā.

Augstskolas prioritāte "**Organizācijas attīstība**" ir saistāma ar programmas mācībspēku un vadības personīgo un profesionālo attīstību, daudzveidīgos veidos ceļot savu kvalifikāciju, un profesionalitāti. Visi augstskolas mācībspēki dažādos veidos izglītojas, apmeklējot seminārus, konferences, piedaloties dažāda veida projektos, kā arī daudzi no viņiem darbojas pētniecībā, kur attīsta savas pētnieciskās prasmes. Tāpat vairāki docētāji ir cieši saistīti ar augstskolas kā organizācijas attīstību, ieņemot administratīvus vai sabiedriskus amatus.

Saskaņā ar ViA attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam (ar pagarinātu darbības termiņu līdz 2023.g.), Biznesa vadības studiju virziena attīstībai tika noteiktas trīs prioritātes, katrai prioritātei izvirzīts stratēģiskais mērķis un noteikti rīcības virzieni. Pēc jaunās augstskolas Stratēģijas 2023-2028 pieņemšanas, tiks pārskatīti arī BV virziena prioritātes, stratēģiskie mērķi un rīcības virzieni.

1.prioritāte: Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā

Stratēģiskie mērķi - starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana biznesa vadības jomā valstī kļūst par uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemes reģionā biznesa vadības studiju programmu un biznesa jomas pakalpojumu eksports Rīcības virzieni: studiju programmu pilnveidošana un jaunu izveide studiju virziena nišas definēšana un pozicionēšana augstākās izglītības tirgū ārvalstu studentu piesaiste BV virziena programmās sadarbības platformas izveide ar reģiona vispārizglītošajām un profesionālās izglītības mācību iestādēm

2.prioritāte: Pētniecība

Stratēģiskie mērķi- Virziens kā zinātnisko pētījumu centrs reģionālās ekonomikas ilgtspējas attīstības jomā Platforma maģistru un doktorantūras studentu iesaistei pētniecībā

Rīcības virzieni: pētnieciskās kapacitātes palielināšana, piesaistot docētājus ar doktora grādu un kāpinot doktora grādu ieguvušo skaitu pētnieciskajā darbībā, akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus un uzņēmēju intereses, uzņēmēju studentu pētniecisko prasmju attīstīšana, sadarbojoties ar docētājiem pētniecisko projektu ietvaros

3.prioritāte: Zināšanu pārnese un ideju līderība

Stratēģiskie mērķi – Virziens kā biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platforma. Sadarbības tīklojuma veidošana ar citām augstskolām, uzņēmējiem un publisko sektoru zināšanu nodošanai..

Rīcības virzieni: sadarbības padziļināšana ar reģiona uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura izstrādē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešana, sadarbības attīstīšana ar Valmieras Biznesa inkubatoru.

Studiju virziena attīstības **sociālekonomiskais pamatojums** ir rodams valdības ekonomiskās politikas dokumentos: „*Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam*” (Saeima apstiprinājusi 10.06.2010.) nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un iesaka risinājumus efektīvai un ilgtermiņai mūsu rīcībā esošā kultūras, dabas, ekonomikas un sociālā kapitāla izmantošanai, jo īpaši izceļot Latvijas pamatvērtību – cilvēkkapitālu.

Cilvēku skaitam samazinoties un sabiedrībai novecojot, ir svarīgi nesamazināt cilvēkkapitāla bāzes vērtību un palielināt tā produktivitāti. Investīcijas cilvēkkapitālā ir prioritārs ilgtermiņa uzdevums, un, lai nodrošinātu visa potenciālā cilvēkresursu līdzdalību darba tirgū, uzlabotu veselības, sociālās aprūpes un sociālās drošības, kā arī mūžizglītības sistēmu pakalpojumus un efektivitāti, nepieciešama paradigmas maiņa izglītībā.

Kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība ir 21.gadsimta nepieciešamība – tā iauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai. Inovatīvas, koefektīvas un konkurētspējīgas ekonomikas centrā jābūt uzņēmībai un uzņēmējdarbību atbalstošai videi. Atbalsts jaunu ideju radīšanai un komercializēšanai, zināšanu pārnese un lietotāju virzīta pētniecība, pasaules līmeņa zinātne, inovācijas un pāreja uz preču un pakalpojumu radīšanu ar zemu oglekļa emisijas un energoietilpības līmeni, atjaunojamo energoresursu izmantošana un tehnoloģiju attīstība, veselīga pārtika un ekosistēmas pakalpojumu komercializēšana ir tikai daļa no perspektīvajiem ekonomikas attīstības virzieniem. Īstenojot valsts teritorijas policentriskas attīstības modeli, jāpalielina nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru potenciāls un pilsētu loma.

Biznesa vadības virziena programmu nepieciešamību reģionos nosaka arī „**Nacionālās industriālās politikas (NIP) pamatnostādnes 2021.-2027.gadam**”, kurās akcentēta darbaspēka pieejamība un tautsaimniecības attīstības vajadzībām atbilstoša izglītības piedāvājuma, kā arī inovāciju kapacitātes paaugstināšanas nepieciešamība. Tieši inovāciju radīšanas un zināšanu komercializācijas procesā nepieciešami maģistra līmeņa uzņēmējdarbības profesionāļi.

Biznesa vadības virziena Biznesa vadības bakalaura un Biznesa vides vadības maģistra programmu saturs ir pakārtots un palīdz nodrošināt **Latvijas Nacionālā attīstības plānu 2021.-2027.**, kas ir ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, izvirzīto prioritāšu "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība", "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei", kā arī "Kvalitatīva dzīves vide un teritorijas attīstība" realizāciju. Arī citu Nacionālā attīstības plāna rīcības virzienu plānoto mērķu sasniegšanā ir nepieciešami kompetenti un profesionāli biznesa vadītāji.

Latvijas Stabilitātes programma 2022.-2025. gadam un Latvijas Atveseļošanas un noturības plāns ir saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības (ES) darbību 121. un 148. pantu ir ES līmeņa ekonomiskās politikas koordinācijas un uzraudzības instrumenta sastāvdaļa un apraksta dažādu termiņu makroekonomiskā scenārija galvenps pieņēmumus, ietverot ekonomiskās izaugsmes scenārijus, tirdzniecības, biznesa prognozes, galvenos ekonomikas attīstības izaicinājumus un politiku u.c ar ekonomiku, biznesu un uzņēmējdarbību saistītās jomas. Tiek uzsvērts, ka ilgtermiņgās izaugsmes un iekļaujošās izaugsmes nodrošināšana nav iespējama bez darba tirgum atbilstošu, zinošu, profesionālu uzņēmējdarbības speciālistu, uzņēmēju un pašnodarbināto sagatavošanas un iesaistes.

Latvijas NRP papildina „**Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam**” kur uzsvērtā cilvēkkapitāla attīstības nozīme, starptautiskā mobilitāte un izcilības piesaiste, uzņēmējdarbības digitālās transformācijas aspekti, zināšanu un tehnoloģijas pārnese, arī augstāko izglītību un industriju viedās ekonomikas kontekstā, kā vienu no galvenajiem rīcības virzieniem definējot zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas sasaisti ar sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Biznesa vadības studiju virziens nodrošina vienas no prioritātēm - zināšanu bāzes un cilvēkkapitāla nodrošināšana viedās specializācijas jomām (t.sk. bioekonomika) - risināšanu.

“Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019.-2022.gadam” (Ministru

kabinets apstiprinājis 22.05.2019.) balstās uz Eiropas inovāciju rezultātu pārskatu (EIS), kas veic salīdzinošu analīzi par inovācijas veiktspējas rādītājiem Eiropas dalībvalstu, reģionu un citu valstu starpā. Latvijai, salīdzinājumā ar Lietuvu, Igauniju un ES vidējo rādītāju, sliktāki rādītāji novērojami tādās jomās kā "Pievilcīga pētniecības sistēma", vāji rezultāti ir rādītājos "Uzņēmumu investīcijas", "Uzņēmumu inovētspēja". Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns akcentē zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju nozares konkurētspējas paaugstināšanas, zinātnes un industrijas sadarbības un pētniecības rezultātu komercializēšanas sekmēšanas nepieciešamību, kas pamato arī augsta līmeņa uzņēmējdarbības speciālistu - maģistru un doktoru- sagatavošanas aktualitāti.

Vidzemes plānošanas reģiona ilgspējīgas attīstības stratēģija 2030 definē reģiona prioritāros mērķus ekonomikā: veicināt augstākas pievienotās vērtības produktu (t.sk. nišas produktu) ražošanu reģiona tradicionālajās nozarēs; dažādot reģiona ekonomiku, attīstot uzņēmējdarbību ar esošo specializāciju saistītās jomās; jaunu uzņēmējdarbības jomu attīstīšana zināšanu ekonomikas nozarēs. Biznesa vadības virziena īstenotās programmas sekmē minēto mērķu sasniegšanu, kā arī atbilst Vidzemes reģiona viedās specializācijas jomām

Nacionālie attīstības plānošanas dokumenti kā galvenos faktoros ekonomikas izaugsmes un ilgspējīgas attīstības nodrošināšanā paredz izmantot jaunu pieeju zinātnes un inovāciju politikas attīstībā: zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju sistēma sinerģijā ar zināšanu un tehnoloģiju pārnēsē iesaistītām organizācijām – politiskā un pārvaldes līmeņa valsts institūcijām, pētniecības un zināšanu pārnēsē institūcijām, uzņēmumiem un infrastruktūras atbalsta instrumentiem. Viens no rīcības virzieniem ir attīstīta pētniecība, inovācija, augstākā izglītība. Izglītībai jābūt kvalitatīvai, visa mūža garumā, jāveicina radošums.

Biznesa vadības virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum.

Aktuālākās ES nostādnes augstākajā izglītībā atspoguļojas *Parīzes ministru konferences (2018)* (http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/1/EHEAParis2018_Communique_final_952771.pdf) dokumentos, kur secināts, ka globalizētajā pasaulē augstākajai izglītībai ir noteicošā loma ES turpmākajā labklājībā, mierā un progresā. Lai pilsoņi varētu attīstīties arvien konkurētspējīgākā un uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai nodrošinātu Eiropas konkurētspēju globālā mērogā, augstākās izglītības stratēģijām ir jāveicina inovācija, internacionalizācija un digitalizācija. Eiropas Komisija īsteno iniciatīvas, lai līdz 2025. gadam izveidotu vienotu Eiropas izglītības telpu. Romas ministru konference (2020) (http://www.ehea.info/Upload/Rome_Ministerial_Communique.pdf) kā galvenos darbības virzienus līdz 2030. gadam izvirza sociāli iekļaujošas, inovatīvas un savstarpēji savienotas Eiropas augstākās izglītības telpas izveidi. Biznesa vadības studiju virziena programmas savā saturā un īstenošanā balstās uz minētajos stratēģiskajos dokumentos norādītajām augstākās izglītības prioritātēm.

Biznesa vadības virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum.

Pašreizējā situācija darba tirgū Latvijā parāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, Eiropas Savienībā uz 2030.gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugs pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu. Savukārt, 14% no reģistrēto vakancu kopskaita veido augstas kvalifikācijas profesijas (vecākais eksperts, klientu/pārdošanas konsultants, projekta vadītājs, vecākais referents, pārdošanas speciālists, nodokļu speciālists), kas atbilst biznesa vadības virziena profilam. Eiropas Savienībā uz 2030.gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē

nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū.

Ekonomikas ministrijas jaunākais „**Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm**” (2023.g.) prognozē, ka līdz 2040.gadam palielināsies pieprasījums pēc darbaspēka ar augstāko izglītību un vidējo profesionālo izglītību, bet samazināsies pieprasījums pēc darbaspēka ar vidējo vispārējo izglītību un pamatzglītību bez noteiktām prasmēm, līdz ar to augstākai izglītībai ir būtiska nozīme. Ziņojuma prognozēs iestrādāta Covid-19 pandēmijas ietekme, kā arī ierobežotā apmērā esošās ģeopolitiskās situācijas izmaiņu ietekme – gan īstermiņa ietekme, gan iespējamie ilgtermiņa efekti, kas atstāj ietekmi uz to, ka nodarbināto skaits var neatgriezties 2019.gada līmenī. Darbaspēka problēma var sākt aktualizēties jau 2024. gadā.

Ilgtermiņā pieprasījums pēc darbaspēka paliks gandrīz nemainīgs un dažās nozarēs pat saruks, jo izaugsmei galvenokārt jābalstās uz produktivitātes pieaugumu. Īpaši tas attiecas uz tirgojamajām nozarēm un galvenokārt apstrādes rūpniecību, kopumā tautsaimniecībā pieprasījums pēc darbaspēka 2025.gadā pieaugs par 3.4%, nākotnes nodarbinātības pieaugumu noteiks galvenokārt pakalpojumu nozares, kurās līdz 2030.gadam strādās apmēram puse no nodarbinātajiem, komercpakalpojumu jomā visstraujākais pieaugums sagaidāms IKT pakalpojumu jomā- pieaugums par 9%. Neliels nodarbināto skaita sarukums paredzams arī rūpniecības nozarēs, no kurām visstraujākais sarukums sagaidāms ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē (par 14%). Arī apstrādes rūpniecībā paredzams neliels nodarbināto skaita sarukums (par 2%). Rūpniecības tendences noteiks robotizācijas attīstība un investīcijas ražošanā. Pieprasījums strauji augs jomās, kas saistītas ar progresīvo rūpniecību un aktivitātēs ar augstu pievienoto vērtību (galvenokārt nanotehnoloģijās, materiālajās zinātnēs, elektronikā, IKT un biotehnoloģijās. Līdz ar to pieaugs darba devēju interese rekrutēt jaunodarbiniekus ar zināšanām digitālajās tehnoloģijās, datorzinātnēs, cilvēkus ar analītisku domāšanu.

Savukārt 2040.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, darbaspēka pieprasījums samazināsies par 1.6%, kas skaidrojams ar nodarbināto skaita samazinājumu no 2031. līdz 2040.gadam. Pieaugs pieprasījums pēc digitālajām prasmēm – ES līdz 2027. gadam 85% no visiem darbiem būs nepieciešamas vismaz pamata digitālās prasmes. Darbaspēka pieprasījuma pieaugumu līdz 2027.gadam veidos trīs nozares – komercpakalpojumi, būvniecība un apstrādes rūpniecība. Straujākais nodarbināto skaita pieaugums paredzams komercpakalpojumu nozarēs. Gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā pieprasījums augs galvenokārt pēc augstas kvalifikācijas profesiju speciālistiem, t.sk. pēc vadītājiem: 2027.gadā pieprasījums pēc vadītājiem pieaugs par 10.5%, bet 2040.gadā – par 11%. Pieprasījuma darba tirgū radīs iedzīvotāju novecošanās (augstākā līmeņa profesijās 32% nodarbināto šobrīd ir vecumā virs 50 gadiem). Vienlaikus ilgtermiņā darbaspēka piedāvājumu arvien vairāk ietekmēs demogrāfijas tendences – gan iedzīvotāju skaita absolūtais samazinājums darbaspējas vecumā, gan izmaiņas iedzīvotāju vecumstrukturā. Ņemot vērā demogrāfijas tendences, darbaspēka piedāvājums līdz 2040. gadam kopumā varētu samazināties par aptuveni 10 tūkst. jeb 9,3%, salīdzinot ar 2021. gadu.

Situāciju un prognozes darba tirgū ļoti arī ietekmējusi COVID-19 pandēmija, kā arī Krievijas iebrukums un karš Ukrainā, kas ietekmējis gan migrācijas krīzi, gan elektroresursu un siltumenerģijas krīzi Eiropā.. EM ziņojumā gan norāda, ka kopumā Covid-19 negatīvo ietekmi uz iedzīvotāju nodarbinātību ir mīkstinājuši ieviestie valsts atbalsta pasākumi, kas ārkārtas periodā ir ļāvuši daļēji saglabāt gan darbavietas, gan ienākumus iedzīvotājiem, tomēr krīzei ieilgstot, arī pandēmijas ietekme uz darba tirgu ir paplašinājusies.

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta (HESPI) 2018.gadā veiktais pētījums „*Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai*” norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Kopumā, var secināt, ka studiju virziena realizācijas nepieciešamību nosaka valsts un reģiona ekonomiskā attīstība un integrācija Eiropas Savienībā (ES) un globālajā tirgū. Mainīgā biznesa vide izvirza jaunas prasības uzņēmējiem un vadītājiem, zināšanu ekonomikas pārmaiņas prasa atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci biznesa vadības jomā.

Vidzemes Augstskolas studiju programmas no 2018. gada iekļautas Latvijas Darba devēju

konfederācijas (LDDK) un karjeras portāla Prakse.lv darba devēju ieteiktāko izglītības iestāžu un studiju topā (Skolu un studiju TOPs), kur tika aptaujāti 2654 uzņēmumi no visām tautsaimniecības nozarēm, apliecinot, ka augstskolu sagatavotie speciālisti nepieciešami visās nozarēs. Biznesa vadības virziena studentu pieprasījumu darba tirgū apliecina tas, ka pieprasītāko profesiju vidū pēc programmētājiem un būvniecības speciālistiem ir ar mārketinga, ēdināšanas, klientu apkalpošanu un ražošanu saistītas profesijas.

Lai arī studiju virziena programmām ir augsta konkurence Latvijā, jo biznesa vadību apgūst vairākās Latvijas augstskolās, tomēr ViA Biznesa vadības virziena programmām ir vairākas priekšrocības un unikalitāte Latvijas kontekstā, tāpat arī uzsvars nākotnē ir uz programmas pilnveidošanu, savas nišas atrašanu, pētniecības attīstību, īpaši akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus.

Biznesa vadības virziena programmu priekšrocības un unikalitāte:

- Vienīgā valsts augstskolas piedāvātā pilna cikla (bakalaura-maģistra-doktora) profesionālās augstākās izglītības programmu kopa biznesa vadībā Vidzemes reģionā.
- Doktora studiju uzsākšana nodrošinās pētniecības atbalstu reģiona uzņēmējiem, pašvaldībām uzņēmējdarbības jautājumu risināšanā, panākot zinātnes un prakses sinerģiju.
- Virziena studiju programmu nosaukumi (Biznesa vadība, Biznesa vides vadība) saturs un iegūstamais grāds nodrošina atbilstību pasaulē atzītam biznesa vadības izglītības standartam, padarot tās atpazīstamas starptautiski.
- Maģistra programma Biznesa vides vadība ir vienīgā valstī, kas sagatavo organizāciju vadītājus ar plašāku, globālu skatījumu uz biznesa vides procesiem, un ir viena no retajām maģistra programmām, kas ilgstoši tiek realizēta angļu valodā.
- Studiju virziena programmās līdzsvarotās proporcijās ir apvienotas teorētiskas zināšanas un prakse, saturs ir starpdisciplinārs – biznesa saturā tiek integrētas informācijas un komunikācijas prasmes un iekļauti digitālie risinājumi, ko nodrošina sadarbība starp augstskolā pārstāvētajiem studiju virzieniem.
- Biznesa vadības virziena studentiem ir nodrošinātas iespējas iegūt daudzpusīgu starptautisko pieredzi: studijas notiek starptautiskā vidē (kursos nodarbības notiek kopā ar apmaiņas studentiem; regulāras viesprofesoru lekcijas un docēti studiju kursi), plašas iespējas doties studijās un praksē uz Eiropas Savienības un partnervalstu augstskolām un uzņēmumiem, piedalīties startautiskos pētniecības un inovāciju projektos.
- Studenti kā pilntiesīgi dalībnieki tiek iesaistīti biznesa projektos un pētniecībā (VIP, BizLab, I-Living Lab, NordPlus valsts pētījumu programmas projektos un Fundamentālo lietišķo pētījumu projektos).
- Programmu apguves laikā tiek stimulēta un atbalstīta uzņēmējdarbības uzsākšana- virziena ietvaros (sadarbība ar Valmieras Biznesa inkubatoru) ir izveidota un attīstīta pirmsinkubācijas platforma (iestāšanās Valmieras Biznesa inkubatorā, piedalīšanās biznesa, inovāciju, prakses laboratorijās, biznesa plānu, biznesa ideju u.c. konkursos).
- Pārdomāta prakšu programma un veiksmīga sadarbība ar darba devējiem nodrošina daudzveidīgo uzņēmējdarbības aspektu apguvi un iekļaušanos darba tirgū - prakšu vietas ir A/S "Valmieras stikla šķiedra", A/S „Carling Bygg”, A/S „Valmieras piens”, SIA „Vita Mārkets”, SIA „Cēsu alus”, "SIA "Enerģi", SIA "BONO", SIA "ZAOO", AS Delfi, SIA "KleinTEch Software", "IDT Media", SIA "KK FOOD", Cēsu, Limbažu, Valmieras, Ādažu, Aizkraukles pašvaldības u.c.
- Biznesa vadības studiju programmas studenti iegūst sertifikātus par grāmatvedības un uzņēmumu vadības sistēmas Tildes Jumis un Briox (Zviedrija) apguvi, kas ir ievērojama priekšrocība darba tirgū un uzsākot uzņēmējdarbību.
- Studiju virziena plānotais attīstības virziens 2021.-2025. gadam un specializācijas niša ir bioekonomika un ekouzņēmējdarbība – ir paredzēta maģistra studiju kursu moduļa izstrāde un

aprobācija gan kā atsevišķi studiju kursi, kursu daļas, gan arī iekļauti pirmsinkubācijas platformas aktivitātēs.

- Nepieciešamo specializēšanos kādā no bioekonomikas jomā apliecina virziena dalība un iesaiste Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsterī, kas apvieno Vidzemes reģiona uzņēmējus. Biznesa vadības virziens ir pārstāvēts BUSINET - globālā biznesa izglītības tīklā un ir tā biedrs, kas paver plašas iespējas docētājiem pilnveidot kvalifikāciju un veidot starptautiskas partnerības, studentiem iesaistīties globālajās biznesa studentu aktivitātēs. Par sasniegumiem starptautiskās sadarbības sekmēšanā studenti var saņemt BUSINET sertifikātus (Certificate of International Business Practice – CIBP).

Tiek veikta regulāra Biznesa vadības studiju virziena ilgspējīgas attīstības situācijas analīze, iespējamo risku analīze, tālākās nākotnes procesu prognozēšana un studiju programmu izvērtēšana, iesaistot šajās aktivitātēs gan vadību, gan akadēmisko personālu, gan pētniekus, gan studentus, gan absolventus, gan uzņēmēju pārstāvjus Latvijā un ārvalstīs. Kā īpaši nozīmīgu sasniegumu Vidzemes un citu reģionu uzņēmējdarbības eksperti uzsver Biznesa vadības virziena absolventu profesionālo sagatavotību, kam par pierādījumu kalpo absolventu aptauju dati par nodarbinātību: no 2016. līdz 2022.gadam Biznesa vadības virziena absolventu nodarbinātība svārstījās no 86% līdz 100%, bet Biznesa vides vadības virziena absolventiem no 90% līdz 100%.

Biznesa vadības virziena īstenošanā tiek iesaistīti augsti kvalificēti mācību spēki, kas palielina Valmieras, visa Vidzemes reģiona intelektuālo kapacitāti un padara to par pievilcīgu vidi aktīvai uzņēmējdarbībai un tālākām investīcijām, tajā skaitā arī Vidzemes Augstskolai. Darba devēji pozitīvi vērtē kopējo docētāju un studentu sadarbību lietišķo pētījumu jomā, projektu izstrādē, īpaši izceļot sagatavotību finanšu un biznesa vadības jautājumos, tiek akcentētas pētnieciskā darba prasmes, kā arī spēja publiski prezentēt un argumentēt darba rezultātus. Pēdējā veiktajā reģiona darba devēju aptaujā kā galvenās priekšrocības darba tirgū norādītas labā absolventu teorētiskā un praktiskā sagatavotība, prasme orientēties nozares aktualitātēs, spēja pielietot teorētiskās zināšanas praktisku uzņēmējdarbības situāciju risināšanā. Uzņēmēji īpaši novērtē absolventu ārvalstīs iegūto studiju un prakses pieredzi, labās svešvalodu zināšanas.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Lai nodrošinātu sekmīgu studiju programmu īstenošanu studiju virzienā, ir izvērtētas Biznesa vadības virziena stiprās un vājās puses, iespējas un draudi (SVID), kā arī iezīmēti galvenie attīstības virzieni

ViA Biznesa vadības virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze:

1) Stiprās puses

- Pilns studiju cikls ir nodrošināts no bakalaura līdz zinātņu doktoram.
- Profesionālās studiju programmas, kuru saturs nodrošina sabalansētu akadēmisko un profesionālo izglītību, starpdisciplināritāti, saturā ietvertas aktuālas valsts ekonomikas, reģiona un nozaru attīstības tendences.
- Akadēmiskā un pētnieciskā darba sinerģija, starpdisciplinārās pieejas realizācija, akcentējot patstāvīgā darba formu dažādību, iesaistoties nozarei un reģionam aktuālu problēmu izpētē un risināšanā.
- Zaļajā un eko domāšanā balstīta augstskolas attīstības vīzija un studiju kursu realizēšanas

principi.

- Internacionalizācija un starptautiska studiju vide: docētāju un studentu mobilitāte, prakšu iespējas ārzemju uzņēmumos, dalība projektos, profesionālās un zinātniskās konferencēs, studentu iekļaušanās starptautiskajā studiju modulī, kas nodrošina starpdisciplināritāti un veido sadarbības prasmes. Esošais sadarbības tīkls un tehnoloģiskais nodrošinājums rada labvēlīgus priekšnosacījumu starptautisku studiju programmu attīstībai kopā ar partneraugstskolām.
- Virziena iekļaušanās globālajā biznesa izglītības tīklā Businet un iespēja studentiem iegūt Eiropas biznesa līmeņa diplomus (Higher European Diploma Regulations – HED)
- Maģistra un doktora programmas īstenošana angļu valodā, kursu īpatsvara palielināšana angļu valodā bakalaura programmā paver iespējas ārvalstu studentu piesaistei, kā arī nodrošina studentu un docētāju valodas lietošanas intensitāti un praksi.
- Inovatīvas, modernas studiju metodes, e-mācības, IT rīku izmantošana un studentcentrētas pieejas nodrošināšana studiju procesā. Moderna bibliotēka un augstskolas infrastruktūra
- Augsts studentu un absolventu lojalitātes līmenis, absolventi atgriežas augstskolā, lai turpinātu zināšanu iegūvi un apmaiņu gan formālā, gan neformālā veidā kā darba devēji un docētāji.
- Absolventu zināšanas un profesionālā kompetence nodrošina konkurētspēju darba tirgū, tai skaitā, finanšu prasmes tiek apliecinātas ar SiA Tilde “ Tildes Jumis” un SIA “Briox” starptautisko sertifikātu.
- Augsts iegūstamās izglītības un profesionālās kvalifikācijas prestižs reģionā un labas karjeras iespējas.
- Atbalsts un sadarbība studiju programmu realizācijai Vidzemes plānošanas reģionā, pašvaldībās un uzņēmēju vidū.
- Labvēlīgais iekšējais mikroklimats virziena, fakultātes ietvaros un ViA, kas balstās uz korektām un lietišķām attiecībām docētāju savstarpējā komunikācijā, kā arī komunikācijā starp docētājiem un studentiem.
- Tiek nodrošināti radošam un sekmīgam studiju procesam atbilstoši apstākļi (infrastruktūra, personāla atbalsts).
- Vistiešākā saikne ar biznesa, uzņēmējdarbības nozares izaugsmes veicināšanu – docētāju iesaiste akadēmiskajā un lietišķajā pētniecībā, izglītojošos semināros un konsultēšanā, studentu pētnieciskais darbs un prakses; cieša sadarbība ar nozares uzņēmumiem, biznesa inkubatoriem un citām organizācijām.
- Virzienā vēlētie docētāji ir motivēti sasniegt augstus rezultātus, orientēti uz attīstību, inovācijām, sadarbību zinātnē, akadēmiskajā darbā, kā arī sadarbības veidošanā ar nozari.
- Starpdisciplināra pieeja: IT un sociālo zinātņu integrācija, reģionālo inovāciju veicināšana.
- Individuāla pieeja studiju procesā un individuāla atgriezeniskā saikne, lielāka uzmanība studējošiem kā personībām un viņu izaugsmei, iespēja padziļināti strādāt ar specifiskām un aktuālām studiju metodēm (biznesa un uzņēmējdarbības plāni, iesaistīšanās BiZ-Lab, iLiving-Lab, VIP, Nordplus projektos).
- Motivēts un kvalificēts akadēmiskais personāls, docētāju starptautiskā pieredze; augsta elastība un spēja reaģēt uz tirgus prasībām studiju programmu saturā.
- Relatīvi zemākas studiju izmaksas ikdienas studentu dzīves nodrošināšanai (salīdzinot ar Rīgu)

– pamatā ikdienā viss ir kājām ejamā attālumā, infrastruktūras, labiekārtojums, Valmieras kā studentu pilsētas pozicionējums.

- Kapacitāte, sadarbojoties ar citu augstskolu (Latvijā un ārvalstīs) zinātniekiem, veikt kopīgus pētījumus, iesaistīties kopīgos starptautiskos projektos un valsts pētījuma programmās.
- Ciešā sadarbība un starptautiskās iespējas izveidotajā HESPI, Eiropas universitāšu alianšē projektā E³UDRES², u.c.
- Augsta docētāju zinātniski pētnieciskā darba aktivitāte, t.sk. nozares pasūtītos lietišķos pētījumos

2) Vājās puses

- Docētāju laika resursu kapacitāte ir ierobežota, lai aktīvu sadarbību ar nozari savienotu ar kvalitatīvu administratīvo darbu un zinātnisko pētniecību un pilnvērtīgām studentu konsultācijām.
- Studentu priekšzināšanas, kas bieži ir nepietiekošas vai vājas, kā arī studentu atbirums
- ViA budžeta ietvaros, bez ārējā papildu finansējuma, apgrūtināta iespēja piesaistīt lielu skaitu augsta līmeņa vieslektoru no ārvalstīm.
- Nepilnīgi izmantotas sadarbības iespējas ar Vidzemes plānošanas reģionu, uzņēmēju organizācijām un darba devējiem
- Grūti piesaistīt jaunus (t.sk.) gados mācībspēkus, lai nodrošinātu pēctecību un atjaunotni.

3) Iespējas

- Pieprasījuma izmaiņas jeb plašāks skatījums uz studējošiem – t.sk. mūžizglītība, atsevišķi kursi uzņēmēju apmācībai, e-vidē emigrantiem ārpus Latvijas u.c.
- Maģistra studiju programmu īstenošana angļu valodā paver iespējas studiju eksporta piedāvājuma attīstīšanai (ir studenti no Austrumeiropas, Ukrainas).
- Piedāvājuma izveide mūžizglītībai un iesaiste Atvērtās Universitātes, E³UDRES² īstenotajos projektos kā instruments sadarbībai ar nozari.
- Ārvalstu partneraugstskolu tīkla izmantošana ārvalstu studentu un docētāju E³UDRES² piesaistei
- Studiju programmas satura pilnveide, integrējot IT rīkus, palielinot kursu skaitu angļu valodā, izveidojot jaunu profesionālo studiju kursu modulus.
- Pašlaik vērojam ļoti lielu interesi no dažādām komercstruktūrām dažādu lekciju docēšanā, tas atsvaidzina mācību piedāvājumu, rada studentiem saistību ar nozari
- Absolventu plašāka iesaistīšana studiju programmas realizācijā un augstskolas konsultatīvo institūciju darbā.
- Sadarbības paplašināšana ar reģiona uzņēmējiem konsultatīvo padomju ietvaros studiju satura un prakšu organizācijas pilnveides nodrošināšanai.

- Valmieras biznesa inkubatora pakalpojumu izmantošana docētāju profesionālās pilnveides nodrošināšanā un studentu iesaistē praktiskajā uzņēmējdarbībā, kā arī pirmsinkubācijas platformas nodrošināšanā. Starpaugstskolu kopīga doktora studiju programma – stimuls pētniecībai nozarē un pilnvērtīgai docētāju kapacitātes izmantošanai, atbalsta instruments reģiona uzņēmējiem.

4) Draudi

- Demogrāfijas un emigrācijas tendences (samazinās jauniešu skaits studējošo vecumā)
- Zināšanu un prasmju līmeņa negatīvas izmaiņas vidusskolēniem. Studentu kompetences, uzsākot studijas, ietekmē studiju kvalitāti – ekonomisku apsvērumu dēļ tiek uzņemti arī vidusskolēni ar vājiem mācību rezultātiem, kas ietekmē arī kopējo līmeni
- Ekonomiskā situācija un zemā potenciālo studentu maksātspēja, t.sk. studiju pārtraukšana finansiālu apsvērumu dēļ, budžeta finansēto vietu samazinājums sociālajām zinātnē
- Relatīvi mazs atalgojums AI jomā studiju darba nodrošināšanā, it sevišķi zemākos amatos, var veicināt docētāju aizplūšanu, kā arī docētāju pārslodzi iesaistoties blakus darbos, kā rezultātā tiek ietekmēta izglītības kvalitāte
- Ierobežotas finanšu iespējas ārvalstu docētāju un vietējo augsti kvalificētu nozares speciālistu iesaistei studiju procesa nodrošināšanā.

Konstatētās stiprās puses ietver nosacījumus tālākai studiju virziena attīstībai, kas kopā ar prasmīgu un mērķtiecīgu iespēju izmantošanu iauj attīstīt konkurētspējīgas profesionālās studiju programmas gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. Stratēģiskās iespējas paredz stipro pušu izmantošanu, lai vienlaikus mazinātu vājās puses, izmantotu iespējas un elastīgi pielāgoties ārējo apstākļu radītajiem izaicinājumiem.

Vājās puses ietver izaicinājumus, ko iespējams pārvarēt, sadarbojoties gan studiju virzieniem un administrācijai augstskolas ietvaros, gan izmantojot augstskolu sadarbības tīklojumu nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī pilnvērtīgāk iesaistoties uzņēmēju organizāciju darbā un iesaistot uzņēmēju studiju procesa īstenošanā. Demogrāfiskās situācijas radītos draudus plānots novērst, cenšoties aktualizēt studiju saturu un pilnveidot docētāju kvalifikāciju, piesaistot ārvalstu studentus, bet nepieciešamā finansējuma nodrošināšanai tiek meklēti alternatīvi finansējuma avoti (projekti, uzņēmēju pasūtījumi, pašvaldības granti, ārvalstu studentu piesaiste). Vājās puses, kas saistītas ar relatīvi nelielu studentu skaitu un to maksātspēju ir skatāmas vispārējā Latvijas ekonomikas un sociālajā kontekstā. No nākamā gada Izglītības un zinātnes ministrija piedāvā ieviest jaunu finansējuma projektu, kas paredz 7-10 gadu laikā pāriet uz pilnībā finansētu augstāku izglītību, paredzot pārejas posma laikā ieviest daļēja valsts finansējuma sistēmu. Var cerēt, ka šis projekts paredzēts tieši, lai veicinātu lielāku studentu skaitu un arī viņu maksātspēju.

Docētāja laika resursu kapacitātes trūkums ir daļēji novēršams ar virziena stipro pušu izmantošanu- spēju koncentrēties uz pētniecību, labvēlīgu virziena iekšējo mikroklimatu un savstarpējām attiecībām un atbalst, kā arī daudzveidīgām izaugsmes iespējām nozarē un augstskolā. Apgrūtināto iespēju piesaistīt ārvalstu pasniedzējus, savukārt, arī ir mazinājies projekts SAM822, kura laikā tikuši veidoti kontakti ar vairākiem viespasniedzējiem, arī Erasmus + un EUDRES programmu ietvaros tiek veicināta starptautiskā sadarbība ar citu valstu pasniedzējiem.

Studiju virziena attīstības plāns, kas izstrādāts, balstoties uz SVID analīzi. Attīstības plāns tiek caurlūkots katru gadu, kad tiek gatavots pašnovērtējuma ziņojums. Studiju virziena direktors sadarbībā ar pašnovērtējuma izstrādes darba grupu veic analīzi par attīstības plāna izpildi.

Vidzemes Augstskolas Stratēģiski konsultatīvā padome sadarbībā ar Padomnieku konventu,

ViA personālu 2023.gada pavasara semestrī izstrādāja jaunu augstskolas stratēģiju 2023-2028, izveides procesā tiks izstrādāts jauns studiju virziena attīstības plāns saskaņā ar jaundefinētajiem mērķiem un stratēģiskajām prioritātēm.

Biznesa vadības virziena studiju programmas seko ES augstākās izglītībai izvirzītajiem mērķiem, un īstenojot sadarbību ar nozares uzņēmējiem un citiem sadarbības partneriem, realizējot prasmīgu personāla politiku un studiju procesa internacionalizāciju, var veiksmīgi iekļauties ES augstākās izglītības telpā.

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Biznesa vadības virziens darbojas Sabiedrības zinātņu fakultātes ietvaros un ir dekāna administratīvā pārraudzībā. Fakultātes Dome pieņem lēmumus par izmaiņām programmās, ievēl docētājus, apstiprina viesdocētājus, apstiprina Valsts pārbaudījumu komisijas. Domē darbojās studējošo pārstāvji no Sabiedrības zinātņu fakultātē īstenojamajām studiju programmām.

Biznesa vadības virziena pārvaldību īsteno studiju virziena padome (Padome). Padome ir Biznesa vadības virziena augstākā koleģiālā lēmējinstīcija un, to veido Sabiedrības zinātņu fakultātes vēlētie akadēmiskā personāla pārstāvji, kuri strādā virzienā atbilstoši nozarei un profesionālajai darbības jomai.

Padome savā darbībā ievēro ārējos normatīvos aktus, ViA Satversmi, Senāta lēmumus un citus ViA iekšējos normatīvos aktus, ViA rektora un prorektoru rīkojumus un norādījumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes kopsapulces lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes Domes lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna rīkojumus. Studiju virziena padomi vada un sēdes sasauc studiju virziena vadītājs, kurš darbojas saskaņā ar padomes nolikumu.

Padome ir lemtspējīga, ja tajā klātienē vai tiešsaistē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļu kopskaita. Padome lēmumu pieņem, ja par to nobalso vairāk nekā puse no sēdes dalībniekiem. Padomes sēdes ir atklātas un notiek ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos. Pēc studiju virziena vadītāja, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna vai 1/3 daļas Padomes locekļu pieprasījuma var tikt sasaukta studiju virziena ārkārtas sēde.

Padome izskata stratēģiskās izmaiņas studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u.c.) un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija). Padomes reorganizācija vai slēgšana var notikt tikai gadījumos, ja studiju virzienā tiek slēgtas visas studiju programmas; slēgšanu var ierosināt Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome vai kopīgi vismaz 2/3 daļas Padomes locekļu. Lēmumu par Padomes reorganizāciju vai slēgšanu pieņem Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome

Tiešo virzienu pārraudzību un operatīvo vadību veic *virziena direktors*. Stratēģiskās izmaiņās Studiju programmās, kvalitātes iekšēja izvērtēšana (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u.c.) un sagatavošana ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija) izskata *studiju virziena padome*, kas sanāk reizi mēnesī. Studiju virziena līmenī katra semestra beigās studiju virziena direktors apkopo aptaujas rezultātus, caurskata tos, analizē studentu sniegtās atbildes un apkopo ierosinājumus uzlabojumiem, kurus pārrunā gan ar mācībspēkiem, gan katra kursa studentiem un Konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir docētāji, virziena pārstāvji, absolventi, studenti un darba devēji. Pārrunu ietvaros tiek caurskatīti arī nepieciešamie uzlabojumi kursa saturā, apmācību metodēs, savstarpējā sadarbībā starp docētājiem semestra un gada ietvaros. Studiju virziena direktoram atbalstu sniedz studiju speciālists. Studiju direktors cieši sadarbojas arī ar citu studiju virzienu studiju direktoriem, attīstības un akadēmisko prorektoru, regulāri piedalās vadības sēdēs, attīstības sanāksmēs un citās, ar administratīviem un akadēmiskiem jautājumiem saistītos notikumus. Studiju direktors ir arī Erasmus stipendiju komisijas sastāvā, kā arī piedalās Satversmes sapulcēs, pārstāvot virzienu.

Pārvaldības struktūra nodrošina, ka lēmumu pieņemšana ir efektīva, demokrātiska, tiek nodrošināta studējošo līdzdalība. Studiju virzienu direktori regulāri apmainās ar informāciju savā starpā,

tiekas klātienē sanāsmēs reizi mēnesī, kā arī uztur regulāru komunikāciju ar fakultātes dekānu. Reizi mēnesī notiek BV studiju virziena padomes sēdes, kurās piedalās studiju virzienā vēlētie docētāji saskaņā ar padomes nolikumu. Sēdes tiek protokolētas, studiju virziena direktors nodrošina informācijas apmaiņu par studiju virzienā pieņemtajiem lēmumiem ar atbilstošajām struktūrvienībām.

Jautājumus, kas saistīti ar stratēģiskām izmaiņām studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai pēc studiju virziena padomes lēmuma studiju virziena direktors virza uz fakultātes domi un, ja nepieciešams, tad uz ViA Senātu.

Studiju virzienā iekļauto studiju programmu īstenošanas atbalstu ViA nodrošina vairākas struktūrvienības. Tālāk sniegts detalizēts apraksts par katru struktūrvienību un to uzdevumiem studiju programmu īstenošanā.

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (turpmāk – HESPI) ir ViA struktūrvienība, kas izveidota ar ViA Senāta 2013.gada 25.septembra lēmumu. HESPI ir reģistrēts Latvijas Republikas Zinātnisko institūtu reģistrā 2013.gada 28.novembrī, kopš 2015.gada HESPI ir ViA struktūrvienība. Institūta galvenie pētnieciskie virzieni ir:

- Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība;
- Ilgtspējīgs tūrisms, mikro nišas tūrismā;
- Dabas un kultūras aizsargājamo teritoriju attīstība;
- Kultūrtelpa un kultūras identitāte vietu attīstībā;
- Latvijas sociālās drošības sistēma;
- Sociālās investīcijas, Inovācijas pārvaldībā;
- Zinātnes komunikācija;
- Tiešsaistes komunikācija un tiešsaistes mediji;
- Reģionu attīstība (lauku un pilsētvides mijiedarbība).

2023.gadā notika HESPI pētniecības virzienu pārskatīšana, lēmums par jauniem pētniecības virzieniem tiks pieņemts 2023.gada rudens semestrī.

HESPI institūts pētniecības darba veikšanā katru gadu iesaista studentus, slēdzot ar viņiem darba līgumus par vieszinātniskā asistenta darba veikšanu pētniecībā. HESPI atbalsta studējošo iesaisti Nordplus programmas projektos īstenojamiem intensīvajiem studiju kursiem, piemēram Spa un labjūte, Lauku tūrisma produktu dažādošana. HESPI katru gadu izlaidumā absolventiem, kuri ir iesaistījušies pētniecības darbā projektos pasniedz diplomus un dāvanas (grāmatas, vai dāvanu kartes), arī ViA studentu zinātniskās konferencēs labākajiem zinātnisko rakstu autoriem pasniedz balvas.

2023.gada sākumā HESPI izsludināja pētniecības grantu konkursu līdz 5000.- vienam pieteikumam.

Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts ViA

- Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts ir dibināts 2006.gada jūlijā. Pētījumu virzieni:
- Loģistikas informācijas sistēmas un RFID tehnoloģijas;
- Biznesa procesu modelēšana;
- Hibrīdas imitāciju modelēšanas sistēmas;
- Virtuālās un papildinātās realitātes izmantošana apmācībā.

Virzienam sadarbojoties ar SSII, studentiem ir iespēja plašāk izmantot dažādus modelēšanas rīkus, izmēģināt virtuālās un papildinātās realitātes pielietojumu uzņēmējdarbībā.

Virziens aktīvi ikdienā sadarbojas ar dažādiem augstskolas atbalsta funkciju grupām, kuru galvenās funkcijas ir:

- a) *Studiju administrēšanas grupa*: plānot, organizēt un administrēt studiju procesus: studentu uzņemšana, akadēmiskā gada plānojums, budžeta vietu plānošana, studentu reģistrēšanās, rotācija, stipendijas, atskaites un ziņojumi ārējiem sadarbības partneriem; nodrošināt studiju informatīvās sistēmas uzturēšanu un attīstību; kārtot un organizēt studiju lietvedību un

nodrošināt studiju lietvedības dokumentu apriti, reģistrēšanu un nodošanu arhīvā; uzturēt absolventu datu bāzi un veikt absolventu anketēšanu;

- b) *Starptautiskās sadarbības grupa*: organizēt ViA starptautiskās aktivitātes sadarbībā ar akadēmisko un zinātņu prorektori un fakultātēm; nodrošināt ViA un ārvalstu studentu un personāla starptautisko mobilitāti; veidot un uzturēt ViA starptautisko sadarbības partneru tīklu.
- c) *IT infrastruktūras darbības koordinēšanas grupa* – sistēmas, serveri, datortīkli, datori: veikt jaunas datortehnikas, tai skaitā serveru uzstādīšanu un konfigurēšanu; veikt datortehnikas remontu un tehnisko apkalpošanu; aprīkot ViA auditorijas ar studiju procesam nepieciešamo tehniku; nodrošināt ViA datortīkla patstāvīgu un kvalitatīvu darbību un veidot jaunus esošā datortīkla pieslēgumus; sekmēt ViA personāla profesionālo pilnveidi informācijas tehnoloģiju jautājumos; nodrošināt ViA informācijas sistēmu aizsardzību pret trešo personu ielaušanos.
- d) *Saimniecības grupa*: nodrošināt elektrosaimniecības, siltumsaimniecības, ūdens un kanalizācijas saimniecības, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, ugunsdrošības un signalizācijas un apziņošanas sistēmas apsaimniekošanu un remontu; nodrošināt saimniecības preču, inventāra un mēbeļu iegādi un izgatavošanu ViA vajadzībām; nodrošināt inventāra un mēbeļu uzskaiti, uzstādīšanu un apkopi; nodrošināt ViA ēku, to telpu un zemes gabalu uzkopšanu un labiekārtošanu, tai skaitā studiju telpu sagatavošanu nodarbībām; nodrošināt dienesta viesnīcas darbību; nodrošināt kārtības, darba aizsardzības prasību un ViA iekšējo normatīvo aktu ievērošanu ViA ēkās;
- e) *Finanšu grupa*: izstrādāt ViA budžeta projektu un iesniegt to apstiprināšanai ViA Senātā; kontrolēt ViA finanšu līdzekļu racionālu izlietojumu; veikt ViA finanšu rādītāju analīzi; uzskaitīt ViA līdzekļu izlietojumu atbilstoši apstiprinātajām tāmēm, kā arī saistības un prasības atbilstoši LR likumiem un citiem normatīvajiem aktiem; kontrolēt materiālo resursu iegādi, izmantošanu un apsaimniekošanu; nodrošināt iepirkuma procedūru organizēšanu un dokumentēšanu.
- f) *Komunikācijas grupa*: īstenot iekšējo un ārējo komunikāciju; izstrādāt un īstenot ViA zīmola, mārketinga un sabiedrisko attiecību stratēģiju un operatīvo plānu; koordinēt ViA mārketinga aktivitātes, veicot sadarbību ar dažādām ViA struktūrvienībām, citām valsts un pašvaldības struktūrām un privātu uzņēmumiem; organizēt un piedalīties ViA mārketinga pasākumos Latvijā un ārvalstīs.
- g) *ViA dokumentācijas pārvaldības un aprites organizēšana un iekšējās komunikācijas nodrošināšana*: organizēt un pārzināt dokumentu apriti ViA, nodrošinot dokumentu uzskaiti, reģistrēšanu, sagatavot rīkojumu, pilnvaru, izziņu, nosūtāmo dokumentu projektus; sniegt atbalstu ViA vadībai un darbiniekiem lietvedības jautājumos; veikt dokumentu arhivēšanu.
- h) *Attīstības prorektors*: dažādu projektu izveide, piesaiste, attīstības virzienu plānošana un īstenošana
- i) *Akadēmiskais prorektors*: akadēmiskās stratēģijas veidošana, akadēmisko jautājumu plānošana un risināšana

Bibliotēka

Bibliotēkas galvenās funkcijas un uzdevumi:

- a) veikt Bibliotēkas krājuma attīstības plānošanu;
- b) nodrošināt ViA akadēmiskā un zinātniski pētnieciskā darba procesu ar informācijas nesējiem no Bibliotēkas krājuma un ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību no Latvijā un ārvalstīs esošajām bibliotēkām;
- c) uzkrāt un sistematizēt informāciju par ViA vēsturi, sadarbojoties ar studiju virzienu direktoriem un docētājiem; koordinēt akadēmiskā procesa nodrošinājumu ar bibliotēkas resursiem;
- d) veidot Bibliotēkas krājumu atbilstoši ViA studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju virzienu prasībām, kooperējoties un koordinējot resursus sadarbībā ar Valmieras bibliotēku;

- e) uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliogrāfiski apstrādāt un saglabāt iespieddarbus, elektroniskās publikācijas, rokrakstus un citus dokumentus;
- f) nodrošināt Bibliotēkas krājuma, t.sk. elektronisko datubāzu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai;
- g) veidot un attīstīt ViA akadēmiskā personāla un studentu autordarbu datubāzi;
- h) konsultēt ViA akadēmisko personālu un studentus informatīvo resursu izmantošanā.

Rektorāts - Rektors, Akadēmiskais prorektors, Attīstības prorektors, Rektora palīgs – galvenā lietvede,, Jurists – personāla speciālists, Zinātniskā sekretāre, SSI direktors, Datu aizsardzības speciālists

- *Rektorāta galvenās funkcijas un uzdevumi:*
- a) ViA stratēģiskā vadīšana;
- b) ViA personāla vadība;
- c) juridiskais atbalsts; zinātnes administrēšana;
- d) projektu attīstīšana, vadība un pārraudzība.

Studiju virziena pārvaldības struktūra pieejama fakultātē pēc pieprasījuma.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas kritērijus ViA studiju programmās apstiprina ViA Senāts, kas saskaņā ar LR Augstskolu likumu līdz 30.novembrim apstiprina uzņemšanas noteikumus ViA pamatstudiju un maģistra līmeņa studiju programmās, kā arī uzņemšanas noteikumi katrai doktorantūras studiju programmai. Piesakoties studijām pamatstudiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, vidējo izglītību apliecinošs dokuments, uzņemšanas noteikumos noteiktie centralizēto eksāmenu sertifikāti, dokumenti, kas ļauj iestāties ārpus konkursa, ja konkrēts kritērijs noteikts noteikumos.

Piesakoties studijām augstākā līmeņa studiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, augstāko izglītību apliecinošs dokuments, kā arī programmas prasībās noteiktie dokumenti.

Ārvalstu reflektantiem papildus jāiesniedz angļu valodas zināšanu apliecinošs sertifikāts starptautiski atzītos eksāmenos TOEFL (minimums - iegūti vismaz 500 punkti klātienē kārtotajam testam un 70 punktu internetā kārtotajam testam), IELTS (minimums - 6.0 punkti) vai citi angļu valodas zināšanas apliecinoši dokumenti. Ja iepriekšējā izglītībā ir apgūta angļu valodā, angļu valodas zināšanu apliecinājums nav nepieciešams. Papildus jāiesniedz Latvijas Akadēmiskās informācijas centra izziņa par ārvalstīs iegūtās izglītības atbilstību uzņemšanas noteikumu prasībām.

Pieteikties studiju uzsākšanai 1.kursā ViA var elektroniski pamatstudijās, Vienotās uzņemšanas pamatstudiju programmu informācijas sistēmā (*VUPP IS*), izmantojot e-pakalpojumu portālā www.latvija.lv, Augstākā līmeņa studiju programmās, izmantojot ViA elektronisko anketu va.dreamapply.com.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.932, uzsākt studijas ViA ir iespēja arī vēlākajos studiju posmos, ievērojot noteikumu prasības par obligāti nepieciešamo kredītpunktu apjomu, kas pielīdzināms ViA studiju programmu saturam. Iepriekšējā izglītībā iegūto studiju rezultātu atzīšana ir regulāra procedūra ikvienam studentam, kas uzsākuši studijas vēlākajos posmos un kuri, saskaņā ar starptautiskās sadarbības līgumiem, ir studējuši studiju periodu (vienu līdz divus semestrus) ārvalstu augstskolā. Studiju rezultātu pielīdzināšanu šajā gadījumā veic studiju programmas direktors, kad students iesniedz pamatojošos dokumentus (akadēmisko izziņu vai diplomu ar diploma pielikumu par iepriekš iegūtu augstāko izglītību). Studiju rezultātu pielīdzināšana starptautiskās apmaiņas programmas ietvaros iegūtajiem studiju rezultātiem, tiek veikta pamatojoties uz augstskolu sadarbības līgumu, trīspusējo studiju līgumu (*Erasmus learning agreement*) un sertifikātu par apgūtajiem studiju kursiem.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.505, ikvienai personai ir tiesības vērsties ViA ar iesniegumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu augstskolas īstenotā studiju programmā vai tās daļā. Informācija par neformālās izglītības vai profesionālās pieredzes atzīšanas iespējām ir pieejama ViA mājaslapa. Studiju rezultātus, kas personai sasniegti studējot (students ir bijis imatrikulēts) studiju programmā, tiek atzīti saskaņā ar MK 2004.gada 16.novembra noteikumiem Nr.932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos".

Lēmumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī par iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanu pieņem ViA izveidota Studiju rezultātu atzīšanas komisija. Saskaņā ar nolikumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu, personai jāiesniedz iesniegums par zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu. Studiju rezultātu atzīšanas procedūra aprakstīta iepriekš norādītajā nolikumā.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (Mārketinga grupa un Studiju administrēšanas grupa).

Biznesa vadības bakalaura studiju virziena uzņemšanas prasības (2022):

Obligātā prasība:

CE rezultāti (visu kārtoto CE rezultātu kopvērtējumu vidējais) –30%(īpatsvars 100 punktiem);CE rezultāts (vienā no mācību satura apguves līmeņiem)

CE rezultāts svešvalodā (OP CE, kopvērtējums) – 15% (īpatsvars 100 punktiem);

Matemātika (CE, kopvērtējums) –20%(īpatsvars 100 punktiem);

Latviešu valoda (CE, kopvērtējums) –15%(īpatsvars 100 punktiem);

Svešvaloda (CE, kopvērtējums) –15%(īpatsvars 100 punktiem);

Videjās izglītības dokumentā videjā atzīme Matemātika; Latviešu valoda; Svešvaloda; Sociālās zinātnes–20%(īpatsvars 100 punktiem);

Papildpunkti (1): CE rezultāts Sociālās zinātnes(AL CE, kopvērtējums) –10% (īpatsvars 100 punktiem).

Papildpunkti (2):Latvijas skolēnu zinātniskās pētniecības darbu konference (pēdējo 2 gadu laikā), 1.-3.pakāpe; Junior Achievement Latvia iegūts Uzņēmējdarbības prasmju Sertifikāts –10%.Minimālais konkursa rezultāts, pretendējot uz valsts budžeta finansētu studiju vietu pirmajā semestrī –30 punkti 1.-3.vietu ieguvējus Latvijas Republikas un starptautiskajās olimpiādēs (pēdējo 2 gadu laikā); Junior Achievement Latvia konkursa "Gada labākais skolēnu mācību uzņēmums" 1.-3. vietas ieguvējs - Līderības balvas Vidzemes Augstskolas laureāts.

Precizēti uzņemšanas noteikumi akadēmiskai maģistra studiju programmai "Biznesa vides vadība":

Profesionālā vai akadēmiskā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība ekonomikas vai vadības zinātnēs. *Reflektantiem, kuriem iepriekš iegūtais bakalaura grāds vai tam pielīdzināmā izglītība nav iegūta ekonomikas vai vadības zinātnēs - jākārtro ietājpārbaudījums.*

Ārpus konkursa uzņem reflektantus ar diplomu par izcilību (iepriekš iegūtais bakalaura grāds vai tam pielīdzināmā izglītība ir iegūta ekonomikas vai vadības zinātnēs).

Ekonomikas un Uzņēmējdarbības doktorantūra

Maģistra grāds sociālajās zinātnēs vai tām atbilstošā profesionālās darbības jomā** iespējamā promocijas darba izvērsts pieteikums, ietverot problēmas formulējumu, galvenās aktualitātes, atziņas par pētāmo tēmu literatūrā, teorētiskais pamatojums, pētījuma mērķi, provizoriskā pētījuma darba gaita un metodes (vēlams vizualizēt) divu līdz trīs lapu apjomā. Pārrunas

***Ja iepriekš iegūtā izglītība nav iegūta sociālajās zinātnēs vai tām atbilstošā profesionālās darbības jomā, pretendents MK noteikumos Nr. 505 "Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi" noteiktajā kārtībā ir jāapliecina darba pieredze/neformālā izglītība, kas atbilst LKI 7. līmenim noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.*

Mūziklīdzības iespējas caur Atvērto universitāti

Atvērtā universitāte (https://ztc.va.lv/lv/atverta_universitate) ikvienam interesentam piedāvā iespēju pieteikties kādam no Vidzemes Augstskolas (ViA) studiju kursiem. Tā ir iespēja, atbilstoši iepriekš iegūtai izglītībai, apgūt zināšanas un prasmes, ko piedāvā ViA studiju programmas. Savukārt tiem ViA studentiem, kuri nespēj turpināt studijas akadēmisko vai finanšu parādu dēļ, šī ir iespēja saglabāt saikni ar Augstskolu un turpināt mācības atbilstoši savām iespējām.

Atvērtā universitāte ir iespēja ne tikai pilnībā apgūt kursa saturu, kārtot pārbaudījumus un saņemt novērtējumu izvēlētajā studiju kursā kā jebkuram ViA studentam, bet arī iesaistīties un izprast studentu un augstskolas vidi un pēc kursa veiksmīgas apguves saņemt ViA apliecību.

Izsniegtā ViA AU apliecība ietver norādi par to, ka ir iegūti studiju kursam atbilstoši kredītpunkti, kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem „Iepriekšējā izglītība vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšana”, interesentam ļauj vērsties jebkurā Latvijas augstskolā vai koledžā ar lūgumu atzīt iegūtās zināšanas, prasmes un lietpratību par apgūto studiju kursa saturu.

Kursu klausītājiem ir brīva pieeja ViA bibliotēkas materiāliem, datu bāzēm, datorklasēm un citiem resursiem, kas atvieglo un sekmē mācību procesu.

ViA uzņemšanas noteikumi pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma vai ViA mājaslapā: www.va.lv

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

ViA ir Senāta apstiprināts Studiju nolikums, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas vispārīgo kārtību. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi un noteikti studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija, uzdevumi, kā arī noteikti studiju rezultātu un sekmju vērtēšanas kritēriji. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai.

Studentu sasniegto rezultātu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un metodes, kuri konsekventi arī tiek piemēroti. Savukārt, studentu gada projektu un valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti metodiskie norādījumi gada projektu un bakalauru, maģistru darbu vai kvalifikācijas darbu izstrādāšanai, noformēšanai un aizstāvēšanai. Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome,

komisijas sastāvā iekļaujot nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar studiju programmu metodiskajiem norādījumiem par valsts pārbaudījuma darbu izstrādi. Studiju programmās īstenotās prakses tiek reglamentētas ar prakšu nolikumiem, kas nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus.

ViA studiju procesā tiek respektēta studentu vajadzību daudzveidība, izvēloties viņiem piemērotus mācīšanās veidus. ViA tiek izmantotas inovatīvas pedagoģiskās metodes un īstenota individuāla pieeja. Studiju programmu direktori pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti; vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studenti saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto. Par vērtēšanas kritēriju publisku pieejamību studējošajiem atbild studiju kursu docētāji, bet virsuzraudzību veic studiju virziena vadītājs. Noteikumi attiecībā uz studenta kavējumu, slimību un citiem attaisnojošiem apstākļiem iestrādāti studiju kursu aprakstos. Šie pasākumi nodrošina, ka studējošie ir skaidri informēti par ViA izmantojamo vērtēšanas stratēģiju, pārbaudījumiem un citiem vērtēšanas paņēmieniem, kādi tiks izmantoti, kas no viņiem tiek sagaidīts un kādi kritēriji tiks izmantoti viņu rezultātu vērtēšanai. Docētāja pienākums ir studējošajiem nodrošināt atgriezenisko saiti un pamatot kursu ietvaros saņemtos vērtējumus. Neskaidrību gadījumā studenti konsultējas ar konkrēto studiju kursu docētājiem vai ar studiju virziena direktoru. Šie pasākumi nodrošina, ka vērtējumi kalpo par iespēju studējošajiem gan novērtēt savu sasniegto progresu studijās, gan arī izvērtēt tālākās izaugsmes un prasmju vai zināšanu papildināšanas iespējas.

Pēc katra studiju kursa beigām studenti sniedz katra kursa novērtējumu, ko apkopotā veidā analizē gan studiju virziena direktors, gan arī virziena padome, kā arī ar to iepazīstas konsultatīvā padome.

Studentu sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – ViA to regulē Studiju nolikums un Ētikas nolikums.

Studējošie ar dokumentiem par sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošām procedūrām var iepazīties mācību vidē moodle.va.lv.

[ViA Studiju nolikums pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.](#)

[ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.](#)

[ViA studiju programmu kursu apraksti, prakšu nolikumi un darbu rakstīšanas metodiskie norādījumi apskatāmi pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.](#)

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Akadēmiskā godīguma principi ir noteikti ViA Ētikas nolikumā, kas apstiprināts 2017.gada 26.aprīļa ViA Senāta sēdē.

ViA Ētikas nolikums definē pamatprincipus un normas, kas ViA personālam (studentiem, akadēmiskajam un vispārējam personālam) jāievēro attieksmē pret ViA, savā darbā, attiecībās ar citiem ViA pārstāvjiem un sabiedrību.

Ētikas nolikumā iekļauta arī sadaļa par akadēmisko un pētījumu ētiku, kas nosaka, ka ViA personāls godprātīgi izturas pret studiju un pētniecības procesu un tajā iesaistītajām personām. Akadēmiskajā un zinātniskajā pētnieciskajā darbā personāls ievēro autortiesības, respektē intelektuālo

Īpašumu, ciena citu personu darba rezultātus, garantē pētījumā izmantoto datu un veiktās analīzes patiesumu.

Lai veicinātu akadēmiskās un pētījumu ētikas ievērošanu Vidzemes Augstskolā, jāievēro šādi principi: godīgums, atklātība, objektivitāte, nepārprotamība, pētījuma dalībnieku tiesību ievērošana, neatkarība no sponsoriem, jāatzīst visu iesaistīto personu ieguldījums pētījumos.

ViA Ētikas nolikumā ir uzskaitīti akadēmiskās un pētījumu ētikas pārkāpumu veidi, norādot, ka plaģiāts, viltošana, neatļautu informācijas avotu un iegūšanas veidu izmantošana pārbaudījumos (eksāmenos, testos), sava darba atkārtota iesniegšana citā studiju kursā bez iepriekšējas saskaņošanas ar docētāju, kā arī jebkura cita apzināta iesaistīšanās darbībās, kas kavē vai traucē studiju procesu un akadēmisko darbu augstskolā, tai skaitā līdzdalība akadēmiskās ētikas pārkāpumos vai to slēpšana, ir uzskatāma par akadēmiskās ētikas pārkāpumu.

Savukārt par pētījumu ētikas pārkāpumu ir uzskatāmi:

- profesionālos kodeksos noteikto pētījumu ētikas prasību pārkāpšana;
- interešu konflikta pieļaušana;
- Datu viltošana;
- tendencioza datu analīze un interpretācija;
- pētījuma dalībnieku diskriminēšana;
- pētījuma dalībnieku brīvprātīgas dalības neievērošana;
- pētījuma dalībnieku anonimitātes vai konfidencialitātes neievērošana (atbilstoši situācijai), izņemot tos gadījumus, ja šie jautājumi saskaņoti ar pētījuma dalībniekiem vai dati ievākti publiskā vidē (piemēram, novērošana, kas veikta publiskā vidē);
- informētas piekrišanas pārkāpšana, ja vien tā nav vienkārša novērošana sabiedriskā vietā un veiktais audio vai video ieraksts nav izmantots tādā veidā, kas ļautu identificēt personību vai tai kaitēt;
- pētījuma dalībnieku maldināšana vai neinformēšana par pētījuma nolūkiem vai nozīmīgiem aspektiem, izņemot gadījumus, kad nav iespējams izmantot citas efektīvas alternatīvas metodes;
- sabiedrības maldināšana, nesniedzot pilnīgu informāciju;
- plaģiātisms un pašplaģiātisms, t.i., neatsaukšanās uz iepriekš publicētiem datiem vai atklājumiem;
- citu pētnieku ievāktu datu izmantošana, neatsaucoties uz citu autoru ieguldījumu.

Tāpat nolikumā ir skaidri definētas sankcijas par ētikas pārkāpumiem, kā arī pārkāpumu identifikācijas un sankciju piemērošanas procedūra.

Sankciju par pētījumu ētikas pārkāpumiem var ierosināt Akadēmiskās ētikas komisija. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz studējošajiem var piemērot docētājs vai rektors pēc Akadēmiskās ētikas komisijas lēmuma. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz akadēmisko un vispārējo personālu var piemērot rektors pēc Akadēmiskās komisijas lēmuma. Sankcijas par vispārīgo ētikas pamatprincipu pārkāpumiem attiecībā uz vispārējo personālu (arī akadēmisko personālu, ja pārkāpums nav saistīts ar akadēmisko darbu) var piemērot darbinieka tiešais vadītājs vai rektors.

Sākot ar 2017.gadu, ViA ir noslēgta vienošanās ar Latvijas Universitāti par *Vienotās datorizētas plaģiāta kontroles sistēmas izmantošanu*, kas ir viens no būtiskajiem pretplaģiātisma rīkiem ViA. Saskaņā ar ik semestra rīkojumu par valsts gala pārbaudījumu (t.sk. kvalifikācijas darbu) iesniegšanu, studentiem darbi ir jāaugšuplādē studiju informācijas sistēmā LAIS, kas ir sinhronizēta ar plaģiāta

kontroles sistēmu. Situācijās, ja docētajam rodas aizdomas par studenta darbu, plaģiāta kontroles sistēma tiek izmantota arī, lai pārbaudītu kursa darbus vai gada projektus. 2018. gadā ar šīs sistēmas palīdzību tika konstatēts plaģiātisma gadījums kvalifikācijas darbu izstrādē, rezultātā studējošais atkārtoja darba izstrādi nākamajā studiju gadā.

ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

ViA un līdz ar to Biznesa vadības studiju virzienā īstenoto studiju programmu iekšējās kvalitātes sistēma balstīta Eiropas un nacionālajā likumdošanā, kas definē augstākās izglītības attīstības pamatprincipus. Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem konkrēti BV studiju virzienā.

Administratīvo un uzskaites kontroli pār studiju virzienā īstenotajām studiju programmām realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Sabiedrības zinātņu fakultāte regulāri (reizi mēnesī) lemj par studiju virzienā aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. Fakultātes domē tiek apstiprināti studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumi, izmaiņas studiju programmā, pieņemti lēmumi par vakanču izsludināšanu akadēmiskajam personālam, izvērtēti kandidāti. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un korigēšanas veidiem. Šie dokumenti ir saistoši BV studiju virziena darbībā un tiek ievēroti ikdienas darbā.

Studējošie par BV studiju virzienā saistošo iekšējo normatīvo regulējumu tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā. Studenti saņem informāciju viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. Studējošie piedalās fakultātes domes, kā arī Senāta darbā. Ik semestri ar studējošajiem tiek saņemti studiju virziena direktore, savas aktivitātes īsteno arī ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. Studiju virziena ietvaros virziena direktore divas reizes akadēmiskā gada laikā tiek saņemta visu programmu studējošajiem un diskutē un pārrunā dažādas aktualitātes, uzklauša studentu viedokļus un ieteikumus. Katrā studentu grupā ik gadu tiek izvēlēts arī grupas vecākais, kurš koordinē sadarbību un komunikāciju starp studentu grupu un BV studiju virziena direktori. Šie visi ir veidi, kā iegūt padziļinātu atgriezenisko saiti no studējošajiem, plānot un veikt dažādas izmaiņas gan attiecībā uz kursu norises plānojumu pa semestriem, docētāju piesaisti konkrētu kursu docēšanā, bibliotēkas krājumu papildināšanu u.c. aspektiem, kas saistīti ar studiju organizēšanu un kvalitātes nodrošināšanu.

Studējošo aptauju datu apkopojoms VRSTAO virzienā pieejams pēc pieprasījuma.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Kopumā jāteic ka saglabājas

tendence, ka BV virzienā īstenoto bakalaura programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū un strādā atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai. Aptaujas par absolventu nodarbinātību būtu vēlams veikt arī ar lielāku laika distanci, lai analizētu absolventu karjeras dinamiku, profesionālo attīstību izvēlētajā nozarē ilgākā laika posmā. Tas gan prasītu papildu ieguldījumus no ViA puses, tāpēc studiju virzienu līmenī iespēju robežās notiek datu apkopošana, docētājiem un studiju virzienu direktoriem uzturot kontaktus ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos un citos veidos. Kā viens no faktoriem, ko varētu vērtēt kā absolventu profesionālo izaugsmi (un lielā mērā arī apmierinātību ar iegūto izglītību), ir absolventu aktīvā iesaiste studiju procesā pēc pabeigšanas, kas izpaužas dažādās formās – gan kā vieslekcijas, gan pētījumu tematu piedāvāšana, gan prakšu vietu piedāvāšana un citi iesaistes veidi. Jāatzīmē, ka absolventi ir BV virziena docētāji, piedalās BV studiju virziena konsultatīvās padomes darbā, ir aktīvi uzņēmēji un iesaistās prakšu vietu nodrošināšanā.

Skatīt I.daļas 1.3.punktu.

ViA Absolventu aptaujas dati pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma

2.2.2.Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Vidzemes Augstskolā ir izstrādāta Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība, kurā definēta kārtība studiju programmu, mūžizglītības kursu, u.c. mācību programmu un to sastāvdaļu izstrādei, apstiprināšanai, uzraudzībai un aktualizēšanai. Programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst ViA stratēģijai. Programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, un lai sekmētu augstākās izglītības mērķu sasniegšanu – veicinātu personības izaugsmi un nodarbinātību, pilsoniskas sabiedrības un paplašinātas zināšanu bāzes veidošanos. ViA ir Senātā apstiprināts Studiju nolikums, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas vispārīgo kārtību. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi un noteikti studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji.

Studiju programmas kursu aprakstu audits: aktualizēšana un pilnveidošana tiek veikta katru gadu akadēmiskā gada sākumā. Studiju programmu satura izvērtēšana un to īstenošanas kvalitātes novērtēšana balstās uz sagatavotajiem pašnovērtējuma ziņojumiem, regulārām studējošo aptaujām par studiju kursu un docētāju sniegumu, nozares uzņēmumu prakses vadītāju sniegtajām atsauksmēm, absolventu aptaujām, darba devēju aptaujām par ViA absolventiem, Padomnieku konventa ieteikumiem, kā arī nozares ekspertu atzinumiem un ieteikumiem.

Katra studiju semestra noslēgumā tiek veiktas studentu aptaujas. To mērķis ir, ar dialoga starp studentiem un docētājiem starpniecību, uzturēt studiju kvalitātes kontroli, konstatēt problēmas un piedāvāt to risinājumus. Aizpildot anketas, studenti sniedz vērtējumu gan par pašu kursu kopumā, gan arī par tā docētāju. Attiecībā uz kursa novērtējumu ir iekļauti jautājumi par kursa tēmām un to atbilstību attiecīgajam kursam, iegūto zināšanu un prasmju noderību, lekciju, praktisko darbu un patstāvīgā darba nozīmes novērtējumu, iespējam konsultēties ar pasniedzēju, tehniskā nodrošinājuma vērtējums, kā arī iespēja brīvā formā aprakstīt ieteikumus kursa uzlabošanai. Anketā par docētāja darbu studenti izvērtē docētāju no profesionālās kompetences viedokļa, prasmes izraisīt interesi par mācību kursu, spēju sasaistīt teoriju ar praksi, darba organizācijas prasmi, attieksmi pret studentiem u.c. Atvērtie jautājumi ļauj studentiem izteikt ierosinājumus, norādīt uz docētāja stiprajām/ vājajām pusēm, kam būtu nepieciešams pievērst papildus uzmanību.

Katru gadu tiek veikta arī absolventu anketēšana, lai noskaidrotu absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti. Kopumā, virziena programmu ietvaros, absolventu nodarbinātība pēc studiju beigšanas ir augsta, kas pierāda tirgus pieprasījumu pēc šāda līmeņa speciālistiem. BV virzienā īstenoto bakalaura programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū un strādā atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai. Aptaujas par absolventu nodarbinātību būtu vēlams veikt arī ar lielāku laika distanci, lai analizētu absolventu karjeras dinamiku, profesionālo attīstību izvēlētajā nozarē ilgākā laika posmā. Tam nepieciešams papildu ieguldījumus no ViA puses, tāpēc studiju virzienu līmenī iespēju robežās notiek datu apkopošana, docētājiem un studiju virzienu direktoriem uzturot kontaktus ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos. Kā viens no faktoriem, ko varētu vērtēt kā absolventu profesionālo izaugsmi un arī apmierinātību ar iegūto izglītību, ir absolventu iesaiste studiju procesā pēc pabeigšanas, kas izpaužas dažādās formās –vieslekcijas, pētījumu tematu piedāvāšana, prakšu vietu piedāvāšana, dalība ALUMNI kustībā un finansiāls atbalsts Augstskolai. Absolventi piedalās studiju virziena konsultatīvās padomes darbā, pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes darba grupā. Būtiska atgriezenisko saiti nodrošina Valsts Pārbaudījumu komisiju locekļu viedokli un atsauksmju apkopošana un analīze, kas ļauj izdarīt uzlabojumus programmu saturā un to realizācijas procesā.

Visi nosauktie dokumenti un kārtības tiek ievērotas BV studiju virzienā. Aizvadītajā akreditācijas periodā BV studiju virzienā tika izveidota jauna studiju programma- kopīga triju Latvijas augstskolu doktorantūras programma , kuras izveidē tika ievēroti ViA iekšējie, kā arī ārējie normatīvie akti. doktorantūras programma 2020.gadā sākumā saņēma licenci studiju uzsākšanai.

Doktora studiju programmas „Ekonomika un uzņēmējdarbība” izstrādes gaitā prof.A.Līviņas vadībā tika koordinēts gan Vidzemes Augstskolas, Ventspils Augstskolas un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas akadēmiskā personāla darbs, gan iesaistīti Vidzemes, Latgales un Kurzemes plānošanas reģionu, Rēzeknes ekonomiskās zonas pārstāvji, novadu uzņēmēju organizācijas un uzņēmēji. Konsultācijas un sadarbība ar uzņēmējiem nodrošināja nozares aktualitāšu integrāciju jaunajā programmā, apzināja uzņēmējiem nozīmīgu pētniecības tēmu loku, kā arī pozicionēja programmu kā atbalsta platformu zinātnes sasniegumu komercializācijai.

Studiju kvalitātes nodrošināšanas politikas dokuments pieejams ViA mājaslapā: https://va.lv/sites/default/files/ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020.pdf

2.2.3.Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

ViA studentiem ir iespēja savu viedokli, rekomendācijas, aizrādījumus par studiju programmas saturu, kursu, kvalitāti, mācībspēkiem var vērsties visos ViA vadības līmeņos. Augstskolas vērtība ir atvērtība un pieejamība visos līmeņos un sadarbība ar studentiem. Studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā, pārstāvot studējošo intereses ViA lēmēj institūcijās. ViA Studentu valdei reizi mēnesī ir tikšanās ar ViA vadību, kur arī tiek izrunātas aktuālās tēmas un studējošo priekšlikumi konstatētām problēmām. Piemēram, iepriekšējā periodā, galvenokārt, izskatāmie jautājumi bija saistīti ar pandēmijas radīto situāciju un studiju organizācijas procesu, aktuālas lietas par situāciju Ukrainā.

Bez studējošo aptaujām studiju virzienā notiek regulāra informācijas apmaiņa ar studējošajiem gan studiju virziena vadības, gan docētāju, gan vecākā speciālista līmenī. Studējošie priekšlikumu (retāk - sūdzības) var iesniegt gan mutiski, gan e-pasta saziņas veidā. Katrā studentu grupā ik gadu tiek iecelts viens kursa vecākais, kurš arī nodrošina saziņu ar studiju programmas direktori. Studiju virziena direktore, pamatojoties uz studentu ierosinājumiem, ir aicinājusi docētājus gan salāgot studiju kursu noslēguma darbu iesniegšanu ar citu kursu noslēgumu darbu termiņiem. Par šīm darbībām studenti e-pasta veidā un mutiski arī informēti, tādā veidā saņemot atgriezenisko saiti. Virziena

direktors tiek ar katru kursu reizi semestrī, lai pārrunātu kursu novērtējumus (ieteikumus un sūdzības par kursa norisi, studiju organizāciju, u.c.), kā arī aktuālo un sagaidāmo nākamajos semestros.

Reizi mēnesi BV studiju virziena padomes sēdē tiek pārrunāti jautājumi par studiju procesa norisi, tajā skaitā arī par studentu ierosinājumiem. Tāpat divreiz gadā ar katra kursa studentiem tiek studiju programmas direktore un vairāki pasniedzēji, kurā tiek pārrunāti aktuālie jautājumi gan par studiju organizācijas procesa pozitīvo un negatīvo katrā semestrī, kā arī notiek ideju un doma apmaiņa, tā veicinot ideju ģenerēšanu procesu uzlabošanai. Kā piemēru var minēt studiju kursa "Ievads studijās" izveidi, kurā tiek apkopota un pasniegta visa nepieciešamā informācija, lai 1.kursa students varētu vieglāk iejusties augstskolas vidē, ātrāk apgūtu dažādas prasmes un pieejamos resursus (piem., IT, bibliotēkas, zinātniskās datubāzes, akadēmiskā ētika, utt.), kā arī ievadītu uzņēmējdarbības nozarē (uzņēmumu apmeklējums, informācijas meklēšana). Tāpat veikta arī docētāju nomainīšana vai pārrunas ar docētājiem, papildināti un mainīti kursa satura aktualitātes un noslēguma darbu veidojošie kritēriji.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lēmumu pieņemšanā par studiju virzienā iekļauto studiju programmu attīstību un pilnveidi tiek izmantoti dažādi studentu profila un skaita statistikas dati. Statiskas pārskati tiek apkopoti pēc nepieciešamības, izšķirot obligātās (iesniegšana noteikta saskaņā ar MK noteikumiem) un neobligātās statistikas (pēc vajadzības), savukārt apkopojamā informācija aplūkota pēc noteiktā lēmuma pieņemšanas mērķa.

Reflektantu, studējošo un absolventu aptaujas ir nozīmīgs informācijas avots studiju virziena un programmu pilnveidē. Balstoties uz reflektantu aptaujām, tiek lemts par mārketinga pasākumu pilnveidi, piemēram, uzsākot atsevišķas aktivitātes tieši maģistra līmeņa studentiem 2020.gada vasarā, jo kopējā ViA mārketinga kampaņu virzība ir vērsta pamatā uz bakalaura studentu piesaisti.

Studējošo aptaujas pēc katra studiju kursa ļauj gan konkrētajam docētājam izvērtēt kursa norisi un sasniegtos rezultātus, kā arī studentu apmierinātību, kā arī studiju virziena direktorei veikt kontroli pār studiju kursu norisi un nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas (piemēram, mainīt kursa docētāju, precizēt kursa saturu, mainīt kursa apjomu kredītpunktos, mainīt kursa norises laiku studiju programmas plānā utml).

Viens no veidiem, kā tiek noskaidrots studentu viedoklis par studiju procesu, ir tiešsaistes anketēšana, kas tiek veikta pēc katra studiju kursa (www.lais.lv). Katra studiju kursa ietvaros studenti sniedz vērtējumu 5 ballu sistēmā par šādiem kritērijiem:

- kursa mērķi (definēšana un rezultātu sasniegšana),
- mācību metožu novērtējums kursa mērķu sasniegšanai (metožu atbilstība un daudzveidība; dialoga un diskusiju iespējas kursa laikā; docētāja spēja uzklaut citu viedokli un argumentāciju),
- mācību procesa organizācija (kursa prasības, vērtēšana, studiju slodze, studiju materiālu pieejamība un izmantošana, komunikācija ar studentiem),
- docētāja darba vērtējums (iespēja saņemt docētāja atbildes uz studentu uzdotajiem jautājumiem lekcijās, semināros un konsultācijās, kā arī atgriezeniskā saikne no docētāja puses par veiktajiem darbiem; zināšanu vērtēšana atbilstoši noteiktajiem kritērijiem; pedagoģiskā meistarība),
- Studenta iesaistīšanās studiju kursā (motivēšana no docētāja puses, iesaistes un patstāvīgā darba pašnovērtējums).

Studenti sniedz arī kursa kopvērtējumu un komentārus par kursa stiprajām un vājajām pusēm. Absolventu aptaujas ļauj izvērtēt studiju programmu devumu kvalificēta darba spēka sagatavošanai

darba tirgum. Viens no studiju kursiem, kas bakalaura līmenī tika ieviests pateicoties absolventu ieteikumiem, ir "Reģionālā ekonomika".

Aptauju rezultāti akadēmiskā gada noslēgumā tiek analizēti BV virziena padomes sēdē, BV virziena pašnovērtējuma izstrādes darba grupā, kā arī Konsultatīvajā padomē, tādējādi nodrošinot uzlabojumu veikšanu gan kursa saturā, gan praktiskajā organizācijā. Regulāri tiek veidoti statistisko datu pārskati par reflektantiem, studentu skaitu un absolventiem (skat. 1.tabulu).

1.tabula. ViA apkopoto statistisko datu pārskatu veidi.

Statistikas veids	Regularitāte	Profils (pēc pieprasījuma)	Nepieciešamība	Statistiku veido
Reflektanti	pēc katras uzņemšanas un pēc pieprasījuma	Reflektantu skaits Dzīves vieta Izglītības iestāde Pieteikumu skaits Uzņemšanas konkurss Finansējums u.c.	Uzņemšanas analīze Uzņemšanas plānošana Mārketinga pasākumu plānošana Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Studenti	Katru mēnesi un pēc pieprasījuma	Studentu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Atbirums u.c.	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi Rotācija Stipendijas u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Absolventi	Pēc izlaiduma un pēc pieprasījuma	Absolventu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Gala darbu tēmas	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa

Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu pieejami pēc pieprasījuma.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (Studiju Administrēšanas grupa).

2.3.Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

ViA studiju virziena Biznesa vadības virziena studiju programmām paredzētais finanšu nodrošinājums 2022.gadā sasniedza 180 031 tūkstošus EUR , kas ietver valsts budžeta finansējumu (155 767 Euro) un ViA pašu ieņēmumus (24 264 Euro), skat. 2.tabulu.

2.tabula. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai (EUR).

Finansējums	2021, EUR	2022, EUR
-------------	-----------	-----------

Valsts budžeta finansējums virzienam (bez finansējuma stipendijām)	145 104	155 767
Pašu ieņēmumi - virziena maksas studentu studiju maksas	39 600	24 264
Finansējums kopā	184 704	180 031

Finansējums pētnieciskai darbībai ViA netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet gan novirzīts zinātniskajiem institūtiem, grantu programmām, pētniecības projektiem un pasūtījumu darbiem, kuros darbojas akadēmiskais personāls no dažādiem studiju virzieniem un 2022.gadā sasniedza 1.8 miljonu EUR (skat. 3.tabulu), proporcionāli pieaudzis Valsts pētījumu programmas finansējums (salīdzinot ar 2021.gadu), kā arī zinātnes bāzes finansējums, kā arī ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības.

3.tabula. Finansējums (2018.-2022.) akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai (EUR).

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Zinātnes bāzes finansējums	142 725	147 790	152 575	159 639	267 165
Valsts pētījumu programmu finansējums		325 099	471 050	126 430	284 350
Valmieras pašvaldības finansējums pilsētas piešķirtais pētniecības grantiem	20 000	15 000			0
Snieguma finansējums	150 240	181 806	197 011	191 713	229 634
Pārējie ieņēmumi no valsts budžeta	25 951	132 586	301 117	615 291	0
ES struktūrfondi	534 951	295 163	288 424	319 971	282 970
LZP granti un programmas			22 953	199 326	172 797
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar LR juridiskajām personām	101 209	86 257	87 830	87 091	78 497
Pārējie ieņēmumi zinātniskajai darbībai		696		232	0
Ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības	111 259	337 613	677 204	229 963	502 874
Finansējums kopā	1 086 335	1 522 010	2 198 164	1 929 656	1 818 287

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti (skat. 4.tabulu). Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri

4. tabula. tabula. Finansējums studiju literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai no 2018.-2022.gadam (EUR).

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Periodiskie izdevumi	2 218	1 865	1 623	1 573	1 087
Grāmatas	14 470	10 849	7 303	8 502	4 304
Elektroniskie dokumenti un datubāzes	2 789	3 068	523	5 535	6 456
Kopā	19 477	15 782	9 449	15 610	11 847

Finansējums studentu pašpārvaldei ik gadu tiek nodrošināts vismaz vienas divsimtās daļas apmērā no valsts finansējuma studiju procesam un studiju maksas ieņēmumiem un svārstās ap septiņiem tūkstošiem EUR gadā, taču 2022.gadā sasniedz gandrīz astoņus tūkstošus (skat. 5.tabulu).

5. tabula. Finansējums studējošo pašpārvaldei no 2018.-2022. gadam (EUR).

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Finansējums studentu pašpārvaldei	7 470	7 470	7 470	7 961	7 792
Valsts budžeta finansējums studiju procesam	1 236 054	1 276 531	1 324 947	1 361 475	1 411 507
Studiju maksas ieņēmumi	205 191	179 537	185 539	151 835	138 025
Kopējie studiju procesa ieņēmumi	1 441 245	1 456 068	1 510 486	1 513 310	1 549 532
Studentu pašpārvaldes finansējuma attiecība, %	0.52	0.51	0.5	0.53	0.50

Finansiālā bāze ir pietiekama studiju programmu īstenošanai, ņemot vērā, ka studiju programmu īstenošanas izmaksas tiek segtas no dažādiem finanšu avotiem: projektu finansējums, valsts budžeta līdzekļi, ViA pašas ieņēmumi. Infrastruktūras attīstībai ViA pēdējos gados piesaistījusi apjomīgu ES struktūrfondu finansējumu, lai modernizētu laboratorijas, remontētas vairākas studiju telpas. Dažādu projektu ietvaros ViA ieguvusi finansējumu arī bibliotēkas krājuma papildināšanai. ViA VRSTAO studējošajiem tiek piedāvātas gan valsts budžeta finansētas studiju vietas, gan arī tiek piesaistīti maksas studenti.

Docētāju profesionālajai pilnveidei finansējums tiek piesaistīts no Erasmus+ programmas.

Akadēmiskā personāla atalgojums Akadēmiskā personāla atalgojums atbilst pedagogu darba samaksas MK noteikumiem Nr.836. un ietver papildinoši ViA izstrādātu un ViA Senāta apstiprinātu motivējošu atalgojuma sistēmu atbilstoši docētāju slodzei (skatīt 6.tabulu).

6.tabula. Akadēmiskā personāla atalgojuma atbilstība pedagogu darba samaksas noteikumiem (2021.-2022.g)

Amats	2021, EUR				2022, EUR			
	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība
profesors	1754.00	17.54	17.54	atbilst	1 754	17.54	17.54	atbilst
asociētais profesors	1404.00	14.04	14.04	atbilst	1 404	14.04	14.04	atbilst

docents	1124.00	11.24	11.24	atbilst	1 124	11.24	11.24	atbilst
lektors	900.00	9.00	9.00	atbilst	900	9.00	9.00	atbilst
asistents	717.00	7.17	7.17	atbilst	717	7.17	7.17	atbilst

* - MK noteikumi Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi", uz 01.09.2021.

** - aprēķināta ņemot vērā MK noteikumos Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteikto maksimālo akadēmiskā personāla darba slodzi 1000 stundas gadā (100 stundas mēnesī)

*** - apstiprināta ViA Senāta sēdē, 2021.gada 24.februāris, lēmums Nr.2/2.1

Studiju programmu izmaksu kalkulācija

ViA studentu izmaksu kalkulācijai izmanto pašu izveidotu kalkulācijas metodiku, kurā izmaksas tiek klasificētas šādā veidā:

1.

iešās izmaksas - studiju programmas realizācijas tiešās izmaksas:

a) akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas – akadēmiskā un zinātniskā personāla atlīdzība studiju procesā,

b) pārējās studiju procesa izmaksas - mācību materiālu, pasākumu izmaksas, citas tiešās ar studiju programmas realizāciju saistītās izmaksas;

2. Daļēji tiešās izmaksas - studiju virziena un fakultātes tiešās izmaksas:

a) zinātniskās darbības atlīdzība - akadēmiskā personāla atlīdzība, kura nav tieši saistīta ar kādas studiju programmas realizāciju (piem., fakultātes docētāju atlīdzība par zinātnisko darbu),

b) administratīvais darbs - virziena un fakultātes administratīvā darba izmaksas (dekāna, virziena vadītāja, vecākā speciālista atlīdzība),

c) pārējās virziena un fakultātes administratīvās izmaksas - fakultātes personāla komandējumu, apmācību, konferenču apmeklējumu izdevumi, dalības maksas organizācijās, kancelejas preču, viesu uzņemšanas un citi izdevumi, attīstības izdevumi (fakultātes vai virziena attīstībai tieši iezīmētā finansējuma izlietojums),

d) izmaksu nesējs – studentu skaits fakultātē (fakultātes tiešo izmaksu pārnesei) vai studentu skaits virzienā (virziena tiešo izmaksu pārnesei);

3. Netiešās izmaksas – pārējās augstskolas izmaksas:

a) atlīdzība - administratīvā, vispārējā un saimnieciskā personāla atlīdzība,

b) pārējās administratīvās izmaksas - komandējumu izdevumi, kopējie studiju procesa organizēšanas izdevumi, tehnoloģiju izdevumi, bibliotēkas izdevumi, mārketinga, sabiedrisko attiecību un pasākumu organizēšanas izdevumi, citi administratīvie izdevumi,

c) ēku apsaimniekošanas izmaksas - infrastruktūras uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi,

d) aizdevuma atmaksas izdevumi,

e) kapitālie izdevumi - grāmatas, aprīkojums,

f) izmaksu nesējs – studentu skaits programmā (atlīdzības, administratīvo un kapitālo izmaksu pārnesei) vai studiju programmas ietvaros realizēto studiju kursu kontaktstundu skaits gadā (ēku apsaimniekošanas izmaksu pārnesei).

Informācijā par izmaksām uz vienu studējošo norādītas izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālais sadalījums starp noteiktajām pozīcijām (skat. 7.tabulu).

Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja noteikta Vidzemes Augstskolas budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtībā (apstiprināta ViA Senāta sēdē 2011. gada 26. oktobrī, lēmums Nr. 10/7.1)

7. tabula. *Finansējuma procentuālais sadalījums izmaksām uz vienu studējošo no 2022.gadam (EUR)-BV programmas*

Izmaksu pozīcijas	BV	BVV	Eudok
	Bak	Mg	Dok
	%	%	%
Tiešās izmaksas			
Akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas	38	52.6	60.2
Pārējās studiju procesa izmaksas	0	0	0.1
Daļēji tiešās izmaksas (virziena, fakultātes tiešo izmaksu pārnese)			
Zinātniskās darbības atlīdzība	2.8	2.1	1.8
Administratīvais darbs	6.9	5.4	4.6
Pārējās administratīvās izmaksas	1.2	0.9	0.8

Kopā tiešas izmaksas (tiešās + daļēji tiešās)	48.4	61	67.5
Netiešās izmaksas (pārējo ViA izmaksu pārnese)	51.6	39	32.5
Atlīdzība	29.2	22.5	19.2
Pārējās administratīvās izmaksas	9.7	7.5	6.4
Aizņēmuma atmaksa (t.sk.procentu maksājumi)	1.7	1.3	1.1
Kapitālie izdevumi	1.2	1	0.8
Ēku apsaimniekošanas izmaksas	9.8	6.7	5
Izmaksas uz 1 studentu	100	100	100

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu neizdala starp studiju virzieniem, jo ViA ir neliela augstskola ar nelieliem resursiem, kurus saskaņoti plāno un izmanto visu studiju virzienu īstenošanai.

ViA studiju procesa, zinātnes un pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas Valmierā, Cēsu ielā 4 un Tērbatas ielā 10, ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem, 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m².), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un Interneta pieslēgumu (195 m²), datu drošības laboratorija / kiberdrošības laboratorija, energoefektivitātes laboratorija, datortīklu laboratorija, multimediju laboratorija, VRAR laboratorija, elektrotehnikas

laboratorija, RFID laboratorija, mehatronikas laboratorija un mobilo tehnoloģiju laboratorija, būvniecības laboratorija, telpiskās pētniecības laboratorija (kopējā platība 324 m²). VRSTAO virzienam nozīmīgākās ir Telpiskās pētniecības laboratorija, kā arī multimediju laboratorija, kas ietver VRSTAO studiju un pētniecības virzienam nepieciešamās tehnoloģijas. Jāpiezīmē, ka pārskata periodā tika īstenota administratīvo resursu pārvietošana un Tērbatas ielu 10, Cēsu ielas ēku daļēji atstājot studiju vajadzībām, taču daļa telpu tiks iznomātas un to darbība pārorganizēta.

Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam, datu bāzu izmantošanai. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²). Studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Ņemot vērā, ka maģistra studijās nodarbības notiek piektdienās un sestdienās, maģistra studentiem tiek nodrošināta iespēja rezervēt vietu ViA dienesta viesnīcās, iepriekš piesakoties elektroniskā sistēmā.

Visas auditorijas aprīkotas ar stacionāru datoru un stacionāru projektoru, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pultī, taimerī un lāzera rādītājķoku vienā. No visiem datoriem augstskolā ir pieejams internets, kā arī abonētās pilnteksta datubāzes. Abonētajās pilnteksta datubāzes studenti var lietot arī kopmītnēs, kā arī autorizējoties no jebkuras vietas kur ir pieejams internets. Visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets.

Pieejamo datoru skaits: Studentiem – 160 gab., akadēmiskajam personālam – 45 gab., administratīvajam personālam – 60 gab., stacionāro datoru skaits auditorijās – 30 gab. (neskaitot datorauditorijas), portatīvie datori – 60 gab., multimediju projektori – 45 gab

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

ViA metodiskā bāze nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. Studentiem pieejama ViA e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti studiju materiāli, notiek elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, notiek pārbaudes darbu izpilde un vērtēšana. No 2017.gada rudens ViA ieviesta Moodle studiju vides izmantošana studiju procesā, kā arī MS Teams studiju platformas izmantošana, kas paver daudz plašākas iespējas attālinātu studiju formu īstenošanai un tā sauktās “blended learning” pieejas attīstīšanai. Moodle vidē ar studiju procesu saistītie metodiskie un citi materiāli (piem., nolikums par studiju darbu izstrādi, prakses nolikums, metodiskie norādījumi studiju darbu izstrādei u.c.) pieejami arī angļu valodā, ņemot vērā, ka studiju programmu paredzēts īstenot arī angļiski. Iegādāts aprīkojums, piemēram, nodarbību filmēšanai, docētājiem pieejams atbalsts videolekciju ierakstīšanai un apstrādei. Šis ir virziens, kas augstskolas ietvaros jāturpina attīstīt, ņemot vērā, cik strauji attīstās tehnoloģijas.

Studentiem pieejama arī telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai, kas nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam attālināti, operatīvi izziņot izmaiņas. Izveidota elektroniska datortehnikas un multimediju tehnikas rezervēšanas sistēma, kas nodrošina studējošajiem iespējas izmantot ViA rīcībā esošo tehniku (videokameras, fotoaparāti, diktofonu u.c.) multimediju satura radīšanai. Studējošie var rezervēt arī laiku darbam multimediju laboratorijā.

Bibliotēka resursi

Bibliotēka lasītājiem atvērta 51 h nedēļā, bet ViA studentiem un mācībspēkiem 24/7 attālināti ir pieejamas abonētās datu bāzes un elektroniskais katalogs. Bibliotēka ir pieejama arī personām ar kustību traucējumiem.

Bibliotēka nodrošina visus tradicionālos bibliotēku pakalpojumus.

Informācija par bibliotēkā pieejamajiem resursiem un pakalpojumiem ir atrodama Vidzemes Augstskolas mājas lapā, sadaļā bibliotēka <http://va.lv/lv/studentiem-un-darbiniekiem/biblioteka/par-biblioteku>.

1.stāva lasītavā (455,10m²) studentiem pieejams 115 preses izdevumi papīra formātā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. No tiem ViA bibliotēka abonē 24. Pieejama arī daiļliteratūra un atsevišķu periodisko izdevumu arhīvs.

2.stāvā atrodas datorlasītava (67,80 m²) ar 18 darba vietām, un vēl 4 datora darba vietas lieltelpā. Uz tiem pieejama arī PSPP datu apstrādes programma. Vēl otrajā stāvā izvietotas 2 lasītavas (katra 14,50 m²) grupu darbam, 4 individuālās lasītavas (katra 5,20 m²), un klusā lasītava (79,20 m²). 2.stāva bibliotēkas telpa ir 776,00 m². Šeit izvietota nozaru literatūra, pieejams Valmieras pilsētas un apkārtējo novadu novadpētniecības materiālu krājums un Eiropas Savienības ESIP, kas sniedz informāciju par Eiropas savienību, kā arī Vidzemes Augstskolas studentu labāko darbu arhīvs. Lietotāju ērtībai sarunām pa telefonu ierīkota "klusuma kabīne", kur netraucējot pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem, iespējamas skaļākas sarunas.

ViA bibliotēkā visi bibliotekārie procesi ir automatizēti, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE. No 2006.gada janvāra ir pieejama i-bibliotēka, kas dod iespēju no Valmieras integrētās bibliotēkas elektroniskā kataloga veikt grāmatu pasūtīšanu, pieteikties rindā uz jau izsniegtām grāmatām, prasīt grāmatu termiņu pagarinājumu, apskatīt datus par izsniegtajām/laikā nenodotajām/rezervētajām grāmatām.

No 2015.gada pavasara ir pieejama bibliotēkas informācijas sistēmas Alise mobilā versija. Līdz ar to elektroniskais katalogs ērti pieejams arī no mobilajām ierīcēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu ViA izglītības un zinātnes procesam, bibliotēka piedāvā studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem individuālās konsultācijas, ekskursijas un grupu apmācības. Nodarbības vada gan Vidzemes Augstskolas bibliotēkas, gan Valmieras bibliotēkas speciālisti. To mērķis ir iepazīstināt jaunus studentus ar Valmieras integrēto bibliotēku, piedāvātajiem pakalpojumiem, apmācīt, kā strādāt ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu un abonētajām tiešsaistes pilntekstu datubāzēm. Apmācībām pieteikties var arī elektroniskā veidā.

2022./2023.st. gadā visu studiju līmeņu studentiem notika 12(+4 attālināti) grupu ievadnodarbības par bibliotēku un tās pakalpojumiem, akadēmiskajam personālam 16 (+3 attālināti), dalībnieki iepazīnās ar elektroniskajiem katalogiem un informācijas meklēšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamās datu bāzēs un LNB attālināti pieejamajos resursos.

Studiju vidē MOODLE papildināts izveidotais kurss "Bibliotēkas informācijas resursu izmantošana".

Bibliotēka piedāvā Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu, tā kā šo pakalpojumu nodrošinām sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, lasītājam SBA izmantošana ir bez maksas.

Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits 2023. gada augustā.: 27707.

Materiāla veids	Skaitis
Grāmatas	21836

Elektroniskie dokumenti	351
Audiovizuālie dokumenti	479
Kartogrāfiskie dokumenti	101
Seriālizdevumi	1900
Nepublicētie dokumenti	3040

Abonētās datubāzes.

Pilntekstu datubāzes: EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Vēl pieejamas Travelnews.lv Lursoft, i-finanses un i-tiesības. Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku lasītājiem pieejamas datubāzes: Britannica Online Library Edition, EBSCO eBook Public Library Collection, LETA Arhīvs, nozare.lv, Letonika, „Lursoft” laikrakstu arhīvs, kā arī DVD kolekcija. Pārsvārā datubāzes pieejamas no visiem Vidzemes Augstskolas datu pārraides tīklā strādājošajiem datoriem. Atsevišķām datubāzēm iespējams piekļūt tikai, strādājot bibliotēkā uz vietas un saņemot īpašu atļauju (Lursoft, i-finanses, i-tiesības)

Bibliotēka aktīvi piedalās valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” piedāvāto elektronisko resursu vai pilntekstu datubāzu izmēģināšanā. 2022./2023. akadēmiskajā gadā tās bija 3 datubāzes.

Kopš 2020.gada marta atvērta attālinātā piekļuve arī dažām Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajām kolekcijām, kā piemēram, Periodika.lv, gramatas.Indb.lv

Pieejamā statistika par abonēto datu bāzu izmantošanu 2022./2023. ak.g.

EBSCO datu bāzē- 20506 sesijas, 69423meklējumi,

Science Direct – 5682 meklējumi, 10453 pilno tekstu skatījumi

Scopus- 2797meklējumi

LURSOFT– 1422 pieprasījumi

Papildu ziņas par datu bāzēm

LETA ir nacionālo ziņu aģentūras datubāze, LETAS arhīvs ir viens no plašākajiem uzņēmuma darbībā nepieciešamajiem informācijas avotiem. Arhīvs pieejams trijās valodās: latviešu, angļu un krievu.

Nozare ir LETA biznesa informācijas apkopojums, vienkopus pieejama jaunākā un aktuālākā informācija (statistika, notikumi, intervijas u.c.) 20 svarīgākajās Latvijas biznesa nozarēs.

SCOPUS (izdevējs Elsevier) ir daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze. Pārstāvētās šādas zinātņu jomas: sociālās zinātnes, veselības zinātnes, eksaktās dabaszinātnes un dzīvības zinātnes.

Web of Science (veido Thomson Reuters) vērtēta kā precīzs un uzticams pētījumu novērtēšanas avots, visaptverošs resurss ar augstu kvalitāti. Zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze. Pārstāvētās šādas zinātņu jomas: sociālās zinātnes, dabaszinātnes, humanitārās zinātnes un māksla.

Science Direct ir viena no lielākajām zinātnisko, tehnisko un medicīnas rakstu datubāzēm, kas aptver izdevniecības Elsevier žurnālu pilntekstus.

ESBCO – daudznozaru e-grāmatu, e-žurnālu un citu e-resursu datubāzu platforma.

Krājuma papildināšanas procedūra

Bibliotēkas krājums atbilst ViA studiju programmām un virzieniem, Latvijā izdotās grāmatas, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, nelielā eksemplāru skaitā tiek iegādātas ik mēnesi. Bibliotēka pieņem arī privātpersonu un juridisko personu dāvinājumus bibliotēkas krājuma papildināšanai ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem.

Ārpus Latvijas izdotās grāmatas komplektē pēc mācībspēku pieprasījuma atbilstoši kārtībai par grāmatu pasūtīšanu un izmantošanu Vidzemes Augstskolas bibliotēkā.

Ja resurss pieejams brīvpieejā tīmeklī vai bibliotēkas abonētājās datu bāzēs, drukātu eksemplāru bibliotēka iegādājas reti.

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti. Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri.

Gadījumos, kad nepieciešamo grāmatu bibliotēkā nav, docētājs aizpilda veidlapu Grāmatu pasūtījums ViA bibliotēkas fonda komplektēšanai un saskaņo ar studiju virziena direktoru. Bibliotēka saņemot pieprasījumu pārbauda vai grāmata nav jau pasūtīta iepriekš, veic cenu izpēti (aptaujū). Grāmatu pasūtījums jāveic pirms studiju kursa sākšanās.

Bibliotēkas darbinieki apkopo studentiem "atteiktos" informācijas pieprasījumus, analizējot tos, norāda docētājam iespējamo risinājumu (jāiegādājas jaunāka izdevuma grāmata, cita grāmata utt.)

Zinot mācībspēka pētnieciskās intereses, bibliotēka nosūta informāciju par jauniznākušajām grāmatām vai citiem resursiem.

Datubāzu abonēšanas procedūra

Pilnteksta datu bāzes, tiek abonētas sadarbībā ar valsts aģentūru Kultūras informācijas sistēmu centrs, programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" ietvaros, kā arī ar Izglītības un Zinātnes ministriju, projektā "Akadēmiskais tīkls". Lēmums par kādas datu bāzes abonēšanu vai abonēšanas pārtraukšanu tiek pieņemts Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdē, studiju programmu un zinātnisko institūtu direktoriem vienojoties.

Krājuma digitalizācijas līmenis

Bibliotēka savus krājumus nedigitalizē, tiek apkopoti jau digitālā formā radītie studentu diplomdarbi (bakalaura, maģistra, kvalifikācijas). Piekļuve darbiem – izmantojot Bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, sadaļā – "ViA studentu darbi", no 3040 ierakstiem piekļuve pilnam tekstam ir 787 darbiem.

Bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā "ViA docētāju publikācijas" tiek turpināta docētāju darbu datubāzes veidošana. Datu bāzē iekļauti 709 publikāciju analītiskie apraksti (monogrāfijas,

rediģētas un sastādītas grāmatas, pētījumi, konferenču materiāli u.c.). Tiešsaistē pieejamajām publikācijām, aprakstos tiek ievietotas saites uz to pilnajiem tekstiem.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas

No ViA plānotā bibliotēkas budžeta, arī dažādu projektu ietvaros, kā arī sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Bibliotēka pieņem arī dāvinājumus bojāto, nolietoto eksemplāru aizvietošanai.

BV studiju virziena sadarbība ar bibliotēku

Biznesa vadības docētāji aktīvi iesaistās nozares literatūras komplektēšanā: informē par grāmatām, kuras būtu nepieciešams iegādāties; papildina krājumu ar konferenču materiāliem, ārzemēs izdotajiem žurnāliem.

Lai popularizētu biznesa vadības nozares speciālistiem ViA studentu veiktos pētījumus, bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā „ViA studentu darbi” ir pieejami labāko darbu pilnie teksti (no 2012.gada.). Krājuma pārskatāmībai un ērtākai lietošanai sākts darbs pie nodaļas 005 (Pārvaldība. Vadzinības) izveides, jau ir izdalītas apakšnodaļas: 005 Pārvaldība. Vadzinības un 005.94 Zināšanu pārvaldība.

8. tabula. Grāmatu iegāde BV virzienam (2018-2022)

Finansējums	2018	2019	2020	2021	2022
Nosaukumi	66	62	21	39	17
Eksemplāri	151	103	41	105	20
Summa, EUR	5000.56	3474.53	1133.27	2248.71	770,63

Sabiedrības zinātņu fakultāte kopumā 2022/2023.ak.gada laikā iegādājusies 79 nosaukumu grāmatas, kopā 94 eksemplārus (summ 2555,36 eiro). No tiem tieši BV virzienā iegādātas 17 nosaukuma grāmatas, kopā 20 eksemplāri (summa 770,63 eiro)

Kā dāvinājums bibliotēkai ir bijušas 77 eksemplāri grāmatas, kopēji iepirktas 117 grāmatas, kopējā summa 3991,49 eiro

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Biznesa vadības studiju virziens iekļaujas kopējā ViA izmantoto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu rīku kopumu studiju procesa nodrošināšanā.

2021./2022.gadā notikusi, pāreja uz tiešsaistes studijām MS Teams platformā, un arī pārskata periodā tajā tiek veidotas arī studentu un pasniedzēju sarunu grupas, glabāti materiāli un veikta informācijas apmaiņa.

Šobrīd, ir aktualizēti un uzlaboti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi, tiek papildināta un uzlabota vietne moodle.va.lv un tās sniegtās iespējas– studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek informācijas apmaiņa, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus. Savukārt tiešsaistes lekcijas, e-pasta sistēma, kalendārs, u.c. tiek nodrošināts izmantojot MS365, kas iekļauj tādas komunikācijas rīkus kā Teams, Outlook, OneDrive, Sharepoint u.c. sniegtās iespējas. ViA tiek izmantota arī ViApp mobilā lietotne, kā arī lekciju/auditoriju grafika sistēma. Kā vēl vienu nozīmīgu rīku var minēt youtube.com (piem., ievadlekcijas, dažādas tiešraides, konferences, u.c.) Šobrīd, ir aktualizēti un uzlaboti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi.Ir izveidots studiju kalkulators. Kā vēl vienu nozīmīgu rīku var minēt youtube.com (piem., ievadlekcijas, dažādas

tiešraides, konferences, u.c.) . Biznesa virzienā tiek izmantotas arī jaunākās grāmatvedības programmas

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

ViA ir izstrādāts nolikums "Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā", kas nosaka kārtību, kādā tiek veikta vakanču izsludināšana, kandidātu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par apstiprināšanu akadēmiskā vai zinātniskā amatā. Vakancu izsludināšana notiek, izsludinot konkursu oficiālajā vietnē "Latvijas Vēstnesis", kā arī publicējot informāciju ViA mājas lapā. Visā personāla piesaistes procesā tiek ievēroti atklātības un informācijas pieejamības principi. Personas akadēmiskajos amatos ievēlē atklātā konkursa rezultātā. Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko kvalifikāciju novērtē profesoru padome Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Docenta, lektora vai asistenta štata amata vietas pretendenta zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju izvērtē studiju virziena padome un virza jautājumu izskatīšanai atbilstošajā fakultātes domē. Visi ViA mācībspēku piesaistes un ievēlēšanas principi attiecas arī uz Biznesa virziena personālvadības procesiem.

Nolikums "Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā pieejami pēc pieprasījuma.

ViA Darba samaksas nolikums pieejams pēc pieprasījuma.

ViA docētāju darba saturu un pienākumi pieejami pēc pieprasījuma.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

ViA ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai.

ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai ir apstiprināta **Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika**, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos. ViA ir noteikti pasākumi, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, proti, prasības ir noteiktas:

- ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**;
- ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu;
- ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā.

Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus+ u.c. mobilitātes programmu ietvaros.

Docētāju profesionālajai pilnveidei kopš 2018.gada tika īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros notikušas angļu valodas, digitālo tehnoloģiju, akadēmiskās līderības apmācības, kā arī tiek nodrošinātas stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar

industriju. Augstskolas ilgtermiņa attīstībai plānots ir ievēlēt akadēmiskajos amatos vismaz vienu projektā iesaistīto ārvalstu docētāju katrā studiju virzienā un visus iesaistītos doktorantus.

VIA kvalifikācija tiek celta arī ikgadējos, divreiz gadā notiekošajos, personāla apmācību semināros. Šogad liela daļa virziena docētāju piedalījās pieaugušo neformālās izglītības programmā "Pakalpojumu sniegšana cilvēkiem ar invaliditāti".

Docētāju kvalifikācijas paaugstināšanas vajadzības tiek pārrunātas studiju virzienu līmenī, atbilstoši tiek meklēts finansējums fakultātes ietvaros, dažādu projektu ietvaros, tai skaitā docētājiem kvalifikācijas paaugstināšanai tiek piedāvātas iespējas piedalīties Erasmus+ mobilitātes, kā arī izmantot arī citu finanšu avotu līdzekļus gan personāla pilnveides vizītēm, gan arī dalībai akadēmiskās un profesionālās konferencēs.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācītspēku izvēle studiju virzienā notiek, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: zinātniskās darbības virziens un pētniecības intereses, akadēmiskā darba pieredze un kompetence, zināšanas ar studiju programmu saturu saistītajās jomās, zinātniskais grāds un kvalifikācija. Priekšnoteikums iesaistei studiju programmu īstenošanā ir maģistra vai doktora grāds, vai arī doktora grāda kandidāta statuss, studijas doktorantūras vēlākajos posmos, kā arī angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī, jo maģistra programma tiek īstenota angļu valodā. Vieslektoriem kritēriji ir maģistra grāds, kā arī nozīmīga praktiskā darba pieredze kādā no uzņēmējdarbības jomām, svešvalodu zināšanas un pieredze zinātniskā darbā.

BV studiju virzienā akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas izaugsmes iespējas-personāls ar doktora grādu tiek virzīts ievēlēšanai docenta, asociētā profesora un profesora amatos. 2022./2023.gadā BV izsludinātās vakances lektora amatam zinātnes nozarē "Ekonomika un uzņēmējdarbība", apakšnozarē "Reģionālā ekonomika" atklāta konkursa rezultātā SZF Dome ievēlēja pretendentu Mg.oec., Mg.sc.comp., HESPI Zinātnisko asistentu Aigaru Andersonu.

Šajā pārskata periodā Biznesa virziens (bak.un maģ.programmas) sadarbojās gan ar jau ilggadējiem virziena vieslektoriem- Olgu Suharževsku, Anitu Luteri, Rolandu Putniņu, Gaļinu Bukovsku, Zintu Skrastiņu, Santu Laurīti, Madaru Pratu, Ratku Jurkovic, Rolandu Putniņu, Edmundu Račinski, Maiju Kavosu, Inesi Vaivari, Vandu Brūveli, Lāsmu Latsoni, Juri Ulmani, Raimonu Kalēju, viesdocentu Kasparu Šteinbergu (kas ir vēlēts virzienā) arī ar jauniem pasniedzējiem – A. Pēteronu, ar ko gan sadarbība neizveidojās tik veiksmīgi, kā arī uz nākamo gadu apstiprināta jauna vieslektore mārketinga jomā Kristīne Blumfelde-Rutka, kura ir lektore, pētniece, studiju programmas Starptautiskais mārketinga un reklāma direktore RSU ESF Starptautiskā biznesa un ekonomikas katedrā. Diemžēl, pasniedzēja amatu augstskolā 2023.g. vasarā. ir atstājusi ilggadēja docente Renāte Cāne, tomēr viņa paliek kā noslēgumu darbu vadītāja arī BV studentiem.

Savukārt, virziena vadību no 2022.gada septembra ir pārņēmusi doc.Agita Šmitiņa, kurai ir doktora grāds izglītības vadībā un maģistra grāds psiholoģijā. Viņa arī nākamajā akadēmiskajā gadā pārņems R.Cānes kursu "Biznesa komunikācija"

Vairākiem docētājiem ir Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesības (S.Rozentāle, M.Leščevica, A.Līviņa, S.Cakula, A.Klepers, A.van der Steina).

Liela daļa no virziena docētājiem apmeklē arī ikgadējos, savu profesionālo biedrību veidotos pasākumus- seminārus, konferences. Vairums docētāju ir dažādu profesionālo asociāciju, biedrību un organizāciju biedri - piemēram, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas Statistiku asociācija, Latvijas Biznesa konsultāciju asociācija, Latvijas Karjeras attīstības asociācija, Globālā augstākās biznesa izglītības tīkla "Businet", Latvijas Ekonomistu asociācijas u.c., iesaistās dažādu konferencu (t.sk. starptautisku) rīkošanā vai redkoleģiju sastāvos (A.Līviņa, A.Andersons, A.Klepers)

Tiek piedāvātas iespējas piedalīties citu augstskolu kvalifikācijas celšanas pasākumos, piemēram, LU programma "Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums", kuru apmeklēja virziena vadītāja A.Šmitiņa. Latvijas Universitāte kursu Biznesa datu intelektuālā analīze (80 stundas) noklausījās prof. S.Rozentāle. K.Blumfelde-Rutka ir apmeklējusi vairākus ar studiju procesu, vērtēšanu saistītus seminārus RSU

Lielākā daļa no virzienā iesaistītajiem docētājiem arī aktīvi iesaistās pētniecībā (skat.nodaļu

2.4.), kā arī ieņem dažādus administratīvus amatus augstskolā (piemēram, Senātā, Satversmes sapulcē, virziena vadīšanā, SZF Domē, ViA Akadēmiskajā šķīrējtiesā, HESPI Zinātnes padomē, kopīgās doktorantūras programmas padomē, kopīgā profesoru padomē), tādā veidā stiprinot savas vadības, organizatoriskās un citas vispārējās prasmes, kā arī sniedzot neatsveramu ieguldījumu kopējā augstskolas attīstībā.

Lai ieviestu digitalizācijas iniciatīvas studiju kvalitātes uzlabošanai, piecas augstākās izglītības iestādes Latvijā, tai skaitā Vidzemes Augstskola, šobrīd izstrādā un pielāgo vairāk nekā 40 tiešsaistes mācību kursus.

Nemot vērā digitālo prasmju aktualitāti dažādu iedzīvotāju grupu vidū, lai iekļautos mūsdienu darba tirgū, iesaistītie partneri pielāgos "Coursera" un "edX" platformu digitālo mācību saturu piecās galvenajās digitālo prasmju kompetenču jomās. Tās nosaka informācijas un datu prasmes, komunikācijas un sadarbības prasmes, digitālā satura radīšanu, digitālo drošību un problēmu risināšanas prasmes.

Kursi līdz 2023. gada decembrim tiks integrēti studiju procesā projektā "Augstskolu digitālās kapacitātes celšana ar tiešsaistes mācību resursu un analītikas viedu integrāciju" (EduAim). Šis projekts ir būtisks ne tikai citiem interesentiem, bet tieši augstskolas mācībspēkiem un darbiniekiem, lai stiprinātu savas digitālās prasmes.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Biznesa virziena bakalaura un maģistra programmu (par doktora studiju programmu skatīt atsevišķi pie doktora programmas apraksta) docēšanā ir iesaistīti 37 mācībspēki, no tiem 11 ir ar doktora grādu, 16 ir vēlētās augstskolas personāls un pārējie piesaistīti kā viesdocētāji

Trīs virziena docētāji studē doktorantūrā: A.Andersons studē doktora programmā "Sociotehnisko sistēmu modelēšana"(ViA), I.Zaumane – doktora programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" (ViA), K.Krūmiņš - doktora programmā "Vadībzinātne un ekonomika" (RTU), Santa Lemša- doktora programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" (ViA). Doktorantūrā studē arī vieslektore K.Blumflede-Rutka. Lielais docētāju skaits veidojas tāpēc, ka daļai mācībspēku ir nepilnas akadēmiskās slodzes, bet viesdocētāji docē tikai vienu studiju kursu. 16 docētāji ir no Ventspils Augstskolas vai Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas un docē tikai doktorantūras programmā. Tieši viesdocētāji, kas ir nozares profesionāļi vai savas jomas izcili speciālisti, nodrošina programmu sasaisti ar praksi, kas objektīvi nepieciešams profesionālo kompetenču ieguvei. Iepriekš minēto apstākļu dēļ vairums docētāji apvieno akadēmisko slodzi ar pētniecību Sociālo, ekonomikas un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI) un Sociotehnisko sistēmu inženierijas institūtā (SSII). Bakalaura un maģistra studiju programmā 58% no visiem docētājiem ir vēlēti.

Kopumā pa gadiem docētāju iesaiste pētniecībā ir mainīga, jo tas atkarīgs no piesaistītā projektu finansējuma apjoma, ņemot vērā, ka Latvijā pētnieciskais darbs norit tikai uz projektu bāzes. Notiek darbs pie docētāju noslodzes pārplānošanas un mērķtiecīgas jaunu mācībspēku piesaistes, lai izvairītos no vēlēto docētāju pārslodzes un izdegšanas, kas kopumā vērtējama kā ļoti liela problēma Latvijas augstākajā izglītībā. ViA atalgojuma sistēma nodrošina, ka docētāju darbs ir kopumā labi atalgots, atalgojuma sistēma ir caurspīdīga un Pasaules bankas pētījumos iepriekš novērtēta kā viena no labākajām Latvijā. Pieaugot iesaistei projektos, lai kompensētu docētājiem laiku, kas tiek pavadīts, gatavojot jaunus projektu pieteikumus, no 2018.gada līdz 2022.gadam apmaksu veica no HESPI institūta bāzes finansējuma. Tādā veidā varam izvairīties no situācijas, ka docētāji bez atbildības nodarbojas ar projektu pieteikumu sagatavošanu.

Svarīgi izcelt, ka docētāju veiktais pētnieciskais darbs tiek integrēts studiju procesā, kā arī gan bakalaura, gan maģistra programmu studenti tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā gan praktisku lauka pētījumu veikšanai, gan projektos kopumā. Informācija par akadēmiskā personāla slodzes veidošanās metodiku pieejama ViA Darba samaksas nolikumā.

2022.g. ar **BV** studiju virzienu saistītie docētāji ir sagatavojuši un publicējuši 22 zinātniskās publikācijas.

Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, akadēmiskā personāla biogrāfijas, Darba samaksas nolikums pieejams pēc pieprasījuma.

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem studiju procesā atbalstu sniedz studiju virziena direktori, studiju speciālisti, kā arī Administratīvā departamenta darbinieki. Attiecībā uz karjeras atbalstu, 2019.gada rudens semestrī ViA ir atjaunots pakalpojums – karjeras konsultācijas un karjeras plānošanas atbalsts. Šis pakalpojums tiek piedāvāts visās studiju programmās studējošajiem, neizdalot atsevišķi ārvalstu studējošos, ņemot vērā to pagaidām ļoti nelielo skaitu ViA. Studējošajiem ar īpašām vajadzībām atbalsts tiek plānots atkarībā no katra studējošā specifiskās veselības situācijas un vajadzībām.

Nepieciešamības gadījumā tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Interesenti, kas vēlas apgūt ViA studiju kursus, bet nevar piedalīties pilna laika klātienē studijās, var izmantot Atvērtās universitātes iespējas.

Īpaši svarīgs psiholoģiskais atbalsts 1.kursa studentiem, kuriem ir grūtības iekļauties augstskolas studiju procesā, kā arī uzsākt patstāvīgu dzīvi projām no mājām un ģimenes. ViA studentiem ir pieejamas arī psiholoģiskā atbalsta konsultācijas par dažādām, ar studiju un personīgo dzīvi, saistītām problēmām un jautājumiem. Psiholoģiskās konsultācijas ir sadarbības process, kas palīdz indivīdam veiksmīgāk risināt šī brīža dzīves grūtības, gūt atbalstu dažādu jautājumu risināšanā, palīdzēt ieraudzīt dažādas alternatīvas noteiktai problēmai. 2022./2023. gadā karjeras vai psihologa palīdzību meklēja 14 studenti, vēršoties arī atkārtoti.

Jautājumi, par kuriem var konsultēties ar psihologu un karjeras konsultantu:

- Adaptēšanās studijām pirmajā studiju gadā- grūtības ar tikšanu galā ar studijām vai iejušanos kursā;+mas attiecībās;
- Atbalsts dažādās krīzes situācijās;
- Neskaidrība vai šaubas par studiju pareizu izvēli vai savu karjeras tālāku attīstību.

2022.gadā izveidots "Studenta ceļojums" jeb īsa un vienkārša informācijas shēma, kā atbalsts pirmā kursa studentiem, lai jaunie studenti zinātu, kā rīkoties un pie kā vērsties studiju laikā. Informācija pieejama: <https://moodle.va.lv/course/view.php?id=775>

BV virzienā pārskata periodā nepilna laika studentiem, kas atjaunojās studijām, tika dota iespēja studēt pēc individuāla plāna, saņemot individuālas konsultācijas.

BV virzienā maģistra programma tiek īstenoja angļu valodā un arī doktora studiju programma ir tāda iespēja, tāpēc ārzemju studentiem tiek nodrošināta latviešu valodas apguve 4 kredītpunktu apjomā. Ārzemju studentu papildus atbalstu un studiju procesa koordināciju nodrošina starptautiskā studiju moduļa vadītājs.

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

Zinātniskā pētniecība vai, vērtējot studiju virzienu "Mākslas", arī mākslinieciskā jaunrade, vai vērtējot profesionālās programmas - lietišķā pētniecība.

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

ViA ieguvusi zinātniskās institūcijas statusu 2015.gadā. Kopš tā laika zinātniskajos amatos ievēlētā personāla skaits pieaudzis no septiņiem uz 25, zinātniskajos projektos piesaistītais finansējums šajā laika periodā pieaudzis piecas reizes. Kā aprēķinājis žurnāls IR, ViA Latvijā ir rekordiste finansējuma piesaistē uz vienu zinātnieku (IR, <https://ir.lv/>). ViA zinātniskā darbība tiek plānota pēc "misiju" principa, definējot sabiedrībai nozīmīgas problēmas, kuras nav iespējams atrisināt vienas zinātņu disciplīnas ietvaros. Tādā veidā zinātniskajā darbībā ViA tiek sekmēta starpdisciplināritāte. ViA stratēģiski fokusējas uz jaunu talantu piesaisti pēc-doktorantūras programmas ietvaros, arī BV studiju virzienā vēlētāji tiek motivēti pieteikties šai programmai.

BV studiju virziena docētāju pētniecisko interešu tēmas iekļaujas HESPI pētnieciskajā tēmā "Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība", kā arī apakštematikā: tautsaimniecības attīstība un reģionu pārvaldība; aprites ekonomika un vide; cilvēkresursu attīstība un iekļaujošā politika; dabas un kultūras mantojuma izpētē. Docētāju pētniecības interešu loks:

- Lauku teritoriju, mazo un vidējo pilsētu ilgtspējīga attīstība;
- Ekonomika un inovācijas;
- Ilgtspējīga tautsaimniecība;
- Ilgtspējīgas lauku attīstības ekonomiskie, vides un sociālie aspekti;
- Sociālā uzņēmējdarbība;
- Ilgtspējīga uzņēmējdarbība;
- Cilvēkkapitāla attīstība un vadība reģionos;
- Mārketinga komunikācija;
- Adaptīva mikroklimata pārvaldība lauksaimniecībā
- Uzņēmējdarbības un inovāciju sadarbības tīkls viediem un ilgtspējīgiem reģioniem
- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbība bio- un aprites ekonomikas veicināšanai
- Tūrisma produktu stratēģijas veidošana un tūrisma industrijas attīstīšana
- Un citi

Četri Biznesa vadības virziena docētāji ir Latvijas Zinātņu padomes eksperti: prof. M.Leščevica (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S.Rozentāle (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S.Cakula (informācijas tehnoloģijas), prof. A.Līviņa (ekonomika un vadībzinātne), asoc.prof. A.Klepers (sociālās zinātnes). R.Cāne ir eksperte Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas Mediju un komunikācijas nozares terminoloģijas apakškomisijā, Eksperte Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda finansējuma piešķiršanas darba grupā (rīcības EJZF3 un ELFLA1), kā arī Eksperte ES fonda projektā Nr.1.1.1.3/21/A/009 "Vidzemes inovāciju programma" (VIPs), projekts sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu.

AIKA studiju virzienu un programmu licencēšanas un akreditācijas eksperti ir prof. M.Leščevica, prof. S. Rozentāle, prof. S.Cakula, prof.A.Līviņa.

Prof. S.Cakula ir arī Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA) Informācijas tehnoloģiju promocijas padomes locekle, prof.S.Rozentāle- (RTA), Vidzemes Augstskolas (ViA) un Ventspils augstskolas (VeA) apvienoto Ekonomikas un uzņēmējdarbības, zinātnes profesoru padomes priekšsēdētājas vietiece. Prof.M.Leščevica ir ViA, RTA un VeA Ekonomikas un uzņēmējdarbības, zinātnes profesoru padomes locekle.

Vairākums docētāju, kuri strādā Biznesa vadības virziena programmās, ir vēlēti vadošie pētnieki, pētnieki vai zinātniskie asistenti HESPI: M.Leščevica, L.Veliverronena, S.Rozentāle, A.Klepers, A.Līviņa -vadošie pētnieki, A.Andersons, J.Bikše -zinātniskie asistenti. HESPI Zinātnes padomes locekļi Š.Rozentāle, A.Klepers, L.Veliverronena. S.Cakula ir vadošā pētniece SSII un SSII Zinātniskās padomes locekle.

Vairāki docētāji ir vadītāji promocijas darbiem:

- S. Cakula vadījusi M.Pratas un E.Mirķes doktora disertācijas,
- S.Rozentāle - S.Lemšas, I. Grīntāles un D. Dances doktora disertācijām
- M.Leščevica- I.Zaumanes doktora disertācijai
- A.Līviņa un A.Klepers – A.Mežgailei un G.Bukovskas doktora disertācijām
- A.Līviņa un A.Teilāns (RTA) - A.Andersona promocijas darbam
- A.Klepers - I.Milleres promocijas darbam
- A.Līviņa un G.Krūmiņš - J.Bikšes promocijas darbam
- G.Krūmiņš - B.Kļaviņas promocijas darbam
- A.van der Steina - I.Krūmiņas, B.Putniņas promocijas darbiem

Pārskata periodā nozīmīgākie pētniecības projekti, kuros iesaistījušies BV virziena vēlētie docētāji:

N.p.k	Projekta nosaukums	Projekta veids	Projekta finansētājs	Iesaistītie BVdocētāji
1.	E3UDRES2 Ent-r-e-novators. Cooperating for Excellence and Impact in Research & Innovation (Ent-r-e-novators)	Starptautisk s	Apvārsnis Eiropa	Linda Veliverronena, Vineta Silkāne, Kaspars Osis
2.	Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E3UDRES2)	Starptautisk s	Erasmus+	Maira Leščevica, Agita Līviņa
3.	Jauniešu nodarbinātības uzlabošanas iespējas tūrismā, viesmīlības un restorānu nozarēs centrālās Baltijas reģionā (Tour4Youth)	Starptautisk s	Interreg	Ilze Grīnfelde, Linda Veliverronena
4.	Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija (LatViANature)	Starptautisk s	LIFE	Agita Līviņa, Andris Klepers
5.	Tehnoloģiskie risinājumi apmeklētāju plūsmas pārvaldībai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	Nacionāls	Latvijas vides aizsardzības fonds	Agita Līviņa
6.	Ilgspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un	Nacionāls	Valsts pētījumu programma	Agita Līviņa, Andris Klepers, A.Mežgaile (stud.)

	priekšlikumi (LandLatPol)			
7.	Pavirzīšanās ietekme uz mājsaimniecību atkritumu pārvaldīšanas paradumiem	Nacionāls	FLPP	Linda Veliverronena
8.	Izglītības vērtības transformācija sociālās kopienas kultūras un ekonomiskajā izaugsmē (IzVeTSKKEI). Ar Liepājas Universitāti un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmiju.	Nacionāls	FLPP	Ilze Grīnfelde, Maira Leščevica, Aigars Andersons, Vija Melbārde
9.	Skolu tīkla ietekme uz sociālekonomisko un kultūras vidi Smiltenes novadā	Reģionāls	Smiltenes novada Izglītības pārvalde	Sarmīte Rozentāle, Linda Veliverronena
10.	Valmieras novada Tūrisma attīstības stratēģija	Reģionāls	Valmieras novada pašvaldība	Ilze Grīnfelde, Agita Līviņa, Andris Klepers
11.	Limbažu novada tūrisma attīstības stratēģija 2023.-2030.gadam	Reģionāls	Limbažu novada pašvaldības aģentūra "LAUTA"	Agita Līviņa
12.	Ogres novada tūrisma attīstības stratēģija 2022-2027 izstrāde	Reģionāls	Ogres novada pašvaldība	Agita Līviņa, Ilze Grīnfelde
13.	Periodiskais pārskats "Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts"	Reģionāls	Dabas aizsardzības pārvalde	Agita Līviņa, Andris Klepers
14.	Tirgus izpēte Burtnieku ezeram	Reģionāls	Valsts zivju fonds	Andris Klepers, Agita Līviņa
15.	Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbība bio- un aprites ekonomikas veicināšanai (BioBaltic)	Starptautisk s	Ziemeļvalstu Ministru padome	Maira Leščevica
16.	Akcelerācijas pakalpojumi augstākās izglītības iestāžu institucionālās pārveides atbalstam — nākotnes augstākās izglītības iestāžu akcelerācija (Accelerate Future HEI)	Starptautisk s	Apvārsnis Eiropa	Agita Šmitiņa, Ieva Grīntāle (stud.)
17.	E3UDRES2 I Living-Lab	Starptautisk s	Apvārsnis Eiropa	Irēna Liepiņa, Maira Leščevica, Agita Šmitiņa
18.	E3UDRES2 Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions WP2 Future Universities	Starptautisk s	Erasmus+ programma s iniciatīvas	Sarmīte Rozentāle

19	Fundamentālo un lietišķo pētījumu programma "Patriotisms un nacionālisms: domāšana, attieksmes un to ietekme uz demokrātiskas pilsoniskas sabiedrības attīstību"	Nacionāls	IZM	Vineta Silkāne
20	Fundamentālo un lietišķo pētījumu programma "Zinātniskuma kultūra vidējā izglītības sabiedrības ilgspējai"	Nacionāls		Vineta Silkāne
21	Fundamentālo un lietišķo pētījumu programma "Pavirzīšanas ietekme un mājsaimniecības atkritumu pārvaldīšanas paradumiem"	Nacionāls		Vineta Silkāne
22	FLP projekts "No vienaldzības līdz pārmaiņām klimata politikā: politiskā naratīva un sabiedrības uztveres mijiedarbības uzlabošana Latvijā" (Nr. Izp-2020/1-0047).	Nacionāls		Kristīne Blumflede-Rutka

Kopīgās doktora programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" īstenošana iekļaujas un saskan ar virziena zinātniskās pētniecības mērķiem. Programmā tiek veicināta ekonomikas zināšanu pārnese uzņēmējdarbības praktiskajā vidē, veicinot vienotu Latvijas tautsaimniecības attīstību. Turklāt programmas realizācijā tiek iesaistīts visu trīs augstskolu vadošais zinātniskais personāls, tādejādi nodrošinot arī vienotu zināšanu pārnesi akadēmiskajā vidē. Programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas Latvijas akadēmiskajā vidē ir inovatīvas, nodrošinot zinātniskā personāla kapacitātes pieaugumu un veicinot sociāli ekonomiskos aspektus akadēmiskajā vidē, kā arī sniedzot ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmei kopumā

BV virziena docētāju veiktais zinātniskās pētniecības darbs atbilst arī konkrētajiem BV virziena izvirzītajiem studiju stratēģiskajiem mērķiem-nodrošina starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības saturu biznesa jomā, caur pētījumiem popularizē BV virzienu kā uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemē. BV virziena docētāju zinātniskā un pētnieciskā darbība atbilst pētniecības mērķiem- veidot virzienu kā zinātnisko pētījumu centru reģionālās ekonomikas ilgspējas attīstības jomā, sekmēt maģistru un doktorantūras studentu iesaisti pētniecībā. Zinātniski pētnieciskā darba tematiskā ievirze un praktiskā realizācija pozicionē virzienu kā biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas vietu, veido sadarbības tīklojumu ar augstskolām, citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem un publisko sektoru zināšanu nodošanai un komercializācijai, tādejādi nodrošinot atbilstību stratēģiskajai prioritātei - sekmēt zināšanu pārnesi un ideju līderību reģionā.

2022. - 2023. ak.g. **BV** studiju virzienā sagatavotas un publicētas 25 zinātniskās publikācijas(ieskaitot arī vieslektoros un citos virzienos vēlētos docētājus), vēl vairākas publikācijas ir publicējuši docētāji, kuri iesaistīti doktorantūras studiju programmā.

Tēmas ir aptvērušas aprites ekonomiku, labbūtības aspektus, digitālās kompetences attīstību,

skolotāju izglītību, ilgtspējīgu tūrismu, tūristu uzvedības izmaiņas, studentu stresu COVID-19 laikā, tehnoloģijas inovācijas, darba devēju viedokļus, ilgtspējīgu uzņēmējdarbību, patērētāju uzvedību izmaiņas u.c. Jāatzīmē M.Leščevicas lielo ieguldījumu virziena zinātniskajā attīstībā- viņa ir autore/līdzautore 7 publikācijām vai nodaļām monogrāfijās. Tāpat arī A.Andersons, A.Līviņa, arī iesaistīta V.Silkāne ir publicējuši vairākas nozīmīgas publikācijas. Nozīmīgu pienesumu sniegusi arī jaunā vieslektore K.Blumfelde- Rutka- pārskata periodā viņai ir 3 starptautiskās publikācijas un 11 uzstāšanās starptautiskās un vietējās zinātniskajās konferencēs par dažādām ar mārketingu, uzņēmējdarbību un patērētāju uzvedību saistītām tēmām.

Zinātniskā darbība un publikāciju sagatavošana gan akadēmiskiem izdevumiem, gan ar populārzinātniskā formā notiek sasaistē ar studiju programmu saturu un īstenošanas mērķiem un uzdevumiem. Tai skaitā tiek veidoti kopīgi docētāju un studējošo pētniecības projekti bakalaura un maģistra darbu ietvaros tādās jomās kā labbūtība, ekosistēma, digitālās kompetences, kopš 2020.gada - arī dažādi ar COVID-19 pandēmiju saistīti pētījumi.

A.Līviņa ir viesredaktore zinātniskajam žurnālam "Sustainability", redkolēģijas locekle "Journal of Teacher Education for Sustainability".

M.Leščevica ir Nordplus Vaken, Futur City , CIRECO eksperte.

Ļoti lielu ieguldījumu holokausta vietu izpētē Latvijā veikusi doktorantūras programmas docētāja asoc.prof. Aija Van der Steina- LU Akadēmiskais apgāda 2022.gadā izdotajā grāmatā "Sarežģītais mantojums: holokausta vietas Latvijā tūrisma un atmiņas kultūras mijiedarbībā" asoc.prof. Van der Steina ir 5 nodaļu autore, pētot tēmas par vietējo iedzīvotāju un arī ārvalstnieku pieredzi, apmeklējot holokausta piemiņas vietas, skatot šīs vietas tūrisma attīstības kontekstā, analizējot Latvijas iedzīvotāju attieksmi pret holokausta vietu iekļaušanu tūrismā un pētot citas tumšā tūrisma vietu attīstības modeļus.

Aigara Andersona un Mairas Leščevicas ieguldījums ir arī sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu augstskolu un industrijas kolēģiem sekmīgi veikta trešā un ceturtā aprobācija (Akurieri, Islandē un Helsinkos, Somijā) inovatīvajai "Dizaina domāšanas" pieejas metodoloģijai "VAKEN PROCESS", skat www.vaken.org, pilnībā pabeigta un publicēta lietotāja rokasgrāmata.

BV virziena vēlēto docētāju svarīgākās publikācijas:

Leščevica M., Gusta Z. (2023) Education value investment in Wellbeing of employees, chapter in book "Transformation of Education Value", Liepāja UAS, (in preparation).

Radványi, D., Carriço, N., Galatanu, S.V., Leščevica, M., Serralha, F.N., Alexandra, A., De Coninck, S. (2023) The contribution of urban domestic waste management to the circular economy: the perspective of six European countries, chapter in book Solving Societal Challenges Through Sustainability-Oriented Innovation, IGI Global (formerly Idea Group Inc.), an international academic publisher of the "Information Science Reference" (formerly Idea Group Reference), "Medical Information Science Reference," "Business Science Reference," and "Engineering Science Reference" imprints, call link: <https://www.igi-global.com/publish/call-for-papers/call-details/5858> (submitted for publication).

Serralha, M.F.N., Anderluh, A., Santos, B.S., Radványi, D., Leščevica, M., Mesbahi, Z., Carriço, N., Nolz, P., De Coninck, S., Galatanu, S.V. (2023). The Contribution of Urban Domestic Waste Management to the Circular Economy: The Perspective of Six European Countries. In: Carvalho, L. C., Bogas, P., Kneipp, J., Avila, L., & Ossmane, E. (Eds.). (2023). Handbook of Research on Solving Societal Challenges Through Sustainability-Oriented Innovation. IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-6123-5>

Leščevica, M., Gusta, Z. (2022). Well-Being at Work: A Literature Review on the Complex Framework. 12th International Scientific Conference Business and Management 2022. <https://doi.org/10.3846/bm.2022.843>

- Leščevica, M., Zvirbule, A., Grīnberga-Zālīte, G., Mietule, I., Peļše, M. (2022). Education and Digital Competence. The Strength of Latvia for the Long-term Development.
- Leščevica, M., Zvirbule, A., Grīnberga-Zālīte, G., Mietule, I., Peļše, M. (2022). Izglītība un digitālā kompetence. Latvijas spēks ilgi pastāvēt.
- Gavinolla, M., Līviņa, A., Swain, S. (2022). State of the Research on Teacher Education and Sustainability: A Bibliometrics Analysis. *Journal of Teacher Education for Sustainability*, 24(2) 147-165. <https://doi.org/10.2478/jtes-2022-0022>
- Mežgaile, A., Līviņa, A., Gavinolla, M.R., Druva-Druvaskalne, I. (2022). Impact of Cultural Ecosystem Services on Livelihoods in the North Vidzeme Biosphere Reserve, Latvia. In: Gowreesunkar, V.G.B., Maingi, S.W., & Ming'ate, F.L.M. (Eds.). (2022). *Management of Tourism Ecosystem Services in a Post Pandemic Context: Global Perspectives (1st ed.)*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/b23145>
- Reddy, G., Līviņa, A., Hagan, E. (2022). Wildlife Tourism Research in Africa: A Bibliometric Analysis. In: J. Kepher Gona & L. Atieno (Ed.), *Sustainable Tourism Dialogues in Africa* (pp. 79-98). Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110702491-006>
- Līviņa, A., Klepers, A. (2022). Abstract book of 11th International Conference on Monitoring and Management of Visitors in Recreational and Protected Areas: Behavioural changes of outdoor and landscape recreational consumption in Global Green Deal context. https://www.researchgate.net/publication/363861227_Abstract_book_of_11th_International_Conference_on_Monitoring_and_Management_of_Visitors_in_Recreational_and_Protected_Areas_as_Behavioural_changes_of_outdoor_and_landscape_recreational_consumption_in_Glo
- I. Mietule, M. Leščevica, S. Lemsā, Z. Gusta, V. Melbarde, I. Kotane THE VALUE OF HIGHER EDUCATION PERCEIVED BY EMPLOYERS: LATVIAN SURVEY RESULTS-EDULEARN23 Proceedings, 5th annual International Conference on Education and New Learning Technologies Palma de Mallorca (Spain). 3rd - 5th of July, 2023. doi: 10.21125/edulearn.2023.0157
- Elona Hasmujaj, Aigars Andersons, Jozef Bushati. (2023) STUDENTS' STRESS AND LONELINESS LEVEL ANALYSIS DURING THE COVID-19 PERIOD, iesniegts un pieņemts izskatīšanai žurnālā "Pedagogika", Lietuva, indeksēts SCOPUS.
- Zefi, Gjulio, Aigars Andersons, and Jozef Bushati. "INVOLVEMENT OF TECHNOLOGICAL INNOVATION IN SPORTS." In *International Scientific Conference "SOCIETY. TECHNOLOGY. SOLUTIONS 2022"*. 2022.
- Prodani, R., Çobani, S., Andersons & A. Bushati, J. (2022). Digital technologies integration in the classroom. A teacher's perspective. *Cypriot Journal of Educational Sciences* 17(8):2823-2837
- Matisāne, L., Paegle, I., Vanadziņš, I., Rozentāle, S., Grīntāle, I., Mietule, I., Lonska, J., Litavniece, L., Arbidāne, I. (2022). Transition to the forced telework - a challenge for trade unions identified by the study on working life with COVID-19 in Latvia. *Work*, 71(3), 527-537. <https://content.iospress.com/articles/work/wor211042> (SCOPUS, WoS);
- Cane R., Blumfelde-Rutka K. "The importance of communication in behavioural change for consumer involvement in the context of bio waste sorting in Latvia" *Proceedings of the 2023 International Conference «Economic Science for Rural Development» No 57. Jelgava, LBTU ESAF, 10-12 May 2023, pp. 39-49, DOI: 10.22616/ESRD.2023.57.004*
- Blumfelde-Rutka, K. "European Green Deal: The Transformation of Consumer Behaviour and Business Marketing Communication as Opportunities to Increase Consumer Involvement in the Sorting of Waste in Latvia". *Studia Europejskie – Studies in European Affairs*, 1-2023, pp. 163-176. DOI: 10.33067/SE.1.2023.8 (Web of Science database (Emerging Sources Citation Index))

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskā darbība un publikāciju sagatavošana gan akadēmiskiem izdevumiem, gan ar populārzinātniskā formā notiek sasaistē ar studiju programmu saturu un īstenošanas mērķiem un uzdevumiem. Tai skaitā tiek veidoti kopīgi docētāju un studējošo pētniecības projekti bakalaura un maģistra darbu ietvaros tādās jomās kā labbūtība, ekosistēma, digitālās kompetences, kopš 2020.gada - arī dažādi ar COVID-19 pandēmiju saistīti pētījumi.

Pētniecības aktivitātes BV studiju virziena ietvaros pārsvarā tiek organizētas caur ViA HESPI institūtā realizētajiem pētījumiem un projektiem. Lielākā daļa no BV studiju programmās iesaistītajiem mācībspēkiem apvienojušies pētniecības virzienā "Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība", īstenojot pētījumus apakšvirzienos. Pētniecība attīstīta cieši saistīta ViA stratēģiskajiem mērķiem, kas definēti gan iepriekšējā ViA „Stratēģijā 2016 – 2020”, gan arī jaunajā, kas pašlaik iziet apstiprināšanas procesu. Pētnieciskā darbība visvairāk atbilst mērķim prioritātē "Izglītība": nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Zinātniskā pētniecība studiju virzienā pašreizējā akreditācijas periodā notikusi, pateicoties ļoti aktīvam mācībspēku darbam zinātniski pētniecisko grantu, starptautisku projektu, valsts pētījumu programmas, docētāju doktora studiju ietvaros (A.Andersons – Vidzemes Augstskola, V.Melbārde- Latvijas Universitāte).

Dažādu 2.4.1. punktā uzskaitīto projektu rezultāti tiek integrēti studiju kursu lekciju saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, docētāju projektu ietvaros radītās publikācijas tiek iekļautas studiju kursu obligātās vai papildu literatūras sarakstā. Projektu rezultāti tiek integrēti studiju kursu lekciju saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, docētāju projektu ietvaros radītās publikācijas tiek iekļautas studiju kursu obligātās vai papildu literatūras sarakstā

Docētāji, regulāri apmeklējot un uzstājoties gan vietējās, gan starptautiskās zinātniskas konferencēs, seko līdzi nozares jaunumiem, aktuālajiem pētniecības virzieniem.

Tādā veidā tiek pilnveidots studiju kursu saturs, tiek nodrošināts, ka studiju kursi balstās visjaunākajās zinātnes atziņās un pētījumu rezultātos. Iepriekšējās akreditācijas periodā BV virzienā ir noticis kvalitatīvs un kvantitatīvs lēciens zinātniskajā pētniecībā, kas ir nodrošinājis jaunāko teorētisko atziņu un uzņēmējdarbības prakses piemēru integrāciju studiju saturā, tā aktualizējot un pilnveidojot studiju satura atbilstoši tautsaimniecības un nozares aktualitātēm.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Ierobežotais zinātnes finansējums augstākajā izglītībā liek koncentrēties uz projektos balstītu pētniecību, kas vērojams arī BV virzienā. Visi vēlētie docētāji ir iesaistījušies nacionāla līmeņa vai starptautiskajos zinātnes projektos.

BV virzienā ipētniecības un stratēģiskās attīstības projektu īstenošanas rezultātā ir tapušas nozīmīgas zinātniskās publikācijas, kas aprakstītas 2.4.2 punktā

Pētījumu rezultātus docētāji integrējuši savu kursu saturā gan bakalaura, gan maģistra līmeni, piem, „Starptautiskā ekonomika”, „E- komercija”, „Uzņēmējdarbības vide”, „Kvalitātes vadības sistēmas”, „Reģionālā ekonomika”, „Proaktivitāte un radošums”, gan doktorantūras studijuursos „Kvantitatīvās pētījumu metodes” un „Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences”

Kopš 2019.gada, katru gadu kopā ar sadarbības partneriem no Somijas un Lietuvas tiek sagatavota un īstenota Nordplus Newelra intensīvo kursu programma, kur piedalās gan studenti, gan 2 pavadošie docētāji, tādās tēmās kā "Story Telling as Contributor for Development in Rural Area Tourism", "Spa & Wellness in rural areas" un "Product development workshop to create new tourism products in Rural Areas". 2022.g. intensīvo kursu sagatavoja un sadarbības partnerus uzņēma Latvijā, kā arī Somijā, bakalaura studentus mentorēja un komandas vadīja virziena docētājas prof. A.Līviņa un lekt. I.Ebele. NordPlus projekts ļauj gūt gan starptautiskus sakarus un iespējas virziena docētājiem, gan arī ļauj attīstīt sadarbības, starpkultūru un komandas darba prasmes studentiem.

M.Leščevica un A.Andersons kā eksperti darbojas arī Nordplus projektā, "VAKEN", (2018-2020, 2020- 2022, 2022-2024) Viņi ir arī projektā Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E3UDRES2) Savukārt K.Šteinbergs iesaistīts starptautiskā projektā BioBaltic Nordic-Baltic cooperation within bio-circular economy.

Tiek īstenota ERASMUS+ projekts "Prasmju attīstības piekrastes tūrismā" (Skills 4CMT); 2020. – 2023. (I.Grīnfelde, L.Veliverronena).

2021. gadā uzsākta E3UDRES2 sadarbība starp partneraugstskolām. Tā mērķis ir izveidot ietvaru, kurā mērķtiecīgi sadarbojas sešas universitātes un augstskolas, kas pārstāv visus Eiropas reģionus. Sadarbība ietver studējošos, pētniekus, kā arī dažāda līmeņa inovāciju projektu attīstību. Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) ietvaros tiek gatavoti un pieteikti dažāda tipa projekti, tai skaitā vairākas ieceres šobrīd saistītas ar tūrisma projektiem Sadarbība ietver studējošos, pētniekus, kā arī dažāda līmeņa inovāciju projektu un ideju laboratoriju attīstību. Kā būtisku studentiem un docētājiem var minēt E3UDRES2 I Living Labs projektu, kurā starptautisko studentu komandas strādā pie inovatīviem risinājumiem noteiktām problēmām (piemēram, cilvēku ar īpašām vajadzībām iekļaušanu, brīvā laika aktivitātāšu daudzveidību, tūrisma maršrutu izstrādi u.c). No virzienā iesaistītajiem docētājiem I Living Labs Projektā iesaistīti A.Šmitiņa, M.Leščevica, I.Liepiņa, I.Grīnfelde.

E3UDRES2 daudzveidīgie projekti sniedz neatsveramu ieguldījumu augstskolas, un arī virziena attīstībā. Mērķis augstskolām, kas iesaistījušās E³UDRES² aliansē, ir kopīgi radīt inovācijas un koncepcijas nākotnes universitātēm, integrēt uz izaicinājumiem balstītu izglītību, uz misiju orientētu pētniecību, uz cilvēku vērstu inovāciju, kā arī nostiprinātu zināšanu apmaiņu un izveidot apvienotu universitāšu bāzi Eiropā.

Pie E3UDRES2 Ent-r-e-novators. Cooperating for Excellence and Impact in Research & Innovation (Ent-r-e-novators) projektiem strādā doc. L.Veliverronena un L.Ločmele. E3UDRES2 projektā iesaistīta arī prof. A.Līviņa.

Savukārt, virziena vadītāja A.Šmitiņa ir viena no (E3UDRES2) projekta Akcelerācijas pakalpojumi augstākās izglītības iestāžu institucionālās pārveides atbalstam — nākotnes augstākās izglītības iestāžu akcelerācija (Accelerate Future HEI) pētniecēm, kopā ar doktorantūras studenti Ievu Grīntāli.

Ļoti būtisks sasniegums ir ViA iegūtās otrās UNSECO katedras tiesības, kas nozīmēs to, ka būs iespējams efektīvi veicināt UNESCO prioritāšu sasniegšanu un būs iespēja izpētīt ietekmi mediju un informācijas pratības un zinātņu pratības apvienošanā.

S.Cakula kopā ar Marokas kolēģiem ir starptautiskā pētījumā par datorredzes algoritmu un prototipa izveidi un pārbaudi zivsaimniecībā. Tāpat arī S.Cakula bijusi 3 starptautisko zinātnisko žurnālu redkolēģijās 1) Journal of Teacher Education for Sustainability; 2) Egyptian Computer Science Journal; 3) International Journal of cyber Society and Education.

A.Andersons bijis starptautiskā projekta NordPlus Horizontal 2021 "Educational and Entrepreneurial cooperation in Future City" (2020-2022) koordinators, piedalījies Pasaules radošās ekonomikas konferencē 2021 Dubajā, kā arī Globālā augstākās biznesa izglītības tīkla "Businet" vebinārā. A. Andersons arī sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu augstskolu un industrijas

kolēģiem izstrādājis un sekmīgi aprobējis unikālu 'Dizaina domāšanas' pieeju metodoloģiju "Vaken Process", kas pašlaik ir publicēšanas stadijā.

R.Cāne ir piedalījies starptautiskās sadarbības projektā "Smart Villages LEADER Network", Nr. 19-00-A019.333-000005, projekta īstenošanas laiks kopš 2019. gada (projekts vēl turpinās)

Docētāji iesaistās arī starptautisku konferenču rīkošanā, kā arī veido kopīgus pētījumus un to publikācijas. ViA trīs gadus ir līdzorganizators "Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal" Indijā. 2023.g. konferencē ViA Indijā, Haidebāras Universitātē pārstāvēja arī BV virziena docētāji prof. A.Līviņa un doc. A.Šmitiņa. Konferences plenārsēdē A. Līviņa stāstīja par zinātnes lomu ilgtspējīgā attīstībā, to ilustrējot ar ainavas kvalitāti un ilgtspējīgu tūrisma attīstību, savukārt, A. Šmitiņa konferences noslēgumā uzrunāja visus konferences dalībniekus, izceļot esošo sadarbību, ilgtspējas nozīmi un rīcību tās sasniegšanai. A.Līviņa ir piedalījies UNITWIN/UNESCO konferencē Parīzē 2022.g.novembrī. A.Andersons ir piedalījies Vispasaules apertes ekonomikas inovāciju forumā "THE WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM 2022", Somijā, "EMEA (Europe, Middle East, and Africa) Business Impact Summit 2022" (BPMN2 ADONIS), kā arī uzstājies nākotnes pilsētas inovāciju forumā "Ülemiste City Future Forum 2023" Tallinā, Igaunijā.

Pārskata periodā kopīgas zinātniskas publikācijas ar ārzemju kolēģiem ir sagatavojuši un publicējuši prof. A.Līviņa, M.Leščevica, lekt. A.Andersons.

Docētāji izmanto arī ERasmus + daudzveidīgās iespējas sadarboties ar citu valstu augstskolām. Pārskata periodā ERasmus sadarbības stiprināšanas vizītē uz vairākām Indijas augstskolām devās A.Šmitiņa un A.Līviņa, sadarbība ar Indijas augstskolām tika turpināta, noslēdzot starptautisku sadarbības Memorandu starp ViA un Pondičeras augstskolām. Memorands paredz sadarbību studentu un pasniedzēju mobilitātes jomā, pētniecībā un kopīgās publikācijās.

As.prof. A.Van der Steina stiprināja sadarbību ar Monašas Universitāti Austrālijā, kopīgi īstenojot studiju tūri uz Fidži un arī Berlīni. Doc.A.Šmitiņa un doc.I.Liepiņa piedalījās Blended Learned Programmā (BIP) Slovākijā, Prešovā, pēc šīs vizītes tiek gatavota līdzīga nedēļa Vidzemes Augstskolā, kuras organizēšanā iesaistīta arī A.Šmitiņa. Līdz ar to var secināt, ka dalība šādos projektos ir ļoti lietderīga un veicina zināšanu pārnesi un starptautisko sadarbību. Vieslektore K.Blumfelde-Rutka ir piedalījies Erasmus+ vizītē- praktiskajā seminārā *Approaches and Challenges towards a sustainable*", University of Konstanz, Vācijā.

2023. gada maijā ViA organizēja plaši augstskolu pārstāvētu starptautisko nedēļu "Nākotnes universitāte. Savienojot reģionus.", kuras ietvaros arī mūsu virziena docētāji tikās ar interesējošo valstu un partneraugstskolu mācībspēkiem, administrācijas darbiniekiem, organizēja vieslekcijas un cita veida sadarbību.Galvenās tēmas konferencē tika izvirzītas - nākotnes universitāte, noturība, ilgtspēja, digitalizācija, eksperimentējošs domāšanas veids, kā arī atbalsts Ukrainai.

A.Šmitiņa ViA pārstāvēja arī starptautiskajā izglītības konsultantu asociācijas Euroguidance praktiskajā konferencē "Working as a counsellor in a changing world", kurā vadīja darbnīcu par starptautisko studentu konsultēšanu.

Docētājas V.Melbārde un R.Cāne izmantoja pieredzes apmaiņas vizīti Moldovas Tehniskajā Universitātē.

Škodras Luidži Kurakuči Universitātē Albānijā docējis ir A.Andersons. Viņš bijis arī Starptautiskā projekta Nordplus Horizontal 2021 "Educational and Entrepreneurial co-operation in Future City" un bijis kā organizators zinātniski-praktiskajam simpozijam "VAKEN INTERNATIONAL SYMPOSIUM" ar dažādu valstu pārstāvju prezentācijām par attīstības projektu aktualitātēm Somijā, Islandē, Latvijā, Lietuvā, Somijā un Igaunijā.

Kopumā starptautiskā sadarbība tieši pētniecībā ir viens no virzieniem, kas jāturpina attīstīt, jo patlaban ir sasniegts labs līmenis studiju, akadēmiskā darba jomā (BV docētāji regulāri dodas ārvalstu docēšanas vizītēs, ik gadu tiek piesaistīti vieslektori no ārvalstu augstskolām), bet zinātnē sadarbības intensitāte varētu būt augstāka.

Tāpat arī HESPI institūta ietvaros tiek gatavoti vairāki starptautisku projektu pieteikumi, kuros piedalās arī BV docētāji (skat.projektu sadaļu)

Augstskolai sadarbība ir uzsākta arī ar sadarbības partneri Eiropas universitāšu aliansē E³UDRES² no Fulda University of Applied Sciences Hochschule Fulda (Vācija). Starptautiskajā vizītē pavasarī par kopīgiem projektiem diskutēja arī prof.A.Līviņa, doc. A.Šmitiņa, lekt. I.Ebele.

Stipra sadarbība izveidota arī ar Poltenas Lietišķo zinātņu universitāti, Austrijā. Arī ViA pārstāve, kas docē arī BV virzienā, L. Veliverronena 2023. g. martā devās uz šo augstskolu lai piedalītos projekta Ent-r-enovators General Assembly (Vispārējā Asamblejā) sapulcē un atskatītos uz pirmajos sešos mēnešos paveikto, ievēlētu External Expert Advisory Board (Ārējo ekspertu valdi), pārskatītu projekta uzdevumus un sasniedzamos rezultātus. Projektā tiek strādāts pie tā, lai veicinātu pētniecības un inovāciju attīstību E3UDRES2 institūcijām un veicinātu pētniecības ietekmi.

Ir uzsākta arī sadarbība ar Čīles augstskolām- Erasmus + vizītes uz Čīli plāno A.Līviņa.

HESPI vadītāja A.Līviņa un arī M.Leščevica organizēja vizīti un uzņēma Pasaules latviešu zinātnieku kongresa dalībniekus.

2019.gada nogalē tika uzsākta ViA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrāde turpmākajiem 10 gadiem, un tajā kā viens no prioritāri sasniedzamajiem mērķiem ir iezīmēta tieši starptautiskās sadarbības zinātnē attīstība. To iespējams veikt, precīzāk iezīmējot un komunicējot iespējamiem partneriem ViA "nišas" zinātnes jomā, kā arī aktivizējot partneru tīklu, mērķtiecīgi strādājot līdzekļu piesaistē, mainot fokusu no konkurēšanas par nacionālā mērogā pieejamu finansējumu uz Eiropas Komisijas u.c. finanšu avotiem.

BV ir biedrs arī starptautiskās tīklojumos, piemēram, Lasapat, BUSINESS. ATLAS ir forums, kas veicina personāla un studentu apmaiņu, starptautiskus pētījumus un sekmē mācību programmu un profesionālo attīstību. Patlaban ATLAS ir biedri aptuveni 50 valstīs.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

!!!Virziena docētāju iesaiste zinātniskajā un lietišķajā pētniecībā, kā arī mākslinieciskajā jaunradē ir aprakstīta punktos 2.4.3. un 2.4.1 !

Īsumā:

Pētniecības aktivitātes BV studiju virziena ietvaros galvenokārt tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu, kurā ievēlēti vairāki mācībspēki: prof. M.Rozentāle, prof. M.Leščevica, prof.A.Līviņa, doc.V.Silkāne, doc. L.Veliverronena, lekt. A. Andersons, lekt. I.Grīnfelde, doc. A.Šmitiņa. Virzienā iesaistītie docētāji iekļaujas HESPI pētnieciskajā virzienā „Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, iesaistoties pētniecībā kādā no četriem apakšvirzieniem.

BV virziena pētnieciskās intereses pamatā saistās ar apakšvirzieniem Tautsaimniecības attīstība un reģionu pārvaldība, Aprites ekonomika un vide, Cilvēkresursu attīstība un iekļaujošā politika. Docētāju zinātniskā tematika aptver nacionālās un reģiona ekonomikas, vides un pārvaldības aspektus. A.Andersons ir ieguvis maģistra grādu sociālo sistēmu modelēšanā, un tāpēc pētniecībā pārstāv arī otru virzienu - Sociotehnisku sistēmu modelēšanas tehnoloģijas, kas ir viens no pētniecības virzieniem SSII zinātniskajā institūtā.

Kopš 2018.gada HESPI pakāpeniski pieaug zinātnes bāzes finansējums, kas ir papildu iespēja apmaksāt docētāju zinātnisko darbību. Arī no ViA pamatbudžeta tiek atvēlēti līdzekļi publicēšanās apmaksai, ja publikāciju sagatavošana netiek finansēta kāda projekta ietvaros. BV studiju virziens aktīvi strādā, lai piesaistītu jaunus spēkus pētniecībā, tai skaitā doktorantūras studentus jaunu iniciatīvu attīstībai - piemēram,

ViA akadēmiskajai videi loģisks un likumsakarīgs iesaistes veids zinātniskajā pētniecībā ir doktorantūras studijas. Iepriekšējā akreditācijas periodā vairāki docētāji ir ieguvuši doktora grādu nozarēs, kuras pārstāv BV studiju saturā un atbilstoši docētājiem studiju kursiem. Promocijas darbu tematika atspoguļo docētāju plašo ekspertīzi uzņēmējdarbības jomas izpētē. Darbu temati un informācija par aizstāvēšanas gadu (no 2018) apkopota zemāk pievienotajā tabulā (skat. 9.tabulu),

pievienota arī informācija par studiju virzienā esošo programmu īstenošanā iesaistīto lektoru amatā vēlēto doktorantu promocijas darbu tematiem. Promocijas darbu temati esošajiem studentiem apskatāmi ziņojuma doktorantūrai vēltītajā sadaļā

9.tabula. BV virzienā iesaistīto docētāju īstenotie un plānotie promocijas darbi

Mācībspēka vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds un akadēmiskais amats	Promocijas darbs temats	Aizstāvēšanas gads
Aigars Andersons	Doktorantūras programma „Sociotehnisku sistēmu modelēšana”, lektors	Integrētais servisa orientētais biznesa Modelis digitāli transformējamās ekosistēmās	Plānots
Santa Lemša	Doktorantūras programma „Uzņēmējdarbība un ekonomika”	Kompleksās analītikas adaptācijas izaicinājumi Latvijas organizācijās	Plānots 2024 sākums
Gaļina Bukovska	Doktorantūras programma „Ekonomika un uzņēmējdarbība”, vieslektore	Darījumu un pasākumu tūrisma nozare Latvijā, Lietuvā, Igaunijā: tendences un attīstības iespējas	Plānots 2024 beigas vai 2025 sākums

Trijiem no akadēmiskā personāla ir profesionālā izglītība vai maģistra grāds ekonomikā un biznesa vadībā, bet pārējie docē savas nozares kursus BV virziena programmās. Komunikācijas un inženierzinātņu, psiholoģijas un politikas zinātņu atziņu integrācija sekmēs starpdisciplināritāti, aktuālo nozaru tendenču integrāciju studiju saturā. Daļa docētāju promocijas darba izstrādei izmantojuši ViA piedāvātas akadēmiskā atvaļinājuma iespējas, kas ir nopietns atbalsts, izbrīvējot laiku pētniecībai un promocijas darba sagatavošanai.

Jāuzsver, ka docētāji arī iesaistās dažādās aktivitātēs (kursu, semināru vadīšana, biznesa konsultācijas, biznesa treniņi, stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrāde uzņēmējiem un pašvaldībām u.c. praktiskā iesaiste un atbalsts uzņēmējdarbības jomai, profesionālās konsultācijas, dalības profesionālās organizācijās), kas nav zinātniskā darbība, bet tās ļoti būtisks atbalsts uzņēmējdarbībai un publiskajam sektoram, sabiedrības zināšanu un izpratnes līmeņa celšanai.

Arī ViA iekšienē BV docētāji sekmē informācijas apriti un zinātniskās darbības kvalitātes nodrošināšanu, piemēram, informējot kolēģus par pieredzi, kas gūta konferencēs par ekonomikas un uzņēmējdarbības aktualitātēm. Iesaisti pētniecībā stimulē arī HESPI institūta aktivitātes finansējuma piesaiste un pasūtījuma pētījumi.

BV docētāji piedalās arī dažādos sabiedriskajos notikumos, pasākumos, diskusijās, piemēram, M. Lesceviča piedalījās sarunu festivāla “Lampa” diskusijā “Ilgtspējīga teritorija un rītdiena - kur ir spēks pastāvēt?”, viņa, kā arī I.Liepiņa un A.Līviņa ir piedalījušās Re TV vadītajos raidījumos “Zinātne tuvplānā”

Veicot zinātniskās pētniecības situācijas analīzi BV studiju virzienā, var secināt, ka pētījumu tematikai ir plašs spektrs, taču pamatā pētījumi ir saistīti ar ekonomikas un uzņēmējdarbības nozari, reģionālās attīstības tematiku, daļa ir saistīta ar tūrisma aspektu izpēti, kas arī ir uzņēmējdarbības joma.

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Nozīmīga loma ViA pētnieciskā darba organizēšanā tie piešķirta studējošo iesaistei zinātniskajā pētniecībā. Būtiska loma studentu pētniecības prasmju veidošanā un attīstīšanā ir ViA studentu pētniecisko darbu konferencei, kura notiek kopš 2007.gada. Konferences mērķis ir veicināt studentu iesaistīšanos zinātnē un pētniecībā, sekmēt radošo spēju attīstību un studējošo profesionālo izaugsmi,

papildinot savas zināšanas, kā arī noteikt labākos un veiksmīgākos pētījumu autorus dažādās zinātņu nozarēs. Konferences darbs tiek organizēts sekcijās, un viena no sekcijām ik gadus ir BV pārziņā un ietver aktuālo ekonomikas un uzņēmējdarbības tematiku. BV virzienā labākos bakalaura darbus dalībai konferencē rekomendē Valsts pārbaudījumu komisija, BV studiju virziena padome virza labākos gada projektus, ar pētījumu rezultātiem piedalās projektos iesaistītie studenti.

Bakalaura programmas ietvaros tiek izveidotas pētnieciskā darba pamatprasmes, kas tālāk tiek attīstītas maģistra programmā. Uzsākot BV virzienā īstenot doktora studiju programmu, studiju process tiek balstīts pētniecībā, doktorantus kā zinātniskos asistentus un pētniekus iesaistot HESPI projektu īstenošana. Pārskata periodā pētniecībā pamatā iesaistīti maģistra un doktora līmeņa studenti, lai gan atzīstamus sasniegumu pētniecībā ir parādījuši arī bakalaura studenti. Maģistra studentu iesaiste ir mērķtiecīgi virzīta uz ieinteresēto un spējīgāko studentu sagatavošanu doktora studijām.

BV virziena ietvaros zinātniskajā pētniecībā valsts un reģiona līmeņa projektos pamatā tiek iesaistīti BVV maģistra un doktora līmeņa programmas studenti. Docētāju sadarbību maģistra līmenī parāda tālāk teksta aplūkotie piemēri. Nozīmīgu ieguldījumu kopējā virziena pētniecībā ir devusi prof. Rozentāles sadarbība ar BVV toreizējiem maģistra programmas studentu levu Grīntāli un Sociotehnisko sistēmu modelēšanas doktora studiju programmas studentu Aigaru Andersonu. Tāpat nozīmīga ir Santas Lemšas izaugsme doktorantūras laikā, kā arī viņas rezultatīvā sadarbība ar prof. Sarmīti Rozentāli. Arī Madara Prata, kura ir bijusī studente, pievērsusies akadēmiskajai jomai, sadarbojoties ar prot. M. Leščevicu un prof. S. Čakulu.

Studējošie tiek iesaistīti arī zinātnisku publikāciju sagatavošanā, piemēram, Valsts pētījumu programmas (VPP) projekta "Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību" ietvaros publicēts zinātniskais raksts sadarbojoties profesorei, doktorantūras: Mežgaile, A., Līviņa, A., Gavinolla, M.R., Druva-Druvaskalne, I. (2022). Impact of Cultural Ecosystem Services on Livelihoods in the North Vidzeme Biosphere Reserve, Latvia. In: Gowreesunkar, V.G.B., Maingi, S.W., & Ming'ate, F.L.M. (Eds.).

Studentu iesaiste pētnieciskajā darbā doktorantūras līmenī virziena ietvaros tika uzsākta no 2020. gada septembra, jo programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" pirmie doktoranti uzņemti 2020./2021. akadēmiskajā gadā. Doktorantūras studiju programmas īstenošanai šis bija trešais gads.

Dažādu pētniecības darbu izpildē HESPI ietvaros pārskata periodā tika iesaistīti doktoranti (A. Mežgaile, S. Lemša, B. Kļaviņa, I. Grīntāle). Jāatzīmē, ka BV virziena docētāji arī aktīvi līdzdarbojušies skolēnu pētnieciskās darbības organizēšanā un pilnveidē – ir IZM konsultanti, piedalās Vidzemes reģiona Skolēnu pētniecisko darbu recenzēšanā un vērtēšanā, tādejādi veidojot pētniecības prasmes potenciālajiem studentiem. Pārskata periodā pētniecībā tika iesaistīti visu studiju programmu studenti, bet pamatā tomēr tie bija maģistra un bakalaura līmeņa studenti, un to iesaiste tika mērķtiecīgi virzīta uz ieinteresēto un spējīgāko studentu sagatavošanu doktora studijām, kas arī tiks turpināts nākotnē. Bakalaura līmeni pētniecībā iesaistījās studenti, kas bija motivēti tālākām studijām un kurus interesēja zinātniskā izpēte.

Jāatzīmē, ka bakalaura un maģistra līmeņa noslēguma darbi BV virzienā ir lietišķi pētījumi, kas rada priekšnoteikumus sadarbībai pētījumos zinātnisko institūciju ietvaros. Nākošajā periodā tiek plānota daudz lielāka studentu iesaiste un ieguldījums zinātniskajā pētniecībā, ko nodrošina doktora studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība".

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

BV studiju virzienā pārskatā periodā galvenais fokuss bijis uz produkta – studiju piedāvājuma-inovāciju radīšanu. Pēc BV docētāju iniciatīvas, sadarbībā ar ViA zināšanu un tehnoloģiju centru un Valmieras biznesa un inovāciju inkubatoru, ir radīta pirmsinkubācijas platforma kā atbalsts jaunajiem uzņēmējiem.

Ir radīta iespēja sagatavoties un uzsākt uzņēmējdarbību jau studiju laikā, platforma ietver darbošanās iespējas trijās laboratorijās. Biznesa izmēģinājumu laboratorija (B-LAB) radīta ViA

studentu biznesa ideju atbalstam un izvērtējumam pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas, nodrošinot tam nepieciešamo konsultatīvo un infrastruktūras atbalstu. Inovāciju laboratorija (I-LAB ir vieta studentu - uzņēmēju – organizāciju sadarbības izaicinājumu risināšanai, pielietojot radošu un inovatīvu pieeju, te ir iespēja strādāt pie reāliem un inovatīviem produktiem/pakalpojumiem konkrēta uzņēmuma vajadzībām. Studentu prakses laboratorija (S-LAB) piedāvā iespēju studentiem iziet studiju praksi vai iegūt praktisku pieredzi darbojoties kādā no ViA laboratorijām un izstrādājot produktus un pakalpojumus dažādām iestādēm un organizācijām, iespēja praktiski izstrādāt projektu akadēmiskā gada ietvaros vai īsākā laika periodā, studentiem tiek nodrošināti mentori (docētāji, uzņēmēji) un nepieciešamās apmācības. No 2021.gada uzsākts E3UDRES2 projekts, kurā I-Living-Lab ietvaros starptautiskās komandās studenti no dažādām valstīm ar dizaina domāšanas paņēmienu palīdzību risinās uzņēmējdarbībai un sociālai kopienai svarīgas problēmas. Šajā projektā no 2022.gada rudens piedalās arī BV bakalaura studiju programmas studenti, projektā kā mentores strādājušas I.Liepiņa, A.Šmitiņa, I.Grīnfelde, M.Leščevica.

Šobrīd noslēdzies ir arī Projekts "Vidzemes inovāciju programma studentiem – VIPS" Nr. 1.1.1.3/21/A/009, kura programmas ietvaros 3 projekta kārtās spējīgāko un ambiciozāko jauniešu komandas risināja Vidzemes un Latvijas uzņēmumu un institūciju izaicinājumus. Tika atbalstītas drosmīgas jauniešu biznesa idejas. Jaunieši, darbojoties programmā, varēja saņemt stipendijas, grantus idejas attīstībai un labākās komandas vai individuālie dalībnieki saņēma arī naudas balvas. Šī programma bija atvērta jebkuram studentam, vidusskolu pēdējo klašu vai tehnikuma audzēknim, jo darbs pārsvarā notiek starpdisciplinārās komandās. Projektā piedalījās arī virziena studenti, kā mentori un komandu vadītāji darbojās virziena docētāji A.Šmitiņa, I.Grīnfelde, R.Cāne, savukārt, M.Leščevica bija vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja

Divreiz gadā notiek arī starptautiskais projekts NordPlus Newerla, kurā studentiem ir iespēja doties uz partneraugstskolu valsti un starptautiskajās studentu komandās izstrādāt inovatīvus risinājumus izvirzītajām problēmām. Visbiežāk projektu tēma ir saistīta ar tūrisma un uzņēmējdarbības jomām. Kā mentori šogad studentiem bija A.Līviņa, I.Ebele.

Šāda veida inovācijas nodrošina studiju satura pilnveidošanu, apmācības kvalitātes uzlabošanu, kā arī rosina pārmaiņas studējošo domāšanā un nākotnes biznesa uzvedībā. Par produkta un marketinga inovāciju uzskatāms tas, ka BV bakalaura studentiem ir iespēja iegūt ar SIA Tilde saskaņotu sertifikātu grāmatvedībā un SIA Briox Latvia sertifikātu, kas apliecina finanšu prasības kvalitāti un darbojas arī kā mārketinga rīks. Par tādu uzskatāms arī BUSINET (Starptautiskais biznesa izglītības tīkls) sertifikāts un diploms par sasniegumiem starptautiskajā sadarbībā, ko var saņemt studenti, kas mobilitātes ietvaros bijuši tīkla dalībvalstīs.

Sadarbība ar Biznesa inkubatoru notikusi arī caur pasākumu "Ideju Pik-niks"

Prof. M.Leščevica ir viena no Ekoskolas aktīvām virzītājām, un arī viņas nopelns ir tas, ka Valmierā norisinājās Vides izglītības fonds (FEE Latvia) organizētais Ekoskolu Ziemas forums, kur pulcējās vairāk nekā 230 jaunieši un pedagogi. Forumā ietvaros dalībnieki piedalījās akcijā "Salabo pasauli!", kuras uzdevums bija veidot 2050. gada ideālās pasaules attēlojumu. Vidzemes Augstskola (ViA) bija viena no šī pasākuma organizatoriem un Ekopadomes komanda bija tā, kas vairāku mēnešu garumā darbojās roku rokā ar organizatoriem, lai pasākums varētu notikt. asākuma ietvaros tika prezentēta Eiropas Universitātes (E³UDRES²) iekšējā projekta Change CornEr pētījumu pieredze, kā arī labākie piemēri no partneraugstskolām. Iekšējā projekta mērķis ir Change CornEr jeb Pārmaiņu stūris kā koprades "telpa" (fiziskā un virtuālā) katrā no sešām E³UDRES² partneriestādēm. Pārmaiņu stūra mērķis ir pulcēt zinātnieku aprindas, studentus, reģionālās ieinteresētās puses, iedzīvotājus un sabiedrību, lai dažādos reģionos palielinātu izpratni par aprites ekonomiku.

Ekoskolu programmas apbalvošanas ceremonijā Vidzemes Augstskolas saņēma 2022./2023. akadēmiskajam gadam augstskolai piešķirto Starptautisko Zaļo Karogu. ViA ir vienīgā augstskola Latvijā, kurai šogad piešķirts Zaļais Karogs.

Nozīmīga loma bijusi arī procesa inovācijām. Veikta procesa un informācijas aprites uzlabošana, ieviesti jauni IKT risinājumi gan iekšējai informācijas aprītei un mobilizēšanai, gan darbam ar studentiem (Moodle, MS365). Ļoti būtisks inovāciju bloks ir tehnoloģiskās inovācijas, ieguldījumi IKT iespēju

paplašināšanā. Kopš 2020.gada rudens docētājiem arī pieejama moderni aprīkota multimediju studija, kurā iespējams gan ierakstīt lekcijas, gan arī vadīt tiešsaistes studijas, izmantojot gaismas tāfeli. Ir aprīkota arī viena nodarbību auditorija, kurā iespējams organizēt mazo grupu darbu, projektu-bāzētu studiju procesu. Šie uzlabojumi veikti projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas (Next Generation Micro Cities of Europe) sadarbībā ar Valmieras pašvaldību, Ventspils augstskolu un citiem partneriem, un ir būtiski uzlabojuši studiju, kā arī projektu darbu arī 2022.-2022.ak.gadā. Inovāciju ietekme uz studiju procesu vērtējama kā augsta - docētāji ir modernizējuši savas studiju metodes, ir notikusi pedagoģiskā pilnveide, kuras rezultātā docētāji paplašinājuši savu pedagoģisko metožu klāstu, arī saites, kas izveidotas ar nozares uzņēmumiem stažēšanās programmas ietvaros, paplašinājušas iespējas piesaistīt vieslektoros. Vairāki docētāji arī ierakstījuši online lekcijas, izmantojot Multimediju laboratorijas TV studiju un tajā pieejamo aprīkojumu

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Biznesa vadības virzienā īstenotā sadarbība ir pakārtota virziena stratēģisko mērķu un rezultātu sasniegšanai. Galvenie kritēriji sadarbības uzsākšanai: iespējas studiju programmu satura un organizācijas pilnveidei konkurētspējas nodrošināšanai; studiju virziena pozicionēšana augstākās izglītības tirgū; ārvalstu studentu piesaistes iespējas; sadarbības partneru tīklojuma paplašināšana nacionālā un starptautiskā līmenī; starptautiskās pieredzes apgūšana; iespējas attīstīt virziena zinātnisko pētniecību un palielināt tās kapacitāti, studentu iesaistes iespējas pētniecībā; sadarbības padziļināšana ar reģiona uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura pilnveidē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā. Biznesa vadības virziena studiju virziens kā vienu no galvenajām prioritātēm savā darbībā augstākās izglītības telpā ir definējis sadarbības veidošanu ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm.

Latvijā regulāra sadarbība ir ar reģionālajām augstskolām - Rēzeknes tehnoloģiju akadēmiju, Daugavpils Universitāti, Latvijas Lauksaimniecības Universitāti, Ventspils Augstskolu (semināri, pieredzes apmaiņa, vieslekcijas, darbs valsts pārbaudījumu komisijās). Nozīmīgais sadarbības rezultāts ir konsorcijs izveide (ViA, RTA, VeA) un kopīgas doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" izstrāde, licencēšana un akreditācija .

ViA un Biznesa vadības virzienam ir noslēgti sadarbības līgumi ar Alberta koledžu un Juridisko koledžu par sadarbību studijās un pētniecībā. Aktīvāka komunikācija un sadarbība notiek ar Alberta koledžu, kur docētāji ir iesaistījušies valsts pārbaudījumu darbu recenzēšanā. Virziena docētājiem izveidojusies laba sadarbība ar Vidzemes plānošanas reģiona administrāciju, notiek regulāra informācijas apmaiņa un iesaiste pētījumu veikšanā, kā arī prakses nodrošināšanā. Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar vairākām pašvaldībām Vidzemē, kas izpaužas pārstāvju dalībā valsts pārbaudījumu komisijās, prakšu vietu nodrošināšanā pašvaldībā, pašvaldību pārstāvju iesaistē valsts pētījumu un vietējā līmeņa programmās, tiek atbalstīti studenti lietišķo pētījumu izstrādē.

Pētījumi dod būtisku ieguldījumu reģiona attīstības veicināšanā, bet vēl lielāka sinerģija veidojas studiju procesā, kad pētījumu rezultāti tiek integrēti studijuursos. Kā viens no svarīgākajiem darbības virzieniem sadarbības tīklojumā ir sadarbības veidošana ar uzņēmējiem un darba devējiem. Veiksmīga ir sadarbība ar dažādu nozaru uzņēmējiem un pašvaldībām, valsts iestādēm, kuru lielākais ieguldījums ir prakses vietu nodrošināšana (Pārdomāta prakšu programma un veiksmīga sadarbība ar darba devējiem nodrošina daudzveidīgo uzņēmējdarbības aspektu apguvi un iekļaušanos darba tirgū - prakšu vietas ir A/S "Valmieras stikla šķiedra", A/S „Carling Bygg”, A/S „Valmieras piens”, SIA „Vita Mārķets”, SIA „Cēsu alus”, "SIA "Enerģi", SIA "BONO", SIA "ZAOO", AS Delfi, SIA "KleinTEch Software", "IDT Media", SIA "KK FOOD", Cēsu, Limbažu, Valmieras, Ādažu, Aizkraukles pašvaldības u.c.)

Kopumā augstskolā ir noslēgti vairāk kā 40 prakšu jumta līgumi ar valsts, nevalstiskajām organizācijām, kā arī biznesa uzņēmumiem visā Latvijā.

Būtiska vieta sadarbības tīklu veidošanā ar nozari un darba devējiem ir komunikācija ar nozares profesionālajam organizācijām- ViA ir Latvijas Tirdzniecības Rūpniecības Kameronas biedrs, BV virziena docētāji darbojas ~12 profesionālajās organizācijās (Latvijas Ekonometristu asociācija, Latvijas statistiķu asociācija, Latvijas biznesa konsultantu asociācija, Association for the Advancement of Baltic Studies, Global Business Education Network BUSINET, Latvijas Kinematogrāfistu savienība, Ziemeļvalstu Lauksaimniecības zinātnieku asociācija, Latvijas profesoru padome, Angļu valodas skolotāju asociācija, Mēriņieku biedrība, Latvijas Karjeras attīstības asociācija, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība u.c.). LTRK piedāvā kvalitatīvus profesionālās pilnveides kursus un konferences, kas ir liels ieguvums docētājiem, darbošanās profesionālajās organizācijās nodrošina sasaisti ar nozari. Finanšu un grāmatvedības jomā, BV studiju virziens sadarbojas ar SIA Tilde un SIA Briox (Zviedrija).

BV virziens pārskata periodā veiksmīgi sadarbojās ar Valmieras Biznesa inkubatoru gan pirmsinkubācijas platformas nodrošināšanai studentiem ViA projektu ietvaros, gan iesaistot docētājus biznesa ideju ekspertīzē (V.Melbārde, A.Andersons), tādejādi sekmējot inovatīvu ideju komercializāciju.

BV virzienā izveidotas studiju virziena konsultatīvās padomes bakalaura un maģistra studiju programmām. Abās padomēs iesaistījušies nozaru profesionāļi. Doktorantūras studiju programmai ir izveidota kopīga Konsultatīvā padome ar RTA un VeA.

Galvenie kritēriji sadarbības veidošanai ar darba devējiem: nepieciešamība sadarboties ar nozari tās aktualitāšu apzināšanā studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā, iesaistīt augsta līmeņa profesionāļus docēšanā un studiju procesa pilnveidē, iesaistīt studentus lietišķos pētījumos uzņēmumos, izveidot stabilu prakšu vietu tīklu, sekmēt studentu nodarbinātību pēc studiju beigām. Izvēloties sadarbības partnerus, nozīmīgs faktors ir arī pašu darba devēju ieinteresētība un atvērtība sadarbībai.

Darba devēju piesaiste notiek gan caur ViA Padomnieku konventu, gan studiju virzienā izveidotajām konsultatīvajām padomēm, gan caur profesionāļu piesaisti vieslekcijās, Valsts pārbaudījuma komisijās, docētājiem iesaistoties nozares profesionālajās organizācijās, sadarbojoties ar pašvaldībām un uzņēmēju apvienībām, docētājiem stažējoties uzņēmumos, izmantojot absolventu darbību ViA Alumni kustībā.

BV studiju virziena ietvaros īstenotās sadarbības ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām pilnībā ir pakārtotas un virzītas uz virziena stratēģisko mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu izglītībā, pētniecībā, zināšanu pārnēsē un ideju līderībā, nodrošinot starptautiski konkurētspējīgu augstāko profesionālo izglītību biznesa vadības jomā valstī, attīstot virzienu kā zinātnisko pētījumu centru reģionālās ekonomikas ilgtspējas attīstības jomā un biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platformu, sekmējot zināšanu komercializāciju.

2.3.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

ViA kopumā tiek nodrošinātas dažādas sadarbības iespējas ārvalstīs: studentu un personāla mobilitāte Erasmus+ programmas ietvaros, starpaugstskolu sadarbība noslēgto sadarbības līgumu ietvaros (ārpus Erasmus+ programmas), sadarbība starptautisko organizāciju/partneru tīklu ietvaros, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, pašvaldībām, valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Studiju virziena internacionalizācijas stratēģija ietver divus darbības virzienus: Eiropas Savienības (ES) ietvaros, un ārpus ES. ViA ir noslēgti apmēram 80 starptautiskie augstskolu sadarbības līgumi. Tas iauj īstenot veiksmīgas sadarbības aktivitātes ar dažādiem ViA partneriem, piemēram, studentu un docētāju apmaiņa, pieredzes apmaiņa, kopīgi projekti, kursi, semināri, vieslekcijas, pētniecība un konferences, atgriezeniskās saiknes saņemšana studiju kvalitātes izvērtēšanai.

Galvenā stratēģiskā mērķa – starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana

biznesa vadības jomā – īstenošana iespējama arvien plašāk iesaistoties augstākās izglītības internacionalizācijas procesos. Biznesa vadības studiju virziena viens no galvenajiem internacionalizācijas virzieniem ir darbības aktivizēšana globālā biznesa izglītības tīklā BUSINET.

Biznesa vadības studiju virziens ir BUSINET biedrs (koordinators A.Andersons). Starptautiskais tīklojums sniedz tālākizglītības, pieredzes apmaiņas iespējas gan docētājiem, gan studentiem. Studentiem, kas ir studējuši vai bijuši praksē ārvalstīs, ir iespēja iegūt BUSINET starptautiski atzītus sertifikātus kā apliecinājumu starptautiskajai profesionālajai un starpkultūru pieredzei.

Starptautiskās sadarbības attīstīšana ar ārvalstu augstskolām vērsta uz studiju procesa pilnveidi (apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, viesprofesoru lekcijas, mācību prakses un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās iniciatīvas profesionālo organizāciju ietvaros). BV bakalaura studiju programmā kursu „Biznesa ētika” ilgstošī docē ārvalstu uzņēmuma pārstāve R.Ratkovic no Horvātijas.

Būtisks sadarbības aspekts ir dubultdiploma ieguves iespēju nodrošināšana sadarbībā ar ES un partneraugstskolām ārpus ES.. Pašlaik tiek izvērtētas iespējas sadarbībai ar Ukrainas Mikolajevas Nacionālā Agrāro universitāti, kuras vadība ir paudusi interesi veidot dubultā grāda programmas ar BV virzienu maģistra līmenī, kā arī turpinās sarunas ar Kazahstanas partneriem. Augstskolā studiju programmu īstenošanai un starptautisko sakaru un studentu piesaistes sekmēšanai tiek veidotas partnerības arī Eiropā: Igaunijā, Lietuvā, Zviedrijā, Somijā, Polijā, Itālijā un citur.

Internationalizācijas sastāvdaļa ir docētāju iesaiste starptautiskos zinātnes projektos. Galvenie partneri projektos ir Ziemeļvalstis, Igaunija, Lietuva. Virziena docētāju iesaiste pamatā notiek, piedaloties Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (HESPI), Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūta (SSII), kā arī ir Vidzemes Augstskolas zināšanu un tehnoloģiju centra (ZTC) īstēnotajos projektos.

Internationalizācija un sadarbība ar nozari ir neatņemama BV virziena sastāvdaļa, bez kā nav iespējama virziena pastāvēšana un tālāka attīstība. Tieši tāpēc gan internationalizācija, gan sadarbība studijuursos un praksēs tiek uztverta kā pašsaprotama norma. Viens no nedefinētiem standartiem ViA BV studijās ir vismaz viena studiju semestra vai studiju prakses mērķtiecīga pavadīšana ārvalstīs. Ārvalstu sadarbības partneri tiek stratēģiski atlasīti ViA BV tematiskajiem virzieniem atbilstoši kontekstā ar studējošo profesionālās karjeras izaugsmes iespējām vai starptautiskās pētniecības veicināšanas iespējām. Cieši internationalizācijas kontakti ir saistīti ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī ar valstīm, kas ir prioritārie Latvijas produktu eksporta tirgi

BV virziens stratēģiski izvēlas pārbaudītus sadarbības partnerus, un veido ļoti ciešu sadarbību dažādos aspektos. Kā vienu no tādiem var minēt Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²), kas ir stratēģisks sadarbības tīkls ilgtermiņā, kā arī ciešo sadarbību ar Tartu Universitātes Pērnavas koledžu īstēnojot gan dažādus projektus, gan Nordplus programmas iniciatīvas

Noslēgtie sadarbības līgumi pieejami ViA Starptautiskajā daļā pēc pieprasījuma

2.3.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismi darbojas kontekstā ar BV docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību. Tie ir: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un vēl citas aktivitātes, kas veicina internationalizāciju. Starptautisko mobilitāti studentiem raksturo ERASMUS, NORDPLUS, Erasmus Mundus programmas un ar to saistītās aktivitātes.

ViA ir iesaistījiesies Latvijas izglītības eksporta asociācijā kā biedrs un kopš 2019.gada piedalās kopīgajās asociācijas aktivitātēs ārvalstu studentu piesaistei.

Līdz šim absolventu īpatsvars, kas bijuši studijās vai praksēs ārvalstīs, pārsniedza 50 %, šobrīd, pateicoties aktivitātēm Nordplus projektos – tas jau tuvojas 100 %. ViA BV studiju virziena galvenie akcenti starptautiskajā vidē saistīti ar:

- starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismiem, kas darbojas kontekstā ar BV docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās iniciatīvas saistībā ar pārstāvniecību profesionālajā nozares sfērā;
- B daļas kursiem angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem;
- iekļaušanos starptautiskos fundamentālos un lietišķos projektos sadarbībā ar akadēmiskām un profesionālām organizācijām;
- Studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām

Ārvalstu studentu piesaistes mehānismi:

- Informācija "study portals"- FindAMansters, topuniversities.com;
- Digitālais mārketinga Facebook; Izstādes mērķa valstīs, lai popularizētu augstākās izglītības iespējas ViA; Brošūras elektroniski un papīra veidā.

Ārvalstu mācībspēku piesaistes mehānismi:

- ViA akadēmiskā personāla personīgais kontakts;
- Dalība konferencēs, projektos, citās sadarbības formās;
- Sludinājumi.

Ārvalstu studentiem ir visa informācija pieejama elektroniski, ir izveidota rokasgrāmata ārvalstu studējošo atbalstam. Visiem ārvalstu studentiem tiek nodrošināta vieta studentu kopmītnēs. Tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā, ja nepieciešams. Visiem ārvalstu studentiem ir tādas pašas tiesības, kā vietējiem studentiem.

Mācībspēkiem tiek nodrošināta pieeja infrastruktūrai tādā pašā apmērā kā vietējam personālam. Pēc nepieciešamības tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā.

Nozīmīgākais finanšu avots docētāju mobilitātes atbalstam ilgtermiņā ir Erasmus+ programma. Tās ietvaros kopš 2013.gada ViA akadēmiskais personāls īstenojis vairāk nekā 160 mobilitātes 45 valstīs, liela daļa bijusi docēšanas mobilitātes. Kopš 2017.gada ViA aktīvi sadarbojas un piesaista finansējumu mobilitāšu organizēšanai ārpus Eiropas Savienības. Mobilitātes Erasmus+ ietvaros regulē iekšējais normatīvais akts "Kārtība, kādā tiek organizētas docēšanas vizītes Vidzemes Augstskolā". ViA mācībspēkiem kopumā nav būtisku šķēršļu iesaistē Erasmus+ mobilitātē, finansējums ir pietiekams, docētāju valodu zināšanas ir atbilstošas, ViA starptautiskās sadarbības speciālisti nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu vizīšu plānošanā un organizēšanā. Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus.

Līdz šim BV studiju virzienā iesaistītie docētāji aktīvi ir izmantojuši iespēju doties vizītēs uz partneraugstskolām.

Docētāji šajā akadēmiskajā gadā ir devušies starptautiskajās Erasmus+ vizītēs uz Indiju, Moldovu, Austriju, Nīderlandi, Albāniju, Slovākiju, Portugāli. Augstskola nodrošina pietiekamu Erasmus+ finansējumu.

Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus. Nordplus projekta braucienu vadījušas A.Līviņa un I.Ebele. Aktīvi starptautiskā sadarbībā darbojies A.Andersons- 2022./2023.gadā viņš piedalījies Citizen Science konferencē Portugālē, Nākotnes pilsētas inovāciju forumā "Ülemiste City Future Forum 2023" Tallinā, Igaunijā, Vispasaules aprites ekonomikas inovāciju forumā "THE WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM 2022", Somijā, EMEA (Europe, Middle East, and Africa) Business Impact Summit 2022

Ārvalstu mācībspēki ierodas docēšanas un personāla apmācības vizītēs, kā arī, lai veiktu pētniecisko darbu. Ienākošā mobilitāte pēdējos gados pieaugusi, vērojama interese no mācībspēku

pusēs, kas strādā augstskolās valstīs, kas atrodas ārpus ES (Moldova, Albānija, Ukraina). Pārskata periodā ERasmus+ ietvaros virziena studiju programmā lekcijas lasījuši Rolands Pētersons (Grieķija), Ieva Englund (Norvēģija)

Ienākošo studējošo plūsma bakalaura līmenī galvenokārt veidojas no Erasmus+ programmas apmaiņas studentiem. Statistika pa fakultātēm/ virzieniem netiek veikta, jo studenti apgūst kursus vienotā piedāvājuma "International Study Module" (izņemot studentus no ESME Sudria, kas apgūst specializētu programmu no IF fakultātes). Modulī iekļautie studiju kursi redzami šeit: <https://va.lv/en/study-here/exchange-opportunities/courses-exchange-students>. Katru gadu modulī tiek iekļauti studiju kursi no BV studiju virziena programmām. 2022./20232. akadēmiskā gada ViA 12 starptautiskās apmaiņas studenti. Apmaiņas studenti ieradās no Itālijas, Francijas, Spānijas, Beļģijas, Turcijas, Jordānas, Moldovas. Līdz ar to ārvalstu studenti apgūst savu individuālo programmu kopā ar BV studentiem.

Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī ieejošo un ienākošo docētāju un studējošo statistiku, pieejami Vidzemes Augstskolas Starptautiskajā daļā.

Informācija par studiju virziena studentu un akadēmiskā personāla mobilitāti apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 19.pielikumu)

No BV virziena Erasmus + apmaiņas studijās devās 5 studenti uz Spāniju, Austriju, Zviedriju. Praksē uz ārvalstīm (Vācija) studiju ietvaros devās 1 bakalaura students.

[Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī ieejošo un ienākošo docētāju un studējošo statistiku, pieejami Vidzemes Augstskolas Starptautiskajā daļā.](#)

[Informācija par studiju virziena studentu un akadēmiskā personāla mobilitāti pieejami ViA Starptautiskajā daļā pēc pieprasījuma](#)

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

2021.gadā Biznesa vadības virziena bakalaura studiju programma piedalījās starptautiskajā novērtēšanā un, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisijas 2021.gada 13.oktobra lēmumu Nr.2021/41-A saņēma akreditāciju (akred.lapas Nr.2021/62, 26.10.2021.) uz maksimālo periodu - 6 gadiem.

Akreditācijas komisija uzmanību pievērta vairākiem jautājumiem un ieteica vairākas rekomendācijas studiju uzlabošanas procesam:

Veicināt sadarbību informācijas apmaiņā, īpaši starp StP direktoriem un mācībspēkiem, lai izvairītos no dezinformācijas par studiju procesa kvalitātes nodrošināšanu (piemēram, kursu gada revīzijas, atjauninājumi). Eksperti uzskata, ka tas pavērs jaunu paraugpraksi arī turpmākai studiju rezultātu vēl labākai sasniegšanai.

Lielāka mācībspēku iesaiste vispārējā informācijas apmaiņā, lai motivētu mācībspēkus sniegt detalizētu informāciju, kas attiecas uz kvalitātes novērtēšanu (piemēram, ārpuskolas zinātniskās un profesionālās kvalifikācijas pilnveides aktivitātes).

Lai uzlabotu kursu vērtējumu ievākšanu un analīzi no studentu aptaujām, ieteikts:

- Apsvērt idejas neatļaut studentiem reģistrēties nākamajam semestrim pirms kursa novērtēšanas likumīgos aspektus, jo tas varētu būt pretrunā ar studiju līguma noteikumiem un kursa vērtējumu objektivitāti. Efektīvāka varētu būt motivācija, nevis sankcija.
- Studenti paši iesaka aizpildīt vērtēšanas anketu attiecīgā kursa pēdējā lekcijā.
- Nodrošināt atgriezeniskās saites procesu, lai informētu visus studentus un attiecīgās

ieinteresētās personas par aptauju rezultātiem un atgriezeniskās saites mehānismiem.

- Nepieciešamo informatīvo materiālu atlases kārtību varētu pārskatīt, formalizēt, standartizēt, lai izvairītos no pretrunas starp mācībspēku iecerēm (kursu aprakstos) un rezultātiem no bibliotēkas puses.:

- ViA gūtu labumu, ja sadarbība ar darba devējiem būtu ne tikai faktiska studiju (vieslekciju, prakses) īstenošana, bet arī kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu plānošana un uzraudzība StPs un to studijuursos.

- Apsvērt nepieciešamību atjaunināt akadēmisko amatu ievēlēšanas noteikumus un kārtību (12. pielikums), jo pašreizējā regula tika apstiprināta 2007. gadā. Iespējamie papildinājumi varētu būt saistīti, ar piem. pedagoģiskā kvalifikācija digitālo (tiešsaistes) pasniegšanas prasmju kontekstā. Apsvērt iespēju ieviest procedūru talantīga mācībspēka piesaistei.

- Apsvērt iespēju izstrādāt atsevišķu internacionalizācijas stratēģiju no ViA Erasmus politikas paziņojuma 2021-2027. Pašreizējo stratēģiju varētu uzlabot ar skaidrāk definētu un īstenotu mārketinga plānu, kā piesaistīt vairāk ārvalstu studentu un mācībspēku.

- Izstrādāt statistiku par ienākošo mobilitāti pa studiju jomām.

- Saiknes ar nozari tiktu uzlabotas, ja tiktu uzsāktas vairāk aktivitātes ViA Absolventu kustībā (iespējams, apsverot aktīvu un atsevišķu sociālo mediju (piemēram, Facebook) profila izveidi). Absolventi un īpaši nesenie absolventi ir vērtīgs informācijas avots objektīviem novērtējumiem un uzlabojumiem.

- Lai uzlabotu sadarbību un izvairītos no neefektīvas resursu izmantošanas, apsvērt ciešāku un institucionalizētāku sadarbību starp Valmieras Biznesa inkubatoru un ViA Smart Labs pirmsinkubācijas programmu. ViA un studenti varētu gūt labumu arī no iekšēju prakses vietu izveidošanas, kur studenti tiek iesaistīti ārpuskolas aktivitāšu organizatoriskajā pusē, ko ViA nodrošina - Smart Labs, Biznesa centrs

- Akadēmiskā personāla darba slodzes uzraudzība, lai izvairītos no kvalitātes pasliktināšanās, ko izraisa akadēmiskā personāla laika resursu trūkums

- Atzīt vairāk akadēmiskā personāla mācību un mācīšanās aktivitātes motivācijas sistēmā.

-

zlabot kursu vērtējumu vākšanu un analīzi no studentu aptaujām, ieskaitot atgriezeniskās saites nodrošināšanu studentu vērtējumiem, kas oficiāli ievietoti tiešsaistē, piemēram, Moodle.

Sekojošā ekspertu rekomendācijām, tika izstrāti noteikti augstskolas soļi un darbības plāns, kas tika iesniegts AIKA Studiju kvalitātes komisijai gala lēmuma pieņemšanai kā rekomendācijas ieviest studiju procesa organizēšanā un virziena darbībā kopumā, tālāk svarīgākie no tiem ([pilns rekomendāciju saraksts pieejams Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma](#)).

- Turpināt studiju kursu auditu, iesaistot pārējo studiju virzienu docētājus

- Turpināt ikmēneša tiešsaistes seminārus par aktualitātēm studiju virzienā, akcentējot kvalitātes vadības sistēmas nodrošināšanas aspektus

- Domes dienas kārtībā ietvert jautājumus par studiju nodrošināšanu starp studiju virzieniem

- Turpināt Akadēmiskā personāla ikgadējā akadēmiskā gada pārskata iesniegšanu un ieviest ikgadējo zinātnes, profesionālās pilnveides un pedagoģisko aktivitāšu prezentēšanu BV studiju virziena padomē

- Vidzemes Augstskolas studentu aptauju kārtības pilnveidošana, aptauju novērtējumu

ievākšanas un vienotas sistēmas izveide, izmantojot LAIS sistēmu;

- Turpināt BV virziena sanāsmē ar studentu pārstāvjiem veikt padziļinātu kursu novērtējumu analīzi (rudens semestrī, pirms pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas)
- Studiju virziena un programmu direktoru tikšanās reizēs ar studējošajiem iekļaut jautājumus par atgriezeniskās saites sniegšanu studentiem par aptauju rezultātiem (programmas direktoru tikšanās ar studentiem 1x semestri)
- Turpināt īstenot esošo kārtību mācību literatūras atjaunošanai, nodrošinot stingrāk procesa uzraudzību un sadarbību ar bibliotēku
- Nodrošināt lielāku īpatsvaru mācību literatūrā digitālajiem resursiem, tā nodrošinot operatīvāku resursu pieeju
- Paplašināt sadarbību ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) digitālo resursu izmantošanai.
- Atjaunot Nolikumu par velēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā
- turpināt piesaistīt profesūru, doktorantus un atzītus profesionāļus, izmantojot sadarbības projektus.
- Aktivizēt sadarbību ar programmu Konsultatīvajām padomēm studiju satura aktualizēšanā
- Valsts pārbaudījuma komisiju viedokļu apkopošana par studentu profesionālās sagatavotību
- Organizēt bakalaura un maģistra prakšu aizstāvēšanu-konferences, iesaistot darba devējus
- Turpināt īstenot Augstskolas Padomnieku konventa informēšanu par studiju virziena aktivitātēm
- Iekļaut Starptautiskās sadarbības un mārketinga grupas darba plānā mārketinga pasākumu plāna izstrādi
- Izmantot Eiropas Universitātes tīkla iespējas profesūras piesaistei
- Pārskatīt un izveidot ViA vienotu ienākošo mobilitātes studentu uzskaites kārtību
- Turpināt sadarbību ar absolventiem prakšu vietu nodrošināšanā un iesaistē vieslekcijās virziena ietvaros
- Pārstrādāt absolventu aptaujas anketu un meklēt inovatīvus risinājumus anketas izplatīšanai, kas veicinātu absolventu iesaisti tās aizpildīšanā
- Iekļaut ViA absolventu kustības koordinēšanu pasākumu organizatora amata darba pienākumos.
- Saskaņot gada projektu tematiku un prasības ar Valmieras biznesa inkubatoru labāko biznesa ideju attīstīšanai un gada projekta izstrādei Valmieras biznesa inkubatorā
- Turpināt Zinātnes un tehnoloģiju centra Smart -lab un Valmieras biznesa inkubatora(VBI) kopīgo aktivitāšu integrēšanu studijuursos
- Turpināt sadarbību ar grāmatvedības uzņēmumu Briox Latvia studiju kursā "Finanšu grāmatvedība"

- Veikt darba slodzes monitoringu un veikt individuālās pārrunas, ja veidojas nevienmērīgs slodzes sadalījums
- Pilnveidot ViA darba samaksas nolikumu, ieviešot vienotu akadēmiskā personāla motivēšanas sistēmu, mērķētu mācīšanās aktivitāšu novērtējumu.
 - Izmantot fakultāšu attīstības grantus, lai veidotu un testētu šādu motivācijas sistēmu
 - Studiju kursu aprakstu pilnveidošana atbilstoši AL prasībām
 - Izvērtēt studiju kursu obligātās literatūras sarakstus, iekļaujot literatūras avotus latviešu valodā (ja ir pieejami)
- Veikt analīzi par dokumentu pieejamību Moodle vidē un iespējām dokumentu krātuvi migrēt uz MS Teams, nodrošinot tiem ērtāku piekļuvi.
- Izstrādāt ViA atbalsta pasākumus virtuālajām docētāju mobilitātēm
- Iesaistīt plašāk akadēmisko personālu starptautiskajos zinātnes projektos, tā motivējot docētājus līdzdalībai starptautiskajā mobilitātē
- Turpināt organizēt starpkultūru komunikācijas lekcijas (ievadnedēļas laikā) visiem apmaiņas un pilna laika ārvalstu studentiem
- Izstrādāt kultūras un socializēšanās programmu apmaiņas un pilna laika ārvalstu studentiem sadarbojoties ESN Valmierā (Erasmus Student Network) un ViA Studentu valdes Starptautisko virzienam.
- Vidzemes Augsskolas Baltijas Starptautiskās vasaras skolas organizēšana (Baltic International Summer School BISS)

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja attiecināms).

2020.gadā tika licencētā kopīgā doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" (licence no 05.02.2020., īsteno RTA, VeA, ViA), programmā uzņemšana uzsākta 2020./2021.akad.gadā. Licencēšanas ekspertu rekomendācija nr.1. ir ievērota, studiju kursa "Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences" docētāju sastāvs un slodze ir izmainīta, studiju kurss pirmo reizi notika 2021.gada pavasara semestrī. Licencēšanas ekspertu rekomendācija nr.2. ir ievērota, kopīgajā doktora studiju programmā ir vairāk kā 5 LZP eksperti ekonomikā un vai uzņēmējdarbībā. Kopīgā studiju programmas padome pievērš uzmanību, LZP ekspertu termiņiem, lai tie savlaicīgi tiktu atjaunoti. Licencēšanas ekspertu rekomendācija nr.3. ir ņemta vērā izstrādājot IZM Doktorantūras studiju attīstības plānu. Izstrādātais plāns paredz šo rekomendāciju pilnveidot. Licencēšanas ekspertu rekomendācija nr.4. Licencēšanas ekspertu rekomendācija nr.5. izstrādāt kopīgās doktora studiju programmas attīstības plānu nākamajiem 2 gadiem.

2.6.3. Analīze par pašnovērtējuma ziņojuma periodā studiju virziena galvenajām aktivitātēm (maģistra un bakalaura programmās).

1. Notikušas pārmaiņas studiju virziena administratīvajā vadībā- virziena vadītāja no 2022.gada septembra ir doc. Dr.sc.admin. Agita Šmitiņa.
2. 2022./2023.gadā BV izsludinātās vakances lektora amatam zinātnes nozarē "Ekonomika un uzņēmējdarbība", apakšnozarē "Reģionālā ekonomika" atklāta konkursa rezultātā SZF Dome atkārtoti ievēlēja pretendentu Mg.oec., Mg.sc.comp., Hespī Zinātnisko asistentu Aigaru Andersonu.
3. Darbu Vidzemes Augstskolas akadēmiskajā virziena darbā ir atstājusi pieredzējušī docente Renāte Cāne, taču ar viņas ieteikumu ir izdevies piesaistīt ļoti labu vieslektori mārketinga jomā pētnieci un RSU studiju programmas Starptautiskais mārketingu un reklāma direktori Kristīni Blumfeldi- Rutku

4. Aktīvi noris docētāju iesaiste dažādos starptautiskos projektos un pētniecībā. E3UDRES2 paver iespējas iesaistīties projektos Cooperating for Excellence and Impact in Research & Innovation , Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions, ILiving-Lab.

5. 2022./2023. gadā studentiem tika sākts īstenot izvēles kursu modulis BVV programmas B daļas kursu piedāvājums – Eksporta mārketinga, kurā ietilpst tādi kursi kā Globālais mārketinga un klientu attiecību vadība, Reklāmas tendences, E-komercija un E-business

6. Pārskata gadā tika pievērsta uzmanība kursu saturam un plānojumam, kā arī studiju praktiskās organizācijas jautājumiem, pārrunāta docētāju zinātniski pētnieciskā darbība un studentu iesaiste tajā, joprojām ir aktuāli programmas internacionalizācijas aspekti, kā arī prakšu organizācijas jautājumi un sadarbība ar nozari.

7. Iesaistīšanās biedrs Latvijas Bioekonomikas klāstera darbā, pavērusi iespēju BV virziena docētājiem iesaistīties klāstera uzņēmumu aktivitātēs, bet studentiem prakses iespējas. Augstskolai un BV virzienam tā ir iespēja pozicionēt savu darbību un sasaisti ar bioekonomiku kā vienu no reģiona stratēģiskās specializācijas jomām. Kopīgi ar Latvijas Bioekonomikas klasteri notikusi tikšanās, kurā apspriestas tālākās sadarbības formas ar virzienu. Gūts akcepts par maģistratūras moduļa izveidi bioekonomikas un aprites ekonomikas jomā

8. Aktīvi notiek Ekoskolas darbība, sadarbojoties mūsu virziena docētājiem ar studentiem un uzņēmējiem .Ekoskolu programmas apbalvošanas ceremonijā Vidzemes Augstskolas saņēma 2022./2023. akadēmiskajam gadam augstskolai piešķirto Starptautisko Zaļo Karogu. ViA ir vienīgā augstskolā Latvijā, kurai šogad piešķirts Zaļais Karogs. Ekoskolas aktivitātes cieši iesaistītas A.Līviņa un M.Leščevica

9. Noslēdzies ir arī Projekts "Vidzemes inovāciju programma studentiem – VIPS" Nr. 1.1.1.3/21/A/009, kura programmas ietvaros 3 projekta kārtās spējīgāko un ambiciozāko jauniešu komandas risināja Vidzemes un Latvijas uzņēmumu un institūciju izaicinājumus. Projektā iesaistīti gan BV studenti, gan docētāji.

10. Docētāji ir devušies starptautiskajās Erasmus+ vizītēs uz Indiju, Moldovu, Austriju, Nīderlandi, Albāniju, Slovākiju, Portugāli. Augstskola nodrošina pietiekamu Erasmus + finansējumu.

11. Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus. Dažādās Nordplus vizītē bijuši A.Līviņa, I.Ebela, A.Andersons, M.Leščevica. Aktīvi starptautiskā sadarbībā darbojies A.Andersons- 2022./2023.gadā viņš piedalījies Citizen Science konferencē Portugālē, Nākotnes pilsētas inovāciju forumā "Ülemiste City Future Forum 2023" Tallinā, Igaunijā, Vispasaules aprites ekonomikas inovāciju forumā "THE WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM 2022", Somijā, EMEA (Europe, Middle East, and Africa) Business Impact Summit 2022

12. No BV virziena Erasmus + apmaiņas studijās devās 2 studenti uz Austriju un Spāniju. No BV virziena Erasmus + apmaiņas studijās devās 5 studenti uz Spāniju, Austriju, Zviedriju. Praksē uz ārvalstīm studiju ietvaros devās 1 bakalaura students.

13. Augstskolai sadarbība ir uzsākta arī ar sadarbības partneri eiropas universitāšu aliansē E³UDRES² no Fulda University of Applied Sciences Hochschule Fulda (Vācija). Starptautiskajā vizītē par kopīgiem projektiem diskutēja arī prof.A.Līviņa, doc. A.Šmitiņa, lekt. I.Ebele.Paredzēta BV docētāju apmaiņas vizīte Fuldas Universitātē

14. Turpinās docētāju iesaiste nozīmīgos pētījumos, kā rezultātus sniedzot arī daudzas starptautiski nozīmīgas publikācijas. Pētniecībā daudzi projekti notiek HESPI projektu ietvaros, taču ir arī vairākas citas sadarbības. Sadarbībā ar Liepājas Universitāti un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmiju tiek turpināts LZP projekts "Izglītības vērtības transformācija sociālās kopienas kultūras un ekonomiskajā izaugsmē (IzVeTSKKEI)/Transformation of Educational Value in Cultural and Economic Growth of Social Community (2021-2023) (M. Leščevica, A.Andersons,V.Melbārde).M.Leščevica darbojas starptautiskā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbības aprites ekonomikas veicināšanas projektā, docētāji ir iesaistīti

vēl vairākos nacionāla un reģionāla līmeņa projektos

15. 2022.-2023. ak.g. **BV** studiju virzienā sagatavotas un publicētas 25 zinātniskās publikācijas, vēl vairākas publikācijas ir publicējuši docētāji, kuri iesaistīti doktorantūras studiju programmā. Jāatzīmē M.Leščevicas lielo ieguldījumu virziena zinātniskajā attīstībā- viņa ir autore/līdzautore 7 publikācijām vai nodaļām monogrāfijās. Tāpat arī A.Andersons, A.Līviņa, arī iesaistītā V.Silkāne ir publicējuši vairākas nozīmīgas publikācijas, jaunā vieslektore K.Blumfelde-Rutka ir publicējusi 3 zinātniskās publikācijas

16. A. Andersona un M.Leščevicas ieguldījums ir arī sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu augstskolu un industrijas kolēģiem sekmīgi veikta trešā un ceturtā aprobācija (Akurieri, Islandē un Helsinkos, Somijā) inovatīvajai "Dizaina domāšanas" pieejas metodoloģijai "VAKEN PROCESS", skat www.vaken.org, pilnībā pabeigta un publicēta lietotāja rokasgrāmata.

17. Kā nozīmīgu var uzskatīt arī I.Liepiņas un A.Šmitiņas BIP programmas apmeklējumu ERasmus + ietvaros Slovākijā, jo tā ir rosinājusi 2023. gadā organizēt līdzīga veida programmu arī Vidzemes Augstskolā.

18. Docētāji aktīvi ir iesaistījušies daudzveidīgās ārpusstudiju aktivitātēs- vairums ir kādas profesionālās organizācijas aktīvi locekļi, uzstājas Latvijas vai reģionālajos TV vai radio, ir aktīvi uzņēmēji, organizē bezmaksas publiskos pasākumus, lai iepazīstinātu sabiedrību ar jaunākajiem zinātnes sasniegumiem, docē lekcijas arī citās augstskolās vai mācību iestādēs, organizē sadarbību ar jaunajiem doktorantiem vai doktoriem, organizē dažādus formus u.c

19. Kopumā pārskata periodā ir īstenota studiju procesa satura un organizācijas pilnveide, īstenoti nozīmīgi pētniecības projekti, nodrošinātas plašas profesionālo kompetenču pilnveides iespējas docētājiem, tā nodrošinot BV virziena attīstību ilgtermiņā un kopīgo ViA stratēģisko mērķu sasniegšanu.

III STUDIJU PROGRAMMAS "BIZNESA VADĪBA" RAKSTUROJUMS

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš iepriekšējās akreditācijas studiju programmā veiktās izmaiņas pamatā 2021./2022.ak.gadā nosaka noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (MK noteikumi Nr.512, 26.08.2014), Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju karte un jaunais Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts (pieņemts 18.09.2019).

1. Piešķiramais grāds un profesionāla kvalifikācija 2021./2022. ak.gadā

Piešķiramais grāds - **profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā** (līdz 2020.gadam - profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā);

Profesionālā kvalifikācija - **uzņēmuma vadītājs** (līdz 2020.gadam – uzņēmuma un iestādes vadītājs). Izmaiņas profesionālajā kvalifikācijā nosaka Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts, iegūstamā grāda nosaukums precizēts atbilstoši zinātņu Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai.

2. Īstenošanas forma un veids

No 2020.gada studijas tiek īstenotas tikai pilna laika klātienē (4 gadi, 8 semestri), atsakoties no nepilna laika studijām, jo nav pieprasījuma pēc studijām nepilnā laikā šajā programmā

3. Izmaiņas studiju saturā un plānojumā

Lielākās izmaiņas tika veiktas iepriekšējā akreditācijas periodā, kad tika mainīti vairāku kursu

nosaukumi, kredītpunktu apjoms, saturs. Tas ir padziļināti aprakstīts 2020./2021.gada pašnovērtējuma ziņojumā. Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas tika veiktas ar mērķi, integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas, informācijas tehnoloģiju rīkus, praktiskās apmācības radošuma un inovācijas spējas attīstīšanai, kas vispusīgāk sagatavotu uzņēmējdarbības uzsākšanai un vadīšanai. Kursos tika akcentēti reģionālās ekonomikas aspekti, saturā un plānojumā ņemti vērā uzņēmēju ieteikumi.

Līdz ar to šajā gadā būtiskas izmaiņas kursu plānojamā nav. A daļas studiju kurss "Dabas aizsardzība" mainījis nosaukumu uz "Vides aizsardzība".

B daļas kursi tiek organizēti 4 moduļu veidā (katrs 10KP, kopā jāizvēlas 2 moduļi- B daļa ir 20KP)- Mārketinga vadība, Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, Finanšu vadība, Inovācijas laboratorija. 2 moduļi studentiem ir jāizvēlas 7. semestra laikā, modulis tiek izvēlēts pēc vairākuma studentu viedokļa, individuāli apjautājot studentus.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" apraksts skatāms 10. tabulā, savukārt, studiju programmas īstenošana apskatāma 11. tabulā

10.tabula. Programmas Biznesa vadība (42345): programmas apraksts

Studiju virziens	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
Studiju programmas nosaukums	Biznesa vadība
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	s (IKK) 42345
Studiju programmas veids	Profesionālā bakalaura studiju programma
Studiju programmas direktora vārds	Agita
Studiju programmas direktora uzvārds	Šmitiņa
Studiju programmas direktora e-pasts	Agita.smitina@va.lv
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	Dr.Sc.admin
Studiju programmas direktora telefona numurs	29288360
Studiju programmas mērķis	Vidzemes Augstskolas Biznesa vadības studiju programmas mērķis ir sniegt studējošajiem zinātnisku pamatu profesionālajai darbībai, attīstīt zinātniskās analīzes spējas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, attīstīt prasmes savu zināšanu un spēju praktiskā izmantošanā, sniegt kvalitatīvu, profesijas standartiem atbilstošu, augstāko izglītību uzņēmējdarbības vadībā un sagatavot mūsdienīgi izglītotus uzņēmumu vadītājus saskaņā ar tautsaimniecības attīstības tendencēm un mainīgo biznesa vidi.
Studiju programmas uzdevumi	1. Nodrošināt studējošajiem vispusīgas uzņēmējdarbības vadībai atbilstošas pamata un specializētas zināšanas un izpratni par tautsaimniecības procesiem un uzņēmējdarbības vidi, uzņēmumu veidošanas un plānošanas, organizācijas un vadības juridiskajiem, finanšu un psiholoģiskajiem aspektiem 2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības

	<p>metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, digitālo risinājumu izmantošanu, sadarbību komandā un spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, uzsverot komunikācijas, publiskās uzstāšanās un argumentācijas prasmju pilnveidi.</p> <p>3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām strādāt mulikulturālā vidē un veidot savu uzņēmumu.</p> <p>4. Veicināt akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, mācībspēku korpusa papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem no Latvijas un ārvalstīm ; praksē ieviest ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, akcentējot studentcentrētu un komunikāciju veicinošo studiju vidi. 5. Attīstīt sadarbību ar reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, tā sekmējot prakšu vietu nodrošinājumu un studiju kvalitātes uzlabošanu, atgriezeniskās saites nodrošināšanu starp akadēmisko vidi un nozari.</p>
<p>Sasniedzamie studiju rezultāti</p>	<p><i>Zināšanas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zināšanas par komercvides novērtēšanas, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas un procesu vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem; 2. zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem; 3. zināšanas par informācijas tehnoloģiju lomu un pielietojumu uzņēmumu vadīšanas procesā; 4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus; 5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību. <p><i>Prasmes:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prot praksē novērtēt pasaules ekonomikas likumsakarības un tendences, analizēt un novērtēt komercdarbības vidi, plānot ,organizēt un novērtēt uzņēmuma finansiālās darbības un ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus atbilstoši noteiktajiem mērķiem , ekonomiskajai videi un tirgus situācijai; 2. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civiltas un vides aizsardzības prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām; 3. prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā; 4. pašmotivācijas prasme pašizglītībai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgu un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas; 5. Veic patstāvīgi lieliskos pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus. <p><i>Kompetences:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spēj kritiski analizēt ekonomikas situāciju un komercdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt uzņēmuma darbību un procesus, izvērtēt uzņēmuma riskus un attīstības virzienus; 2. spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā; 3. spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām; 4. izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs
--	-----------------

11. tabula. Programmas Biznesa vadība (42345): programmas īstenošana

Pilna laika klātiešana - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiešana
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Uzņēmuma vadītājs
Īstenošanas vieta	Valmiera, Cēsu iela 4, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201

Programmas nosaukums "Biznesa vadība" (Business Administration) ir programmas nosaukums kopš ViA dibināšanas un studiju programmas uzsākšanas, norādot uz programmas saturu un padarot atpazīstamu starptautiski. Programmas nosaukums jau ir zīmols reģiona uzņēmējdarbība vidē. Piešķiramā grāda nosaukums - profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā - tika precizēts atbilstoši Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai Profesionālā kvalifikācija - uzņēmuma vadītājs atbilst Uzņēmuma profesijas standartam.

Kā tika minēts 3.1.1.punktā, no 2020.gada studijas tiek īstenotas tikai pilna laika klātienē (4 gadi, 8 semestri), atsakoties no nepilna laika studijām, jo nav pieprasījuma pēc studijām nepilnā laikā šajā programmā

Biznesa vadības studiju programmas mērķis ir nodrošināt augsti kvalificētu uzņēmējdarbības vadības speciālistu- uzņēmuma vadītāju -sagatavošanu, kas spēj strādāt saskaņā ar ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības tendencēm un mainīgo globālo biznesa vidi.

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju. Katrā akreditācijas periodā padziļināti veikta programmas uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīze, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm. Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, kā arī katra studiju gada noslēgumā BV studiju virziena padomē, individuāli pārrunājot ar studiju virziena docētājiem.

Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu arī, tiekoties ar studējošajiem, arī studiju virziena padomes sanāksmēs, studiju virziena docētāju sanāksmēs. Tādā veidā tiek sasniegta saskaņa starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem. Nozīmīga atgriezeniskā saite ir arī studentu prakšu vietu vadītāja atsauksme, ieteikumi un kritika, kas liek pilnveidot studiju kursu saturu plānoto rezultātu sekmīgākai sasniegšanai.

Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu arī, tiekoties ar studējošajiem, arī studiju virziena padomes sanāksmēs. Tādā veidā tiek sasniegta saskaņa starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem

Uzņemšanas prasības programmas reflektantiem ir noteiktas ViA Uzņemšanas noteikumos pamatstudiju un augstākā līmeņa studiju programmās, kas, saskaņā ar Augstskolu likumu tiek apstiprināti līdz kārtējā gada 1.novembrim un publiskoti ViA mājaslapā. Lai uzsāktu studijas, iepriekš

apgūtās izglītības līmenim jābūt vismaz vidējās izglītības līmeni. Kā obligāta prasība uzņemšanas konkursa aprēķinam tiek prasīti nokārtoti centralizētie eksāmeni latviešu valoda, matemātika un kādā no svešvalodām. Tāpat, konkursa rezultāta aprēķinam ViA ņem vērā atzīmes vidējā izglītības apliecinajos dokumentos šādos mācību priekšmetos: latviešu valoda, angļu valoda, matemātika (vai algebra un ģeometrija), Latvijas un pasaules vēsture, kā arī informātika. Ārpus konkursa uzņem 1.-3.vietu ieguvējus Latvijas Republikas un starptautiskajās olimpiādēs (pēdējo 2 gadu laikā); 1.vietas ieguvējs Vidzemes reģiona Junior Achievement Latvia konkursa "Gada labākais skolēnu mācību uzņēmums" un "Labākais ekonomikā" 1.-3. vietas ieguvējus - Līderības balvas Vidzemes Augstskolas laureāts

Studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 22.pielikumu).

Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 23.pielikumu)

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Biznesa virziena programmu sociālekonomiskais pamatojums padziļināti izvērsti ziņojuma 2.1.1. punktā. Izvērsumā minēti gan galvenie politikas dokumenti kuri nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un biznesa vadības virziena programmu nepieciešamību reģionos (piemēram, „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, „ Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027.gadam”, „Latvijas nacionālā reformu programma un Progresā ziņojums” , “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam” u.c , gan arī padziļināti analizēti galvenie faktori ekonomikas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā.

Galvenie secinājumi ir, ka Biznesa vadības virziena bakalaura un maģistra studiju programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum, kā arī Biznesa vadības studiju virziena programmas savā saturā un īstenošanā balstās uz minētajos stratēģiskajos dokumentos norādītajām augstākās izglītības prioritātēm.

Analizētās tendences rāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, Eiropas Savienībā uz 2030.gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugs pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu, uz ko ir vērsta arī Biznesa studiju virziena programmu saturs. Ekonomikas ministrijas jaunākais „Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm” (2023.g.) norāda, ka līdz 2023.gada beigām nodarbināto skaits var pieaugt par 0.9%, jeb 8 tūkst, bet bezdarba līmenis var samazināties līdz 7,1%.

Situāciju un prognozes darba tirgū ļoti arī ietekmēsi COVID-19 pandēmija, kā arī Krievijas iebrukums un karš Ukrainā..EM ziņojumā gan norāda, ka kopumā Covid-19 negatīvo ietekmi uz iedzīvotāju nodarbinātību ir mīkstinājuši ieviestie valsts atbalsta pasākumi, kas ārkārtas periodā ir ļāvuši daļēji saglabāt gan darbavietas, gan ienākumus iedzīvotājiem, tomēr krīzei ieilgstot, arī pandēmijas ietekme uz darba tirgu ir paplašinājusies.

HESPI institūta 2018.gadā veiktais pētījums „Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai” norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Kopumā, var secināt, ka studiju virziena realizācijas nepieciešamību nosaka valsts un reģiona ekonomiskā attīstība un integrācija Eiropas Savienībā (ES) un globālajā tirgū. Mainīgā biznesa vide izvirza jaunas prasības uzņēmējiem un vadītājiem, zināšanu ekonomikas pārmaiņas prasa atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci biznesa vadības jomā.

Vairāk skatīt ziņojuma 2.1.1.punktā

Absolventu aptaujas liecina, ka 80% no visiem ViA absolventiem strādā pilna laika darbu 53% no viņiem ir privātajā sektorā, 40%- valsts un pašvaldību sektorā, sabiedriskajā sektorā ir 7% absolventu. 60% darbojas Rīgā, Valmierā- 15%, 10% ir ārpus Latvijas. Studijas turpina 13% absolventu. 70% no viņiem norāda, ka darbs atbilst izglītības līmenim, 10%- ka nepieciešams augstāks izglītības līmenis, taču 20%- ka nepieciešams zemāks izglītības līmenis, kas liek domāt, ka absolvents strādā sev zemāku kvalifikācijas darbu. 37% no visiem absolventiem norāda, ka darbā bieži izmanto augstskolā iegūtās zināšanas.

BV absolventu nodarbinātība ir 90-100%. Absolventi strādā algotu darbu specialitātē vai ar to saistītās jomās, turpina studijas vai ir citādi nodarbināti (ir maternitātes atvaļinājums, brīvprātīgais darbs, ERASMUS+). Pamatā nodarbināti privātajā sektorā, absolventi strādā Vidzemē, un Rīgas reģionā, t.sk. Rīgā. Absolventu darbs atbilst izglītības līmenim, absolventi uzsver, ka iegūtās zināšanas ir svarīgas un ioti svarīgas, strādājot un veidojot karjeru. 2022./2023. gada absolventu anketa parāda arī, ka absolventi ir apmierināti ar studiju saturu un kvalitāti, augstu novērtē studijās gūtās zināšanas un prasmes, īpaši uzsverot prakses lomu. Visaugstāk tiek vērtētas iegūtās saskarsmes, komunikācijas un prezentēšanas prasmes, stratēģiskās un analītiskās domāšanas attīstīšana, orientācija uz komandu darbu, augstu tiek vērtēta iegūtā starptautiskā pieredze studijās un praksē. Absolventi labprāt piedāvā prakses vietas BV studentiem, gatavi lasīt lekcijas, dalīties ar pieredzi, organizēt pasākumus jaunajiem uzņēmējiem, tomēr kopumā ALUMNI kustībā varētu būt labāka Absolventi iesaka pastiprināti mācīt svešvalodu, kā arī studiju kursu svešvalodā palielināšanu, lai sekmētu komunikācijas prasmju attīstīšanu, izmantot jaunākos IT . Absolventi atzinīgi vērtē ārvalstu docētāju kursus un kursu angļu valodā. Absolventu aptauja parāda, ka arvien vairāk studenti novērtē ViA apgūtās prasmes strādāt komandā un sadarboties, prezentēšanas un uzstāšanās prasmes, problēmrisināšanas prasmes, tajā pat laikā norādot, ka darbā nepieciešamas starpkultūras komunikācijas prasmes, zināšanas saskarsmes psiholoģijā, jo uzņēmumi strādā globālajā tirgū, kā arī mārketinga zināšanas, projektu vadības prasmes.

Darba devēju viedoklis, absolventu un studējošo aptaujas tiek ņemtas par pamatu izmaiņām, kas tika veiktas studiju kursu saturā un plānojumā. Balstoties uz anketu rezultātiem, kas akcentēja nepieciešamību apgūt zināšanas un prasmes darbam globālajā tirgū, studiju saturā tika iekļauta otrās svešvalodas apguve, precizēts kursa Starptautiskā ekonomika un business saturs, Reaģējot uz studentu aptaujām, studiju kurss Pētījumu metodoloģija (4KP) tiks pielāgots studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, un sadalīts 2 daļās, lai studentiem būtu vieglāk gatavoties rakstīt savu Gada projektu. Tāpat absolventi ir ieteikuši uzlabot informācijas apmaiņu starp vadību un studentiem, dažādot digitālos rīkus un aktivitātes, ietvert mācību ekskursijas, kā arī veidot vismaz 2 priekšizstāvēšanas bakalaura darbam.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Statistikas dati par studējošajiem (skat.2.pielikumu) atspoguļo gan ekonomikas attīstības procesu ietekmi, gan kopējo Latvijas demogrāfisko situāciju - pārskata periodā kopējais studējošo skaits ir samazinājies. 2022.g.. vērojams uzņemto studentu skaita sarukums (uzņemti 19 studenti programmā), ko var skaidrot gan ar iepriekšminētajiem faktoriem, gan arī ar Covid-19 pandēmijas radīto negatīvo fonu un tuvojošos energoresursu krīzi, kas ļoti daudzām ģimenēm liek pārskatīt jauniešu studiju plānus, un izvēloties naudu šajā gadā ietaupīt. Tomēr 2023.gadā jau vērojams studentu pieaugums.

Biznesa vadības studiju programmā uzņemti 19 studenti, kopā uz 2022.gada 01.oktobri studē 70 studenti, ir 10 absolventi. Atskaitīti studenti vai studijas nepabeigušie studenti- 31gab, kas sastāda 4,9% no kopejā studentu skaita, atbirums no kopējā atskaitīto studentu skaita- 18,9%. Savukārt uz 2023.gada 1. oktobri jau studentu skaits pieaug- uzņemti 25 studenti, kopā studē 80 studenti, absolventu skaits-13 gab

Salīdzinot ar 2021.g. vērojams neliels % atbiruma pieaugums no uzņemto studentu skaita.

Pirms studiju pārtraukšanas vai atskaitīšanas ar katru studējošo tiek veiktas pārrunas, mēģinot noskaidrot galvenos iemeslus aiziešanai no augstskolas vai nespējai izpildīt studiju plānu. Galveni

iemesli pamatā ir finansiāla rakstura-studentu ģimeņu finansiālais nodrošinājums un atbalsts ir nepietiekams, tāpēc studenti uzsāk darba gaitas, taču apvienot darbu ar studijām nav vienkārši, un studenta izvēle ir par labu darba vietai. Jāuzsver, ka arī darba dēvēji bieži nav pretimnākoši un neatbalsta studijas.

Prakšu laikā uzņēmumi bieži piedāvā turpināt sadarbību, oficiāli uzsākot strādāt uzņēmumā, kas arī ir liels vilinājums studentiem. Vidzemes reģions ir ekonomiski aktīvs, arvien vairāk izpaužas darbaspēka trūkums, tāpēc studentiem ir viegli atrast darbavietu. Paradoksāli, ka uzņēmēji vēlas kvalificētus speciālistus, bet tajā pašā laikā, lai saglabātu darbiniekus, atbalsta studiju pārtraukšanu. Pēdējos gados pamatā atbirums parādās studiju pirmajos semestros, kas saistās ar nespēju apgūt studiju programmu pietiekamā līmenī (studiju programmā ir augsta iekšējā konkurence), kam par iemeslu ir nepietiekamais vidējās izglītības posmā iegūto zināšanu un mācīšanās prasmju līmenis.

Aizvien biežāk studējošie vēlas pārtraukt studijas veselības problēmu dēļ. Šādās situācijās vienmēr tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Studijas pēc individuāla plāna veic arī tie, kas atsāk studijas pēc akadēmiskā pārtraukuma. Akadēmiskais pārtraukums pārsvarā tiek izmantots veselības problēmu novēršanai un bērna kopšanai. Studiju programmā individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ vai atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis, neizstāvot bakalaura darbu. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto vairākus gadus pēc studiju teorētiskā kursa apguves, sekmīgi nokārtojot valsts pārbaudījumu un iegūstot bakalaura grādu

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 2.pielikumu).

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu (ja attiecināms).

3.1.6.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studijuursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas "Biznesa vadības" uzdevumi ir:

1. Nodrošināt studējošajiem vispusīgas uzņēmējdarbības vadībai atbilstošas pamata un specializētas zināšanas un izpratni par tautsaimniecības procesiem un uzņēmējdarbības vidi, uzņēmumu veidošanas un plānošanas, organizācijas un vadības juridiskajiem, finanšu un psiholoģiskajiem aspektiem
2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, digitālo risinājumu izmantošanu, sadarbību komandā un spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, uzsverot komunikācijas, publiskās uzstāšanās un argumentācijas prasmju pilnveidi.
3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošo pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām strādāt mulikulturālā vidē un veidot savu uzņēmumu.
4. Veicināt akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, mācībspēku korpusa papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem no Latvijas un ārvalstīm; praksē ieviest ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, akcentējot studentcentrētu un komunikāciju veicinošo studiju vidi.

5. Attīstīt sadarbību ar reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, tā sekmējot prakšu vietu nodrošinājumu un studiju kvalitātes uzlabošanu, atgriezeniskās saites nodrošināšanu starp akadēmisko vidi un nozari.

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Pastiprināta uzmanība tiek vērsta, lai studiju kursa saturs studentiem veidotu prasmes novērtēt pasaules ekonomikas likumsakarības un tendences, analizēt un novērtēt komercdarbības, argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā, veikt patstāvīgi lieliskos pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus, kā arī plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma finansiālās darbības un ekonomiskās attīstības un pielietot saistošo normatīvo aktu un standartu, civilās un vides aizsardzības prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām.

Programmas mērķi tiks sasniegti, ja studējošais, sekmīgi pabeidzot studijas programmā "Biznesa vadība" apgūs arī zināšanas par komercvides novērtēšanas, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas un procesa vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem; zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem; zināšanas par informācijas tehnoloģiju lomu un pielietojumu uzņēmumu vadīšanas procesā;

Studiju kursus veidojamās kompetences attiecas uz spēju kritiski analizēt ekonomikas situāciju un komercdarbības vidi un uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt uzņēmuma darbību un procesus, izvērtēt uzņēmuma riskus un attīstības virzienus; spēju īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē un tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, kā arī veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā. Īpaši svarīgi studentiem ir uzsvērt arī nepieciešamību tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām. Studiju kursu mērķi ir sakritīgi ar studiju programmas mērķiem un uzsver arī izpratni par profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumiem, daudz tiek diskutēts arī par atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi, kā arī korporatīvās sociālās atbildības lomu dažādu projektu īstenošanā.

Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam dažādās nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo uzņēmējdarbības nozari kopumā- nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos uzņēmējdarbības darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem.

Tāpat, jo īpaši programmā uzsvērtas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar organizāciju pārvaldību, stratēģisku vadīšanu, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, kā arī investīciju un risku vadību – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas iezīmē uzņēmējdarbības attīstību. Daudzi studiju kursi stiprina arī studējošo finanšu pratību, tādā veidā arī ļaujot pilnveidot kompetences, kas saistītas ar finanšu prasmīgu vadību, ļaujot nākotnē strādāt visdažādākajos tautsaimniecības sektoros.

Balstoties uz šo analīzi, tiek veikta studiju kursu rezultātu kartēšana, tā veidā pārbaudot katra individuālā kursa atbilstību studiju programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

Studiju kursus iekļauta informācija un sasniedzamie rezultāti tiek pārlūkoti katru gadu, docētāji ņem vērā gan nozares tendences, gan studējošo sniegto atgriezenisko saiti par studiju kursiem, ik gadu tiek papildināts literatūras krājums, kas tiek izmantots studijās. Ik gadu, gatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, arī tiek caurskatīti un pēc nepieciešamības precizēti studiju programmas mērķu formulējumi attiecībā uz studiju saturu, kā arī metodēm, kas tiek izmantotas studiju procesā, pēc vajadzības

iekļaujot informāciju saskaņā ar nozares attīstības tendencēm (piemēram, par digitālo marketingu, e-komercijas rīkiem un jaunākajām platformām, zīmolvedību globālajos tirgos, aprites ekonomikas principiem, ilgtspējas problemātiku, un tml.). Profesionālās izvēles kursu moduļi *Mārketinga vadība, Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības vadība, Finanšu vadība, Inovācijas laboratorija* ļauj studentiem padziļināti apgūt interesējošo uzņēmējdarbības aspektus, nodrošinot pilnvērtīgāku profesijas standartu un programmas rezultātu sasniegšanu. Attiecīgie moduļi studentiem ir jāizvēlas pirms 7. semestra sākuma.

Absolvējot studiju programmu "Biznesa vadība", tiek piešķirts profesionālā bakalaura grāds organizācijas vadītāja kvalifikācija

Informatīvais pārskats par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 24. pielikumu). Informatīvais pārskats par studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 25. pielikumu). Studiju programmas plāns pievienots 26. pielikumā, studiju programmas studiju kursu apraksti- 27. pielikumā. 28. pielikumā pievienots BV studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma "Biznesa vadība" tiek realizēta pilna laika studiju formā. Programmas studiju plānā norādīto kursu apguve studentiem notiek lekcijās, semināros, diskusijās, grupu darbos, lietīšķajās spēlēs, uz problēmām bāzētās praktiskajās nodarbībās. Liels uzsvars studiju procesā tiek likts uz studentu patstāvīgo un pētniecisko darbu: literatūras studijām, referātu, kursa darbu, gada projektu izstrādi. Grupu nodarbībās studenti attīsta sadarbības prasmes, spēju diskutēt – uzklaut un izprast citu viedokli un argumentēti aizstāvēt savu viedokli, māku prezentēt ziņojumu, pilnveidot runas kultūru. Apmācībā daudz tiek izmantota uz problēmām bāzēta apmācība.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, sociālās simulācijas, lomu spēles, literatūras studijas, lietīšķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, pārgājienus, āra dzīves prakses, integrētā apvidus praksi, mācību ekskursijas, gadījumu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un grupās), prezentācijas un konferences MS Teams platformā. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklasas, Telpiskās pētniecības laboratoriju, mobilo tehnoloģiju laboratoriju, multimediju laboratoriju un studentu darbnīcu (pieejami dažādi darbarīki, CNC frēze, modelēšanas un 3D drukas iekārtas)

Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekšējās sistēmas sniegtās iespējas: moodle.va.lv – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek komunikācija ar studentiem, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; e-pasts, sociālie mediji. Studenti, kas studē vai iziet praksi ārvalstīs, gada projektus un prakses var aizstāvēt attālināti MS Teams platformā.

Lekciju un semināru vai grupu nodarbību attiecība pilna laika studentiem lielākajā daļā kursu ir 50/50%. Studiju procesa nodrošināšanai un nodarbībās regulāri un aktīvi tiek izmantoti mūsdienīgi informācijas tehnoloģiju risinājumi – interaktīvais nodarbību saraksts, e-pasts, Google dokumenti, augstskolas e vide – Moodle.lv, Microsoft Teams. Lekcijās docētāji izmanto uzskates materiālus prezentāciju veidā, audio un video failus. Grupu darbu tapšanas gaitā diskusijas notiek ne vien klātienē,

bet arī e-vidē, izmantojot Moodle, Webex un MS Teams.

Docētāji sniedz konsultācijas gan klātienē saskaņā ar konsultāciju grafiku ik nedēļu, gan izmantojot Webex vai MS Teams, kas ļauj uzturēt aktīvu komunikāciju arī ar studentiem, kuri atrodas apmaiņas studijās ārzemēs.

Vairāku kursu ietvaros tiek izstrādāts kursa projekts (grupas izstrādāts uz reālu problēmu bāzēts pētījums) un rīkotas ārpus auditoriju nodarbības – pieredzes apmaiņa atpūtas, tūrisma un viesmīlības nozares organizācijās, praktisko piemēru izpēte dabā u.c. Studiju nodarbību grafiku izstrādā virziena studiju speciāliste, sadarbojoties ar kursu docētājiem, virziena direktoru, bet auditoriju plānojums tiek saskaņots ar ViA Administratīvo departamentu.

Studiju programmas “Biznesa vadība” vērtēšanas sistēma balstīta uz LR Augstskolu likumu, kā arī ViA Studiju nolikumu, pamatojoties uz studiju mērķiem un studiju beigās plānotajiem sasniegtajiem rezultātiem. Studiju programmas studiju darba rezultāti tiek kontrolēti un vērtēti semestra laikā, pārbaudījumos pēc studiju kursa pilnīgas apguves. Ikvienu pārbaudījuma mērķis ir konstatēt, kādā līmenī students ir apguvis teorētiskās zināšanas un ieguvis prasmes un iemaņas pielietot teorētiskās zināšanas profesionālajā darbībā nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir viena no būtiskām kursa apraksta daļām.

Lai nodrošinātu vērtēšanas objektivitāti, katrā kursā ir izstrādāti skaidri vērtēšanas kritēriji, kas paredz dažādu formu un veidu pārbaudījumus. Visosursos tiek lietota kumulatīvā vērtēšanas sistēma.

Katra studiju kursa ietvaros jāizstrādā ne mazāk kā divi patstāvīgie darbi, kā arī jākārtos pārbaudes darbi. Kursa noslēgumā katram studentam ir jākārtos rakstisks vai mutisks eksāmens, kuras vērtēšanas kritēriji atrunāti kursa aprakstā. Šāds daudzveidīgs studiju metožu un tehnoloģisko rīku klāsts nodrošina augstu studiju kvalitāti – studējošie apgūst un nostiprina gan akadēmiskas zināšanas, gan arī iegūst prasmes to praktiskam pielietojumam jau studiju gaitā. Tādā veidā tiek nodrošinātas daudzveidīgs, atraktīvs un saistošs studiju process, kas sniedz arī autentisku pieredzi (simulāciju spēles, lomu spēles, modelēšana), kā rezultātā studējošie tiek pilnvērtīgāk sagatavoti profesionālai uzņēmējdarbībai.

BV studiju virzienā tiek īstenota studentcentrēta pieeja studiju procesam, tas ir, students kā aktīvs dalībnieks tiek iesaistīts studiju procesā un objektīvā pašvērtējumā. Tas tiek nodrošināts ar aktīvu mācību metožu, atbilstošu komunikācijas paņēmienu izmantošanu, atvērtību sadarbībā ar studentiem.

Kopumā docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstītas praksē. Docētāju praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbībā vai savā nozarē nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. Neatņemama studijās pielietoto metožu sastāvdaļa ir bieži lauka pētījumi un aktīva eksperimentēšana reālā darba vidē. Šādu pieeju lietošana ir efektīva, tām ir ietekme ilgtermiņā, tomēr jāatzīmē, ka arī no docētājiem šādu metožu īstenošana pieprasa lielāku kapacitāti, zināšanas un prasmes.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; gada projekti, to recenzēšana un publiska aizstāvēšana; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu. Darbs ar studentiem balstās uz studentcentrētu pieeju gan studiju procesā, gan ikdienas saskarsmē. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, ar elektroniskās saziņas (epasts) un MS Teams starpniecību.

3.2.4. Vai studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu

sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Būtiska studiju sastāvdaļa ir integrētās prakses uzņēmumos Latvijā vai ārvalstīs. No 2020.gada tiek īstenotas trīs prakses - 2., 3. un 4.kursā. Atteikšanos no prakses pirmajā studiju gadā ir uzņēmēju ieteikums, kuri uzskata, ka studentiem studiju sākumposmā nav pietiekamas profesionālās zināšanas, lai pilnvērtīgi iekļautos uzņēmuma darbā. Prakses apjoma samazinājums tiek kompensēts ar lielāku praktisko nodarbību, mācību ekskursiju uzņēmumos īpatsvara palielinājumu studiju kursu ietvaros.

Studiju prakses ir pakārtotas un saskaņotas ar studentu apgūstamajiem studiju kursiem attiecīgajā laikā periodā. Prakse notiek uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos pieredzējušu speciālistu vadībā. Prakses mērķis ir studiju procesa ietvaros radīt iespēju studentam praktizēties uzņēmumu un iestāžu vadītāja profesijai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūvē reālā biznesa vidē, vienlaikus apgūstot arī jaunas profesionālajā darbībā nepieciešamās teorētiskās zināšanas saistībā ar konkrēto darba vidi. Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Ar prakšu palīdzību tiek sekmēta arī studējošo saikne ar darba tirgu jau studiju gaitā, un bieži studējošie jau studiju laikā sāk strādāt prakses vietā. Studiju prakses ir nozīmīga studiju programmas sastāvdaļa, tāpēc studentiem tiek nodrošināti dažādi atbalsta veidi, lai prakses pieredze veidotos produktīva un pozitīva.

Katrai praksei ir prakses vadītājs no BV studiju virziena docētāju vidus, un, lai produktīvāka būtu sadarbība un atbalsts studentam, tad, katram kursam ir divi prakses vadītāji. Tas nodrošina labāku komunikāciju studentiem un prakses vietu, prakses vadītāji arī veido komisiju, kas aizstāvēšanā novērtē praksi. Studiju programmas direktore un docētāji aktīvi komunicē ar nozares pārstāvjiem, aicinot piedāvāt prakses vietas. Biznesa vadības programmai ir laba reputācija nozares profesionāļu vidū, tāpēc nodrošināt studentiem prakses vietas nerada problēmas, bieži uzņēmumi paši piedāvā prakses vietas. Prakses vietu piedāvājumu studējošajiem tiek izsūtīta e-pastā, taču iespēja ir arī pašiem izvēlēties prakses vietu atbilstoši savai profesionālajai interesei atbilstošas jomas uzņēmumu, atrašanās vietu, kas bieži svarīgi finansiālu apsvērumu dēļ (zemas transporta izmaksas, tuvu dzīvesvietai un ģimenei). Nereti prakse tiek izieta darba vietā, tā nodrošinot padziļinātu organizācijas izpēti un dodot atgriezenisko saiti uzņēmumiem, kuri to novērtē un izmanto praktiskajā darbībā. Ja nepieciešams, tad programmas vadība sniedz atbalstu prakses vietas nodrošināšanā.

Pirms prakses uzsākšanas programmas direktors sadarbībā ar prakses vadītājiem pārrunā prakses laikā veicamos uzdevumus, līguma slēgšanas procedūru, atskaites dokumentu sagatavošanas un aizstāvēšanas kārtību. Pirms prakses uzsākšanas tiek slēgts divpusējais (starp ViA un uzņēmumu) vai trīspusējais (starp ViA, uzņēmumu un studentu) prakses līgums, kas ir pamats norīkošanai praksē. Prakses laikā studenti gatavo prakses atskaiti, kuras ietvaros arī veic padziļinātu uzņēmuma darbības jomas izpēti, tā pilnveidojot gan profesionālās, gan pētniecības prasmes un kompetences. Bieži prakses laikā veiktā izpēte kiūst par pamatu gada projektu izstrādei. Prakses laikā BV prakses vadītājs komunicē ar studentu, risina radušās problēmas, sniedz konsultācijas prakses dokumentu sagatavošanā. Prakses noslēgumā uzņēmuma prakses vadītājs dod atsauksmi.

No 2020.gada prakses vadītājs dod arī novērtējumu 10 ballu sistēmā. Prakses noslēgumā notiek prakses publiska aizstāvēšana, kad studējošie prezentē paveikto un diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros studentu ieteikumi tiek ņemti vērā, pilnveidojot studiju kursu saturu, kā arī uzlabojot prakšu organizāciju.

Praksi vērtē BV virziena izveidota komisija, tā tiek novērtēta ar ieskaiti, bet no 2020.gada tiek vērtēta 10 ballu sistēmā pēc kumulatīvās metodes. Biznesa vadības studiju programmai ir izstrādāts Prakses nolikums, kas ietver prakses programmu, vērtēšanas kritērijus, norādes par prakses dokumentācijas sagatavošanu un noformēšanu.

Studiju programmu prakšu nolikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.29.pielikumu). Studiju programmu prakšu nodrošināšanas līgumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.30.pielikumu).

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un

promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā paredzēta triju gadu projektu un bakalaura darba izstrāde, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un veido prasmes un iemaņas pētnieciskā darba veikšanai. Biznesa vadības virziena studentiem ir izstrādāti un publicēti „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (autori prof. S.Rozentāle, lekt. V.Melbārde), kur bakalaura studentiem ir dotas norādes par gada projektu un bakalaura darba satura veidošanu, pētījumu metodēm, noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību. Darbi aptver plašu un daudzveidīgu uzņēmējdarbības tematisko loku. Bakalaura darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība.

Bakalaura un arī vēlāk maģistra darbi aptver plašu un daudzveidīgu uzņēmējdarbības tematisko loku. Bakalaura darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība. Līdztekus uzņēmējdarbības tematikai, studenti veic arī ekonomikas aktuālo problēmu izpēti. Studenti izvēlas pētīt konkrētus uzņēmumus, kur, sadarbībā ar uzņēmuma darbiniekiem un vadību analizē aktuālos jautājumus un meklē risinājumus. Bieži studenti turpina noslēguma darbos pētīt jau prakses laikā iepazītos uzņēmumus. Bieži tieši uzņēmēji ir ieinteresēti noteiktu jautājumu izpētē un bakalaura temata izvēlē. Tiek pētītas arī Latvijas, dažādu ekonomikas nozaru un uzņēmējdarbības jomu aktualitātes un jaunās tendencēs, daudz darbu izstrādāti par uzņēmējdarbības norisēm Vidzemes reģionā – pētīti dažādu nozares uzņēmumu saimnieciskā darbība, uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstība, uzņēmumu konkurētspēja, eksporta problēmas, investīciju piesaistes un citi aspekti. Pētāmie uzņēmumi saņem atgriezenisko saiti, jo studenti parasti tos iepazīstina ar rezultātiem.

Šajā gadā aizstāvēti par 5 darbiem vairāk kā iepriekšējā periodā (14 gb, iepriekš 9).

Galvenajiem tematiskie virzieni, par kuriem absolventi izstrādājuši bakalaura darbus 2022./2023.akad.gadā, ir saistāmi ar mārketinga un tirgus pētījumiem, kā arī ar organizāciju izpēti, ilgtspēju un iekšējās vides pētījumiem, tālāk sniegti daži piemēri (visus skatīt 12.tab).

Mārketinga, mārketinga stratēģiskā plānošana, tirgus pētījumi, mārketinga komunikācija, e-komercija:

- Ietekmētāju mārketinga izvēle jauniešu piesaistei (Merca L)
- Digitālais mārketinga kā rīks konkurētspējas paaugstināšanai VAS "Latvijas Pasts" (Vanaga S.)
- Tiešās piegādes kā e-komercijas veids Latvijā (Āboliņš K.)
- Bezalkoholisko dzērienu noieta veicināšana AS Cēsu alus (Ločmele K)

Uzņēmējdarbības attīstīšana, inovācijas:

- Uz lietotājiem vērsta problēmrisinājuma pieejas izmantošana biznesa procesu inovācijās. (Kukaine M.)
- Sociālās uzņēmējdarbības attīstības iespējas Alūksnes novadā (Gražanska L.)
- Uzņēmējdarbības attīstību ietekmējošie faktori Liepājā Latvijā (Vēbere L.)

12. tabula. Studiju programmas “Biznesa vadība” aizstāvēto bakalaura darbu saraksts 2022./2023.gadā

Uzvārds, vārds	Bakalaura darba nosaukums
----------------	---------------------------

BERNSONE Undīne Helēna	Dzīvokļa izīrēšana - ieguvumi un riski, Rīgas pilsētas piemērs
LOČMELE Kristīne	Bezalkoholisko dzērienu noieta veicināšana AS Cēsu alus
MERCA Laura	Ietekmētāju mārketinga izvēle jauniešu piesaistei
PIPIRS Dāvis Jānis	Nekustamā īpašuma tirgus attīstība Valmierā
VANAGA Sintija	Digitālais mārketinga kā rīks konkurētspējas paaugstināšanai VAS "Latvijas Pasts"
ĀBOLIŅŠ Kristaps	Tiešās piegādes kā e-komercijas veids Latvijā
GRAŽANSKA Laila	Sociālās uzņēmējdarbības attīstības iespējas Alūksnes novadā
KUKAINE Maija	Uz lietotājiem vērstas problēmrisinājuma pieejas izmantošana biznesa procesa inovācijās.
URŠUĻSKIS Raivo	Siguldas novada investīciju vides novērtējums
ŽĒBINS Artūrs	Elektroauto popularizēšanas un noieta veicināšanas iespējas Latvijā
VĒBERE Laine	Uzņēmējdarbības attīstību ietekmējošie faktori Liepājā
VELPE Beāte	Bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācija: uzņēmēju motivācija un izaicinājumi
STRĪĢELE Amanda	Cēsu radošā un digitālā kvartāla "Rainis" darbības stratēģijas izstrāde
VĒBERE Laine	Uzņēmējdarbības attīstību ietekmējošie faktori Liepājā

Kopumā vērtējumu stabilitāti un uzlabošanas nodrošina studentu atbalsta sistēma noslēguma darbu izstrādē – studējošie 6.semestra noslēgumā izvēlas darbu tematiku, saskaņo ar zinātnisko vadītāju tematu un darba struktūru, uzsāk literatūras studijas un datu ievākšanu. 8.semestra vidū notiek noslēguma darbu priekšizstāvēšana, kad studējošie komisiju iepazīstina ar ievāktajiem datiem un pirmajiem secinājumiem, kas izriet no datu analīzes. Tādā veidā tiek nodrošināts, ka noslēguma darba izstrāde notiek savlaicīgi, un studiju virziena līmenī notiek kontrole pār darba izstrādes progresu, daudz laicīgāk tiek konstatētas iespējamās problēmas, studējošie izjūt lielāku motivāciju laicīgi un aktīvi konsultēties ar darbu vadītājiem. Atbalsts ir detalizēti izstrādāti un pārskata periodā pilnveidotie „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (aktuālie labojumi veikti 2019.gadā). Atzīmju stabilitāti daļēji nosaka lielā iekšējā konkurence par budžeta finansējuma iegūšanu.

Informatīvais pārskats par BV studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam, BV studiju programmas plāns, BV studiju programmas studiju kursu apraksti, BV studiju programmas studiju līguma paraugs, BV studiju programmas diploma un tā pielikuma paraugs pieejams pēc pieprasījuma.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. Bakalaura studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama. Moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem. Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu,

bibliotēkas nodrošinājumu pieejama ziņojuma II.daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām) (ja attiecināms).

Nav attiecināms

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

Studiju programma konceptuāli veidota pamatojoties uz aktuālajām darba tirgus vajadzībām un nozares tendencēm nevis balstoties uz jau virzienā pieejamajiem mācībspēku resursiem. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ programmai piesaistīti vairāki viesdocētāji - lai nodrošinātu docētāja kompetences atbilstību, mācībspēki tika meklēti ārpus studiju virziena un ViA.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecība projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir nepieciešams pietiekams svešvalodas zināšanu līmenis (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm.Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs nosaka plašo zinātņu jomu loku (ģeogrāfija, bioloģija, komunikācija, tiesību zinātne, psiholoģija, uzņēmējdarbība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, svešvalodas), ko pārstāv piesaistītie mācībspēki.

Programmā iesaistītā vēlētā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma 39.p . Profesionālo studiju programmu akadēmiskais personāls prasībām. Programmā strādā vēlēti 37 docētāji, no tiem 16 ir vēlēti akadēmiskā personāla pārstāvji, 13 ar doktora grādu; pārējiem lektoriem ir profesionālie maģistra grādi: ekonomikas, uzņēmējdarbības vadības, vadībzinātnes jomās. Programmas īstenošanā ļoti labi iekļaujas daži docētāji ar inženierzinātņu un pedagoģisko vai psiholoģisko kvalifikāciju, kas kas nodrošina informācijas tehnoloģiju plašāku integrāciju studijās. Ar nozari nesaistīti ir tikai svešvalodu docētāji

Pieci docētāji ir Vidzemes Augstskolas absolventi, kas parāda, ka studiju laikā iegūtā pieredze ir motivācija vēlāk atgriezties ViA un dalīties ar savām zināšanām, iesaistīties jauno profesionāļu sagatavošanā. Vairākos studijuursos ir vairāki docētāji (Pētījumu metodoloģija, levads uzņēmējdarbībā, Organizāciju pārvaldība, Proaktivitāte un radošums, reģiona ekonomika), kā arī vairāki kursi notiek kopā gan ar tūrisma un atpūtas virziena, gan IKZ virziena, gan apmaiņas studentiem.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, ekonomikas un vadībzinību jomas eksperti. Četri docētāji ir LZA eksperti (t.skaitā ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā) (S.Rozentāle, M.Lešceviča, A.Līviņa, L.Veliverronena), viens – inženierzinātnēs un tehnoloģijās (S.Cakula), 4 docētāji veic akreditēšanas un licencēšanas ekspertīzi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūrā (S.Rozentāle, M.Lešceviča, R.Cāne, A.Andersons), S.Cakula strādā promocijas padomē Latvijas Lauksaimniecības universitātē, Rēzeknes tehnoloģiju Augstskolā un ViA, RTA un VeA konsorcijs promocijas padomē.

Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze uzņēmējdarbībā Latvijā un ārvalstīs, līdz ar to tas būtiski palīdz nodrošināt sasaisti ar nozares aktualitātēm (R.Kalējs, I.Vaivare u.c). Daļa vieslektoru ir noteiktas jomas speciālisti, piem., matemātikā (Z.Skrastiņa), loģistikā (V.Ivaščuks), kas nodrošina uzņēmējdarbības vadības studentiem nepieciešamās zināšanas un prasme. Pārskata periodā programmā kursu “Biznesa ētika” docē vieslektore no Horvātijas uzņēmuma (R.Jurkovic).

Akadēmiskā personāla kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā pētniecībā starptautiskās sadarbības un, darba pieredze, apvienojumā ar piesaistītajiem viesdocētājiem - atzītiem savas nozares profesionāļiem gan ar lokālu un nacionālu, gan starptautisku pieredzi un globālu skatījumu uz biznesa vadības teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, nodrošina programmas studiju rezultātu mērķu sasniegšanu.

Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijas prasībām. Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 2.4. un 2.5. punktā

Daudzu studiju kursu īstenošana notiek, vēlētājiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem. Šādā veidā tiek panākts līdzsvars starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā (piemēram, kursu Statistika un statistikas datu apstrāde docē prof S.Cakula un viesl. Z.Skrastiņa), kursā Investīciju un riska vadība sadarbojas prof. S.Rozentāle un doktorante S.Lemša. Nākamgad līgums ir noslēgts ar nozares profesionāli Daigu Bomi kursā “Finanšu instrumenti” (kopā ar prof. S.Rozentāli)

Nozīmīgākais zaudējums šajā mācību gada beigās ir doc.Renātes Cānes darba attiecību pārtraukšana ar Vidzemes Augstskolu, viņa gan paliks kā darbu vadītāja studentiem. Viņas vietā lasīt kursus marketinga jomā uzaicināta vieslektore Kristīne Blumfelde-Rutka, taču kursu “Biznesa komunikācija” pārņems doc. Agita Šmitiņa. Nākamajā akadēmiskajā gadā loģistikas kursa daļu ir uzaicināts vadīt IT virzienā vēlēts lektors un arī uzņēmējs Jānis Bikše.

3.4.2. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš) (ja attiecin).

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

3.4.4. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas

ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs (kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem), kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Docētāji izmanto elektronisko saziņu, MS Teams platformu komunikācijas un sadarbības nodrošināšanai. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējas lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties, kur viens no docētājiem uzņemas koordinators lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Reizi pārskata periodā BV tiek īstenots studiju kursu audits, kuram ir ļoti daudzpusīgs iedarbības mehānisms docētāju kopdarbības veicināšanā un studiju kvalitātes uzlabošanā: notiek pieredzes apmaiņa mācību satura izveidē un metožu pielietošanā; tiek apzinātas nozares aktualitātes; tiek novērsta kursu satura pārklāšanās; notiek virziena docētāju tuvināšanās un saliedēšanās, tiek uzlabots virziena iekšējais mikroklimats.

Kopumā studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt un/ vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – piem., gadījumu analīzes, reālu uzņēmumu problēmsituāciju risināšana - sākot no lauka darbiem un datu ievākšanai līdz risinājumu prezentēšanai. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Konkrētu gadījumu analīze var tikt analizēta no vairāku kursu perspektīvas (piemēram, mārketinga, stratēģiskās vadības, finanšu vadības) Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvo darbības līmenis.

BV studiju programmas ietvaros tiek īstenoti 7 studiju kursi, kurus docē vairāki mācībspēki (Pētījumu metodoloģija, levads uzņēmējdarbībā, Statistika un statistikas datu apstrāde, Organizāciju pārvaldība, Reģionālā ekonomika, Finanšu instrumenti, Proaktivitāte un radošums). Tas ir veids, kā nodrošināt docētāju sadarbību, un tas palīdz īstenot starpdisciplināru pieeju studijās. Kopīgi docētie kursi studentiem liekas interesantāki, kas stimulē to sekmīgāku apguvi.

BV virziena docētāji lēmumus koleģiāli pieņem un komunicē BV virziena sanāksmēs, kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem.

Vairāk apraksts par sadarbību- 3.4.1. punktā

2022.gada 1.oktobrī bija 70 studējošie un studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 37 docētāji (1,9 studenti uz vienu docētāju.

IV STUDIJU PROGRAMMAS “BIZNESA VIDES VADĪBA” RAKSTUROJUMS

4.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

4.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš iepriekšējās akreditācijas studiju programmā veiktās izmaiņas pamatā 2022./2023.ak.gadā nosaka noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (MK noteikumi Nr.512, 26.08.2014), Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju karte un jaunais Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts (pieņemts 18.09.2019).

4.1.1.1. Piešķiramais grāds un profesionāla kvalifikācija 2021./2022. ak.gadā

Piešķiramais grāds - **profesionālais maģistra grāds vadības zinībās** (līdz 2020.gadam - profesionālais maģistra grāds biznesa vadībā);

Profesionālā kvalifikācija - **organizācijas vadītājs** (līdz 2020.gadam – uzņēmuma un iestādes vadītājs). Izmaiņas profesionālajā kvalifikācijā nosaka Organizācijas vadītāja profesijas standarts, iegūstamā grāda nosaukums precizēts atbilstoši zinātņu Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai.

4.1.1.2. Īstenošanas forma un veids

No 2020.gada studijas tiek īstenotas divās pilna laika klātienes formās latviešu un angļu valodās (2 gadu programma un 1 gadu un 6 mēnešu programma)

4.1.1.3. Studiju saturs, izmaiņas un plānojums

Lielākās izmaiņas tika veiktas iepriekšējā akreditācijas periodā, kad tika mainīti vairāku kursu nosaukumi, kredītpunktu apjoms, saturs. Tas ir padziļināti aprakstīts 2020./2021.gada pašnovērtējuma ziņojumā. Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas veiktas ar mērķi integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas vadībzinātnē, aktuālos informācijas tehnoloģiju rīkus, akcentējot internacionalizācijas un digitalizācijas aspektus. Kurss Organizāciju stratēģiskā vadība izveidots, lai pilnvērtīgāk nodrošinātu plānošanas un vadības zināšanas, prasmes un kompetences. Kurss Modernās loģistikas sistēmas loģiski iekļaujas B2B modulī, jo parāda uzņēmumiem biznesa procesu uzlabošanas iespējas. Jaunā moduļa Biznesa tīklošanās izveides mērķis ir parādīt organizācijas sadarbības iespējas digitālā laikmeta sabiedrībā. Jaunie kursi *Organizāciju ārējā komunikācija* un *Viedās tehnoloģijas un datu drošība apguve* nodrošina studentiem kā organizācijas vadītājiem nepieciešamo atbalstu aktuālos izaicinājumā risināšanā. Kursos, kuru saturs ir precizēts un papildināts, galvenokārt ir akcentēti starptautiskie biznesa aspekti.

B daļas kursi tiek organizēti 3 moduļu veidā (katrs 6KP) - *Eksporta Mārketinga, Business to Business* un *Biznesa tīklošanās*, kas tika sagatavots 2021. gadā.

Kvalifikācijas prakse ir tikai PL 2 gadīgajā programmā, paredzēta 2. studiju gadā (20KP apjomā), otrā programmas variantā (1,6m) kvalifikācijas prakse nav paredzēta.

Programma arī ir starpposms pilnas izglītības ciklam, ko sociālajās zinātnēs īsteno Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Ventpils Augstskolu un Rēzeknes Tehnoloģiju Augstskolu, piedāvājot kopīgu doktorantūras programmu “Ekonomika un Uzņēmējdarbība”.

4.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Maģistra studiju programmas “Biznesa vides vadība” apraksts skatāms 10. tabulā, savukārt, studiju programmas īstenošana apskatāma 14. tabulā

14.tabula. Programmas Biznesa vadība (42345): programmas apraksts

Studiju virziens	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
Studiju programmas nosaukums	Biznesa vides vadība
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	47345
Studiju programmas veids	Profesionālā bakalaura studiju programma
Studiju programmas direktora vārds	Agita
Studiju programmas direktora uzvārds	Šmitiņa
Studiju programmas direktora e-pasts	Agita.smitina@va.lv
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	Dr.Sc.admin
Studiju programmas direktora telefona numurs	29422473
Studiju programmas mērķis	Maģistra profesionālās studiju programmas “Biznesa vides vadība” mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus uzņēmējdarbības vadības līmeņa darbiniekus –organizācijas vadītājus valsts, sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām un pasaulē vispāratzītam standartam par profesionālo grādu vadības zinātnēs (Master of Business Administration), un kas spētu vadīt organizāciju mainīgajā globālajā vidē.
Studiju programmas uzdevumi	<p>1. Sniegt padziļinātas un paplašinātas zināšanas atbilstoši nozares jaunākajiem atklājumiem, nodrošināt specializētas zināšanu apguvi un attīstīt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo prasmju un attieksmju kopumu atbilstoši organizācijas vadītāja profesijas standarta prasībām.</p> <p>2. Nostiprināt un attīstīt studējošo prasmes pētniecības darbam nozarē un motivēt iesaisti lietīšķajos pētījumos novadu, reģiona un valsts līmeņa uzņēmējdarbības vadības aspektu izpētē, veidot izpratni par ētisko atbildību par zinātnes rezultātu un profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, attīstīt spēju argumentēti diskutēt par sarežģītiem zinātnes un profesionālās jomas aspektiem ar speciālistiem un sabiedrību, sagatavot studijām doktora programmā nozarē.</p> <p>3. Attīstīt studējošo pašmotivāciju patstāvīgai profesionālai pilnveidei un mūžizglītībai, veidot prasmī virzīt personālu tālākizglītībai, attīstīt sadarbības prasmes multikulturālā un starptautiskā vidē.</p> <p>4. Sekmēt studiju kvalitātes paaugstināšanu, nodrošinot akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, nacionālā līmeņa nozares profesionālu un ārvalstu profesoru iesaisti docēšanā, sekmējot sadarbību ar uzņēmējiem un publisko sektoru, nodrošinot studiju un prakses iespējas ārvalstīs, veidojot radošu, studentcentrētu un internacionālu studiju vidi</p>
Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><u>Zināšanas:</u></p> <p>1. teorētiskās zināšanas un izpratne par globālo nozares procesu norisēm un ietekmi uz organizācijas attīstības mērķu noteikšanu, par stratēģisko plānošanu un stratēģijai atbilstošas organizācijas kultūras veidošanu;</p> <p>2. zināšanas un izpratne par organizāciju, korporatīvās finanšu pārvaldības, personālvadības, starpkultūru komunikācijas teorijām, pārzina organizācijas ekonomiskās darbības un darbības efektivitātes novērtēšanas metodes, pārmaiņu un krīžu vadības instrumentus un to pielietojumu organizācijas efektīvas darbības plānošanai un vadīšanai;</p>

	<p>3. zināšanas projektu, procesu un kvalitātes vadībā, lai īstenotu struktūrvienību racionālu un saskaņotu darbību, veiktu kontroli, panāktu organizācijas stratēģijas un attīstības plānu izpildi organizācijas racionālās darbības nodrošināšanai;</p> <p>4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus, civilās un vides aizsardzības prasības;</p> <p>5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.</p> <p><u>Prasmes:</u></p> <p>1. prot plānot, organizēt un uzrauga organizācijas darbību un attīstību, analizē ieguldījumus vides un resursu pilnveidē, saskaņo personālvadības politiku atbilstoši organizācijas mērķiem, salīdzina ar nozares un globālajām tendencēm;</p> <p>2. veic globālo nozares procesu un organizācijas procesu pārraudzību, koordinē starp-organizāciju un starpnozaru sadarbību;</p> <p>3. sadarbībā ar funkcionāliem vadītājiem spēj izstrādāt uzņēmējdarbības un attīstības plānus un budžetu, prot iegūt, analizēt un pielietot nozares un saistīto informāciju stratēģisko priekšlikumu izstrādei, kas vērsti uz efektīvāku un lietderīgāku organizācijas resursu izmantošanu un darbību;</p> <p>4. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;</p> <p>5. īsteno pētījumus, un izstrādā koncepcijas atbilstošajā nozares un profesionālās darbības jomai, prot argumentēti skaidrot un diskutēt par sistēmiskiem nozares un profesionālās jomas aspektiem, komunikācijā ievēro ētikas normas.</p> <p><u>Kompetences:</u></p> <p>1. spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, argumentē un pieņem un lēmumus, kas saistīti ar organizācijas vadību un attīstību;</p> <p>2. spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, ieviest inovatīvus, pierādījumos balstītus sasniegumus darbā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību;</p> <p>3. spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās nozares vai profesionālās jomas aspektiem, īstenojot sociālo dialogu ar sabiedrību un veidojot organizācijas reputāciju publiskajā telpā;</p> <p>4. spēj patstāvīgi virzīt savu profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību, demonstrē personīgās, sociālās un pilsoniskās starppersonu un starpkultūru prasmes.</p>
<p>Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums</p>	<p>Maģistra darbs</p>

15. tabula. Programmas Biznesa vadība (42345): programmas varianti
Pilna laika klātie – 1 gads, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	102

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Profesionālā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Organizācijas vadītājs
Īstenošanas vieta	Valmiera, Cēsu iela 4, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu	
Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Organizācijas vadītājs
Īstenošanas vieta	Valmiera, Cēsu iela 4, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Pilna laika klātiene - 1 gads 6 mēneši - latviešu	
Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Profesionālā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Organizācijas vadītājs
Īstenošanas vieta	Valmiera, Cēsu iela 4, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Pilna laika klātiene 2 gadi - latviešu	
Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Organizācijas vadītājs
Īstenošanas vieta	Valmiera, Cēsu iela 4, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201

Maģistra profesionālās studiju programmas “Biznesa vides vadība” mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus uzņēmējdarbības vadības līmeņa darbiniekus –organizācijas vadītājus valsts, sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām un pasaulē vispāratzītam standartam par profesionālo grādu vadības zinātnēs (Master of Business Administration), un kas spētu vadīt organizāciju mainīgajā globālajā vidē.

Studiju programmas galvenie uzdevumi saistīti ar zināšanu sniegšanu atbilstoši nozares jaunākajiem atklājumiem, studējošo prasmju nostiprināšanu pētniecības darbam nozarē, novadu, reģiona un valsts līmeņa uzņēmējdarbības vadības aspektu pētniecības attīstība, argumentētas diskusijas veicināšana par sarežģītiem zinātnes un profesionālās jomas aspektiem. Studijās svarīgi ir arī attīstīt studējošo pašmotivāciju patstāvīgai profesionālai pilnveidei un mūžizglītbai, veidot prasmi

virzīt personālu tālākizglītībai, attīstīt sadarbības prasmes multikulturālā un starptautiskā vidē, kā arī sekmēt studiju kvalitātes paaugstināšanu, nodrošinot akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, nacionālā līmeņa nozares profesionālu un ārvalstu profesoru iesaisti docēšanā, sekmējot sadarbību ar uzņēmējiem un publisko sektoru, nodrošinot studiju un prakses iespējas ārvalstīs, veidojot radošu, studentcentrētu un internacionālu studiju vidi.

Galvenās iegūstamās kompetences saistītas ar spēju patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, argumentāciju un lēmumu pieņemšanu saistīti ar organizācijas vadību un attīstību. Studenti spēs arī integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, ieviest inovatīvus, pierādījumus balstītus sasniegumus darbā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, kā arī patstāvīgi virzīt savu profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību, demonstrēt personīgās, sociālās un pilsoniskās starppersonu un starpkultūru prasmes.

Paredzēts, ka studiju programmā apgūstamie studiju kursi arī veicina studējošo plānošanas, organizēšanas un organizācijas darbības un attīstības uzraudzības un vadības prasmes, pārrauga prasmes par globāliem noaeres procesiem un koordināciju, kā arī pētījumu īstenošanas, argumentācijas un diskutēšanas prasmes (skat. 14.tabulu)

Studiju satura apgūvē programmās ar 80 kp apjomu un programmu 60 kp apjomā nav atšķirību teorētiskā kursa paguvē, atšķirība ir papildu 20 kp prakse 80kp apjoma programmas studentiem. Moduļu kursi ļauj studentiem, kuriem iepriekš ir iegūts akadēmiskais bakalaura grāds (80 kp programma), papildināt trūkstošās zināšanas un prasmes, kā arī caur moduļu kursu apguvi koncentrēties uz šī brīža uzņēmējdarbības vadības un organizācijas vadītāja aktualitātēm. Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā tiek piešķirts pēc sekmīga valsts pārbaudījuma - maģistra darba aizstāvēšanas. Maģistra darbs ir patstāvīgi veikts, kvalificēts pētījuma rezultātu apkopojums ar teorētisku pamatojumu, kas balstīts jaunākajās ekonomikas un uzņēmējdarbības, kā arī vadībzinātnes jomas atziņās un praktisku pielietojumu organizāciju vadībā. Maģistra darba mērķis - aktuālas biznesa vadības problēmas (jautājuma, procesa) teorētiska un praktiska izpēte un analīze, integrējot studiju laikā iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas, prasmes un kompetences

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju. 2019. gadā tika apstiprināta jauna Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības, administrēšanas (vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un komerczinības) nozares kvalifikāciju struktūra un jauns profesijas standarts - organizācijas vadītājs, kas arī 2022./2023.gadā aktualizē programmas mērķu, uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīzi, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm.

Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu, tiekoties ar studējošajiem, veicot analīzi studiju virziena padomes sanāksmēs, tiekoties ar konsultatīvās padomes locekļiem. Studiju programmas uzņemšanas noteikumi formulēti tā, lai dotu iespēju studēt motivētiem un uzņēmējdarbības studijām sagatavotiem studentiem - konkursā ar iegūtu profesionālo bakalaura grādu ekonomikas vai vadības zinātnēs tiek ņemta vērā vidējā svērtā atzīme bakalaura diploma pielikumā, bet reflektantiem, kuriem iegūtais bakalaura grāds vai tam pielīdzināmā izglītība nav iegūta ekonomikas vai vadības zinātnēs, ir jākārtos iestājtests (vidējā svērtā atzīme diploma pielikumā – 50 %; iestājpārbaudījums – 50%).

Uzņemšanas prasības programmas reflektantiem ir noteiktas ViA Uzņemšanas noteikumos pamatstudiju un augstākā līmeņa studiju programmās, kas, saskaņā ar Augstskolu likumu tiek apstiprināti līdz kārtējā gada 1.novembrim un publiskoti ViA mājaslapā.

Iestājpārbaudījuma testa mērķis ir pārbaudīt reflektantu zināšanas un prasmes par ekonomikas darbības pamatprincipiem un uzņēmējdarbības vadības teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem. Iestājtestu ir izstrādājuši BVV studiju programmas docētāji, tā vērtēšanas kritēriji un saturs ir

apstiprināts BV virziena padomē.

Vērtēšanas kritēriji:

- 1) ekonomikas likumsakarību darbības principu izpratne mikro- un makroekonomikas līmenī;
- 2) pamatzināšanas par uzņēmējdarbības uzsākšanu un īstenošanu;
- 3) izpratne par uzņēmējdarbības plānošanas, finanšu un personālvadības jautājumiem ;
- 4) pamatzināšanas un izpratne par mārketinga rīku izmantošanu uzņēmējdarbībā.

Reflektantu testus vērtē BV virziena izveidota komisija (3 docētāju sastāva),kas individuāli izvērtē katru atbildi un dod vidējo vērtējumu, bet gala vērtējumu veido komisijas vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā. Reflektants testu nav nokārtojis, ja vērtējums ir zemāks par 4 ballēm, Katru gadu testa saturs tiek aktualizēts.

BVV studiju programma tiek īstenota divos variantos - 60kp apjomā(1,5 gadi) un 80 kp apjomā(2 gadi). Atšķirīgo studiju apjomu nosaka iepriekšējās studijās iegūtais grāds un kvalifikācija, un tas ir tieši saistīts ar uzņemšanas noteikumiem. Ja reflektantam ir profesionālais bakalaura grāds (iegūta 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija) vai tam pielīdzināma augstākā izglītība, tad studiju apjoms ir 60 kp un ilgst 1,5 gadus, bet ja reflektants ir ieguvis akadēmisko bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību, tad studiju apjoms ir 80 kp un ilgst 2 gadus. 20 kp apjoms ir papildu prakse, kura papildina iepriekš akadēmiskajā izglītībā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes, tā nodrošinot studiju programmas mērķu un rezultātu sasniegšanu. Savukārt, iestājtests nodrošina teorētiski un praktiski sagatavotu reflektantu atlasī uzņēmējdarbības jomā, un dod iespēju studēt BVV programmā arī citu zinātņu jomu studentiem. Līdzšinējā pieredze parāda, ka iestājtesta iekļaušana uzņemšanas noteikumos ir pamatota, tā tiek uzņemti motivētāki un labāk sagatavoti studenti, kas nodrošina sekmīgāku studiju mērķu un rezultātu sasniegšanu.

Maģistra studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 31.pielikumu).

Studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs, kā arī Studiju līguma paraugs pieejams Studiju administrēšanas grupā.

4.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Biznesa vides vadības virziena programmu sociālekonomiskais pamatojums padziļināti izvērsti ziņojuma 2.1.1. punktā. Izvērsumā minēti gan galvenie politiskie dokumenti kuri nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un biznesa vadības virziena programmu nepieciešamību reģionos (piemēram, „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, „Nacionālās industriālās politikas (NIP) pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”, „Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027.gadam”, „Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2027””, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam” u.c , gan arī padziļināti analizēti galvenie faktori ekonomikas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā.

Galvenie secinājumi ir, ka Biznesa vadības virziena bakalaura un maģistra studiju programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum, kā arī Biznesa vadības studiju virziena programmas savā saturā un īstenošanā balstās uz minētajos stratēģiskajos dokumentos norādītajām augstākās izglītības prioritātēm.

Analizētās tendences rāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, Eiropas Savienībā uz 2030.gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir

11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugu pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu, uz ko ir vērsta arī Biznesa studiju virziena programmu saturs. Ekonomikas ministrijas jaunākais „Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm” (2022.g.) norāda, ka līdz 2022.gada beigām nodarbināto skaits var pieaugt par 0.9%, jeb 8 tūkst, bet bezdarba līmenis var samazināties līdz 7,1%.

Situāciju un prognozes darba tirgū šogad ļoti arī ietekmējusi arī Krievijas iebrukums un karš Ukrainā, izraisot gan migrācijas krīzi, gan elektroresursu un siltumenerģijas krīzi Eiropā. EM ziņojumā gan norāda, ka kopumā iepriekšējo Covid-19 negatīvo ietekmi uz iedzīvotāju nodarbinātību ir mīkstinājuši ieviestie valsts atbalsta pasākumi, kas ārkārtas periodā ir ļāvuši daļēji saglabāt gan darbavietas, gan ienākumus iedzīvotājiem, tomēr krīzei ieilgstot, arī pandēmijas ietekme uz darba tirgu ir paplašinājusies.

HESPI institūta 2018.gadā veiktais pētījums „Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai” norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Vairāk skatīt ziņojuma 2.1.1.punktā

Ik gadu notiek studiju programmas pilnveidošana, balstoties uz studējošo aptauju un darba devēju ieteikumiem. Studentu kritika un ieteikumi ir redzami aptaujās katra studiju kursa noslēgumā, būtiski uzlabojumiem programmā palīdz absolventu aptaujās sniegta informācija, jo profesionālajā darbībā var objektīvi novērtēt programmas sniegumu un rezultātus.

BVV absolventu nodarbinātība ir 100%. Absolventi strādā algotu darbu specialitātē vai ar to saistītās jomās, turpina studijas vai ir citādi nodarbināti (ir maternitātes atvaļinājums, brīvprātīgais darbs, ERASMUS+). Pamatā nodarbināti privātajā sektorā, absolventi strādā Vidzemē, un Rīgas reģionā, t.sk. Rīgā. Absolventu darbs atbilst izglītības līmenim, absolventi uzsver, ka iegūtās zināšanas ir svarīgas un ļoti svarīgas, strādājot un veidojot karjeru.

2022. gada absolventu aptauja parāda arī, ka absolventi ir apmierināti ar studiju saturu un kvalitāti, augstu novērtē studijās gūtās zināšanas un prasmes, īpaši uzsverot prakses lomu. Visaugstāk tiek vērtētas iegūtās saskarsmes, komunikācijas un prezentēšanas prasmes, angļu valodas sarunas prasmes, orientācija uz komandu darbu, augstu tiek vērtēta iegūtā starptautiskā pieredze studijās un praksē. Mainījusies absolventu tendence iesaistīties ALUMNI kustībā- 58% no absolventiem ir gatavi tajā iesaistīties, un tam ir liels nopelns ALUMNI šī gada aktīvajai darbībai sociālajos medijos. Tikai 10% absolventi ir gatavi piedāvāt prakses vietas studentiem, 13% labprāt iesaistītos pētniecības projektos.

Absolventi atzinīgi vērtē ārvalstu docētāju kursus un kursus angļu valodā. Aptauja parāda, ka arvien vairāk studentiem darbā nepieciešamas starpkultūras komunikācijas prasmes, zināšanas saskarsmes psiholoģijā, jo uzņēmumi strādā globālajā tirgū, kā arī mārketinga zināšanas, projektu vadības prasmes.

Darba devēju kritika un priekšlikumi tiek analizēti, uzklusot ViA konventa, BVV konsultatīvās padomes, valsts pārbaudījumu komisiju locekļu viedokļus, piedaloties uzņēmēju forumos, tiekoties ar pašvaldību un uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem. Ļoti nozīmīgs atbalsts studiju kvalitātes uzlabošanā un ārējās novērtēšanas īstenošanā ir BV virzienā izveidotās BVV studiju programmas konsultatīvās padomes viedoklis studiju satura un organizācijas jautājumos. BVV studiju programmas konsultatīvās padomes sastāvu veido programmas direktors, studējošo, absolventi, nozares pārstāvji, darba devēju organizācijas pārstāvis un citu ārēko iesaistīto pušu pārstāji, atbilstoši studiju programmas un studiju virziena mērķiem (vismaz 7 personas). Katru gadu sastāvs tiek atjaunots, padome tikšanās organizē reizi gadā.

BV studiju virzienā ir izveidota kopīga pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas darba grupa, kura sniedz rekomendācijas arī BVV studiju programmas pilnveidei. Pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas darba grupās sastāvu veido virziena direktore, studenti, virziena docētāji, programmas absolventi, nozares pārstāvji, ViA Administratīvā departamenta pārstāvis. Personālsastāvs tiek atjaunots reizi gadā, bet tikšanās notiek reizi semestrī. Darba devēju viedoklis, absolventu un studējošo aptaujas tiek ņemtas par pamatu izmaiņām, kas tika veiktas studiju kursu saturā un plānojumā (skat.2.1.p.).

4.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2022.gadā tika uzņemti 12 maģistra programmas studenti un kopā studēja 25 studenti. Reflektantu kritums ir saistāms ar to, ka kopēji vērojams studentu skaita samazinājums sakarā ar vairākiem faktoriem- kopējā demogrāfiskā situācija, gan iedzīvotāju maksātspējas līmenis reģionā un valstī, kā arī kopumā augstsākajā izglītībā novērojama tendence, ka studēt maģistratūrā izvēlas arvien mazāks skaits cilvēku, jo darba devēji vairs maģistra grādu neuzskata par lielu priekšrocību, pirmajā vietā liekot noteiktas prasmes. Pagājušajā gadā vērojams salīdzinoši liels (10 cilvēki) no studijām atskaitītie studenti, kas lielākajā daļā ir studenti, kuri nav uzrakstījuši vai aizstāvējuši maģistra darbu un atskaitīti kā gala pārbaudījumu nenokārtojuši.

Vēl viens faktors, kas ietekmē maģistra programmas nepabeigšanu ir tas, ka gandrīz visi studējošie strādā, tāpēc galvenais iemesls studiju pārtraukšanai ir tas, ka nav iespējams savienot darba slodzi ar studijām. Diezgan bieži darba devēji nesniedz atbalstu, pat uzstāda kategoriskas prasības pārtraukt studijas. Tādos gadījumos studenti izvēlas saglabāt darba vietu un studijas nepabeidz. Nopietns iemesls studiju pārtraukšanai var būt veselības problēmas. Šādās situācijās vienmēr tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Studijas pēc individuāla plāna veic arī tie, kas atsāk studijas pēc akadēmiskā pārtraukuma. Akadēmiskais pārtraukums pārsvarā tiek izmantots finansiālu problēmu un darba dēļ, kā arī bērna kopšanas laikā. Studiju virzienā individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ, atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto.

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 2.pielikumu).

4.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu (ja attiecināms).

4.2. Studiju saturs un īstenošana

4.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam dažādās nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo uzņēmējdarbības nozari kopumā- nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos uzņēmējdarbības darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem.

Tāpat, jo īpaši programmā uzsvērtas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar korporatīvo publisko finanšu vadību, organizāciju stratēģisko vadību – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas iezīmē uzņēmējdarbības attīstību. Vairāki studiju kursi vērsti uz starptautisko tiesisko vidi, ES politiku uzņēmējdarbībā, gan globālā mārketinga un klientu attiecību vadību. Studijuursos tiek apgūta arī organizāciju psiholoģija, projektu vadības stratēģijas un rīki, kā arī biznesa procesa imitācijas modelēšana un e-komercija. Pētniecībā palīdz integrētas pētījumu metožu un viedo tehnoloģiju apguve.

Tiek veikta studiju kursu rezultātu kartēšana, tādā veidā pārbaudot katra individuālā kursa atbilstību studiju programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

Prgrammu *“Biznesa vides vadība”*, tiek piešķirts profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbībā un organizācijas vadītāja vadītāja kvalifikācija.

Skat programmas satura analīzi 4.1.2 punktā

Studiju programmu skatīt 14. tabulā

Informatīvais pārskats par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 33.pielikumu). Informatīvais pārskats par studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 34.pielikumu). Studiju programmas plāns pievienots 35. pielikumā, studiju programmas studiju kursu apraksti- 27. pielikumā. 36. pielikumā pievienots BVV studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

4.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

4.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

BVV studiju programma tiek īstenota divos variantos - 60kp apjomā (1,5 gadi) un 80 kp apjomā (2 gadi). Atšķirīgo studiju apjomu nosaka iepriekšējās studijās iegūtais grāds un kvalifikācija, un tas ir tieši saistīts ar uzņemšanas noteikumiem. Ja reflektantam ir profesionālais bakalaura grāds (iegūta 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija) vai tam pielīdzināma augstākā izglītība, tad studiju apjoms ir 60 kp un ilgst 1,5 gadus, bet ja reflektants ir ieguvis akadēmisko bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību, tad studiju apjoms ir 80 kp un ilgst 2 gadus. 20 kp apjoms ir papildus prakse, kura papildina iepriekš akadēmiskajā izglītībā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes, tā nodrošinot studiju programmas mērķu un rezultātu sasniegšanu. Savukārt, iestājtests nodrošina teorētiski un praktiski sagatavotu reflektantu atlasī uzņēmējdarbības jomā, undod iespēju studēt BVV programmā arī citu zinātņu jomu studentiem. Līdzšinējā pieredze parāda, ka iestājtesta iekļaušana uzņemšanas noteikumos ir pamatota, tā tiek ņemti motivētākie un labāk sagatavotie studenti, kas nodrošina sekmīgāku studiju mērķu un rezultātu sasniegšanu.

Studiju kursus iekļauta informācija un sasniedzamie rezultāti tiek pārļūkoti katru gadu, docētāji ņem vērā gan nozares tendences, gan studējošo sniegto atgriezenisko saiti par studiju kursiem, ik gadu tiek papildināts literatūras krājums, kas tiek izmantots studijās. Ik gadu, gatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, arī tiek caurskatīti un pēc nepieciešamības precizēti studiju programmas mērķu formulējumi attiecībā uz studiju saturu, kā arī metodēm, kas tiek izmantotas studiju procesā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju saskaņā ar nozares attīstības tendencēm (piemēram, komerciālo datu drošība, viedo tehnoloģiju izmantošana biznesā, projektu vadības rīki, globālās komunikācijas izaicinājumi u.c.).

Studijuursos un moduļos iekļautā informācija, sasniedzamie rezultāti un izvirzītie mērķi pilnībā ir sasaistīti ar kopējiem studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, ko parāda studiju rezultātu kartējums. B daļas izvēles kursu modulis veido tikai 6 kp no kopējā obligātā kursu 60 kp apjoma. Gan 60 kp programmas, gan 80 kp KP programmas studenti apgūst vienu moduli, tādejādi apgūtajā saturā atšķirības starp abiem studiju programmas variantiem nepastāv. Moduļa izvēle notiek iepriekšējā semestrī pēc darba devēju ieteikuma (Valsts pārbaudījumu komisijas, augstskolas Padomnieku konventa dalībnieki, BV virziena Padomnieku konvents, prakšu vadītāji), reaģējot uz tirgus prasībām. *Eksporta mārketinga, Business to business (B2B), Biznesa tīklošanās* ļauj studentiem padziļināti apgūt interesējošos un aktuālos uzņēmējdarbības vadības aspektus, nodrošinot pilnvērtīgāku profesijas standartu un programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, biznesa simulācijas un modelēšanu, literatūras studijas, lietiskās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, gadījumu analīzi, audio un video materiālu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un

grupās), prezentāciju veidošanu MS Teams konferences, prakses. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklases un multimediju laboratoriju. Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekštīkla sniegtās iespējas: moodle.va.lv – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek informācijas apmaiņa, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; ViA dokumentu elektroniskā krātuve; e-pasts, sociālie mediji. Viena kredītpunkta ietvaros studentam jāapgūst vidēji 100 lappušu zinātniska teksta. Katra studiju kursa ietvaros jāizstrādā ne mazāk kā divi patstāvīgie darbi, kā arī jākārtos pārbaudes darbi. Kursa noslēgumā katram studentam ir jākārtos rakstisks vai mutisks eksāmens vai jāiesniedz plašāks apjoma prezentācija, kurā tiek demonstrētas kursā apgūtās zināšanas. Šāds daudzveidīgs studiju metožu un tehnoloģisko rīku klāsts nodrošina augstu studiju kvalitāti – studējošie apgūst un nostiprina gan akadēmiskas zināšanas, gan arī iegūst prasmes to praktiskam pielietojumam jau studiju gaitā. Tādā veidā tiek nodrošinātas daudzveidīgs, atraktīvs un saistošs studiju process, studenti iegūst pieredzi (simulāciju spēles, lomu spēles), iespējas veidot tālākai karjerai noderīgu portfolio, pilnvērtīgāk sagatavojot profesionālai darbībai nozarē.

Nemot vērā, ka kopā mācās studenti ar atšķirīgu iepriekšējā posmā iegūtu izglītību un kvalifikāciju (ir 2 gadīgajā programma 80 KP un 1,5 gadu programma 60 KP), tad docētājiem ir vairāk jāizmanto individuālā pieeja, diskusijas, situāciju modelēšana, lai vienlīdz augstā līmenī studiju saturu apgūtu studenti, kuri iepriekšējā izglītības līmenī ieguvuši akadēmisko bakalura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību.

Kopumā jāsecina, ka BV virziena studiju programmās tiek lietotas daudzveidīgas mācību metodes, bet visās nodarbībās dominē interaktīvās mācību metodes, kuras balstās uz studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā (galvenais princips - mācīties darot). Otra dominante ir praksē balstīta mācību metodika - tiek analizētas praksē balstīti uzņēmējdarbības vadības gadījumi, kas tiek aprobēti prakse uzņēmumos un organizācijās.

Docētāju praktiskajai pieredzei uzņēmējdarbībā vai savā nozarē ir augsta pievienotā vērtība, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. ViA un, tajā skaitā, BV studiju virzienā viss studiju process ir studentcentrēts - pakārtots tam, lai veidotu studentu kā aktīvu dalībnieku studiju procesā un studiju rezultātu novērtēšanā, attīstot studentā gan profesionālās prasmes un kompetenci, gan kritisko domāšanu un objektīvu pašvērtējumu. Tam kalpo gan izmantotās mācību metodes, gan komunikācijas veids un sadarbībā ar studējošajiem.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu, prakses aizstāvēšana. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, kā arī ar elektroniskā pasta un MS Teams starpniecību.

Kopumā docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstītas praksē. Docētāju praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbībā vai savā nozarē nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. Neatņemama studijās pielietoto metožu sastāvdaļa ir bieži lauka pētījumi un aktīva eksperimentēšana reālā darba vidē. Šādu pieeju lietošana ir efektīva, tām ir ietekme ilgtermiņā, tomēr jāatzīmē, ka arī no docētājiem šādu metožu īstenošana pieprasa lielāku kapacitāti, zināšanas un prasmes. Studiju virzienā tiek īstenojama studentcentrēta pieeja studiju procesam, tas ir, students kā aktīvs dalībnieks tiek iesaistīts studiju procesā un objektīvā pašvērtējumā. Tas tiek nodrošināts ar aktīvu mācību metožu, atbilstošu komunikācijas paņēmienu izmantošanu, atvērtību sadarbībā ar studentiem.

Plašāk par vērtēšanas metodēm un studentcentrētas izglītības principu ievērošanu II daļas skat. 1.6.punktu.

4.2.4. Vai studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/

koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Maģistra prakse ir nozīmīga studiju procesa sastāvdaļa, kuru studenti iziet uzņēmumos Latvijā un ārvalstīs. Prakse ļauj pārbaudīt apgūtās zināšanas un prasmes reālā darba vidē un iegūt jaunas atziņas un prasmes. Studenti, kuriem iegūts profesionālais bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība iziet praksi 6 kredītpunktu apjomā atbilstoši BV virziena sēdē apstiprinātajam maģistra prakses nolikumam.

Prakse notiek otrā semestra ietvaros. Studenti ar iepriekš iegūtu akadēmiskā bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību iziet maģistra praksi 6 kp apjomā un kvalifikācijas praksi 20KP apjomā (atbilstoši apstiprinātajam prakses nolikumam 2 gadu studijām), nodrošinot kopējo praksi 26 KP apjomā. Tādejādi studenti, papildus praktizējoties organizācijā, apgūst uzņēmējdarbības vadības praktiskos aspektus un papildina iepriekš akadēmiskajā izglītībā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes, tā nodrošinot organizācijas vadītāja standartā paredzēto kompetenci.

20kp prakse nodrošina kompensējamo mehānismu iepriekšējā izglītībā trūkstā uzņēmējdarbības vadības zināšanu un prasmju apguvei. Par prakšu organizāciju un sekmīgu norisi atbild programmas direktors. Praksi noslēdz publiska studentu atskaišu prezentācija un aizstāvēšana. Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Katrai praksei ir prakses vadītājs- programmas direktors. Praksi novērtē BV studiju virziena padomes izveidota aizstāvēšanas komisija.

Studiju programmas direktore un docētāji aktīvi komunicē ar nozares pārstāvjiem, aicinot piedāvāt prakses vietas. BVV programmai ir laba reputācija nozares profesionāļu vidū, tāpēc bieži uzņēmumi paši piedāvā prakses vietas. Prakses vietu piedāvājumu studējošajiem tiek izsūtīta e-pastā. Studējošajiem ir iespējas iegūt stipendijas un iziet praksi ārvalstu uzņēmumos Erasmus+ programmas ietvaros.

BV virzienam ir uzkrāta ievērojama sadarbības pieredze ar darba devējiem prakšu organizācijas jautājumos. Programmas direktorei ir uzņēmumu datu bāze, kura tiek izmantota prakses vietu nodrošināšanā, tomēr studenti pamatā prakses vietas meklē paši, jo var izvēlēties savai profesionālajai interesei atbilstošas jomas uzņēmumu, atrašanās vietu, kas bieži svarīgi finansiālu apsvērumu dēļ (zemas transporta izmaksas, tuvu dzīvesvietai un ģimenei). Bieži prakse tiek izieta darba vietā, tā nodrošinot padziļinātu organizācijas izpēti un dodot atgriezenisko saiti uzņēmumiem, kuri to novērtē un izmanto praktiskajā darbībā.

Ja studentam rodas problēmas, tad programmas direktore palīdz nodrošināt prakses vietas reģiona uzņēmumos vai arī augstskolā. Studējošie piesaka prakses vietas, aizpildot e-pieteikuma formu. Programmas direktors dod savu akceptu vai arī noraida izvēli, ja uzņēmumā nebūs iespējams izpildīt prakses programmu. Pirms prakses uzsākšanas programmas direktors pārrunā prakses laikā veicamos uzdevumus, līguma slēgšanas procedūru, atskaites dokumentu sagatavošanas un aizstāvēšanas kārtību. Pirms prakses uzsākšanas tiek slēgts divpusējais (starp ViA un uzņēmumu) vai trīspusējais (starp ViA, uzņēmumu un studentu) prakses līgums, kas ir pamats norīkošanai praksē.

Prakses laikā studenti gatavo prakses atskaiti, kuras ietvaros arī veic padziļinātu uzņēmuma darbības jomas izpēti, tā pilnveidojot gan profesionālās, gan pētniecības prasmes un kompetences. Prakses laikā BVV prakses vadītājs komunicē ar studentu, risina radušās problēmas, sniedz konsultācijas prakses dokumentu sagatavošanā.

Prakses noslēgumā uzņēmuma prakses vadītājs dod atsauksmi. No 2020.gada prakses vadītājs dod arī novērtējumu 10 ballu sistēmā. Prakses noslēgumā notiek prakses publiska aizstāvēšana, kad studējošie prezentē paveikto un diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros studentu ieteikumi tiek ņemti vērā, pilnveidojot studiju kursu saturu, kā

arī uzlabojot prakšu organizāciju. Praksi vērtē BV virziena izveidota komisija, kas tika vērtēta ar ieskaiti, bet 2022./2023.ak.gada tā tiek vērtēta 10 ballu sistēmā pēc kumulatīvās metodes.

Studiju programmu prakšu nolikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.37.pielikumu). Studiju programmu prakšu nodrošināšanas līgumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.38.pielikumu).

4.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

4.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā kā noslēguma darbs ir paredzēts maģistra darbs, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un pilnveido pētnieciskā darba prasmes. Darbi parasti ir ar plašu un daudzveidīgu uzņēmējdarbības tematisko loku Biznesa vadības virziena studentiem ir izstrādāti un 2019.gadā aktualizēti „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (autori prof.S.Rozentāle, lekt.V.Melbārde), kur dotas norādes par maģistra darba satura veidošanu, pētījumu metodēm, noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību.. Maģistra darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība. Līdztekus uzņēmējdarbības tematikai, studenti veic arī ekonomikas aktuālo problēmu, reģiona aspektu izpēti, arī prakses uzņēmumu izpēti pēc darba devēja pieprasījuma.

2022./2023. gadā maģistra programmu absolvēja 9 studenti, aizstāvot darbus par sekojošām tēmām skat. tabulu nr.16) . Tas ir par 5 aizstāvētiem darbiem vairāk kā iepriekšējā periodā.

16. tabula. Studiju programmas “Biznesa vides vadība” aizstāvēto maģistra darbu saraksts 2022./2023.gadā

Uzvārds, vārds	Darba tēma
BIRĢELE Santa	Personāla vadība AS Delfi
ILĶINS Viktors	Darbinieku motivācijas pilnveidošanas iespējas AS “Swedbank”
JUPATOVA Līga	Atvērtā inovāciju centra stratēģija ilgtspējīgas Vidzemes reģiona ekosistēmas veicināšanai
SMOĻAKA Elīna	Darbinieku pašefektivitāte pilnībā attālināta darba modeļa apstākļos uzņēmumā "Mitigate"
DUBULTS Klāvs	Mājokļu politikas atbilstība jauno vecāku iespējām Vidzemes ekonomiskajā trijstūrī
VALDMANE Justīne	Industriālā simbioze Valmieras uzņēmējdarbības aprites veicināšanai
AMERIKS Dāvis	Graudkopības un tās attīstības perspektīvas Vidzemē
LOGINA Egija	Ietekmētāju mārketinga pielietojuma tendences uzņēmumos Latvijā
MAĻINOVSKA Andra	"Zini savu klientu" vadlīniju ietekme uz uzņēmējdarbību Latvijā

17.tabula. Noslēguma darbu vērtējumu pārskats 2018-2023. gads

2018	2019	2020	2021	2022	2023
8.2	8.5	8.8	8,3	8.5	8.2

Maģistra darbu vērtējumi ir stabili augsti. Vērtējumu stabilitāti nodrošina studentu atbalsta sistēma noslēguma darbu izstrādē – studējošie 1.semestra noslēgumā izvēlas darba tematiku, saskaņo ar zinātnisko vadītāju tematu un darba struktūru, uzsāk literatūras studijas un datu ievākšanu. 3.semestra vidū (1,5 gadu programma) un 4.semestra vidū (2 gadu programma) notiek priekšizstāvēšana, kad studējošie komisiju iepazīstina ar teorētiskajām atziņām, pētījuma gaitu un pirmajiem secinājumiem. Tad tiek nodrošināta kontrole par darba izstrādes progresu, daudz laicīgāk tiek konstatētas iespējamās problēmas

Informatīvais pārskats par BVV studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam, BVV studiju programmas plāns, BVV studiju programmas studiju kursu apraksti, BVV studiju programmas studiju līguma paraugs, BVV studiju programmas diploma un tā pielikuma paraugs pieejams pēc pieprasījuma Studiju administrēšanas grupā.

4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

4.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. BVV studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama. COVID-19 izraisītā pandēmija un attiecīgi pāreja uz tiešsaistes studijām pilnībā apliecināja, ka ViA ir gatava pielāgoties mainīgajai situācijai un infrastruktūras bāze tam ir pilnībā piemērota. Jau no pirmās tiešsaistes studiju dienas 2020.gada martā, nodarbības (tā notika Cisco webex platformā, šobrīd, MS Teams), Moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem. Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama ziņojuma II.daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos

4.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām) (ja attiecināms).

Nav attiecināms

4.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

4.4. Mācībspēki

4.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

Studiju programma konceptuāli veidota pamatojoties uz aktuālajām darba tirgus vajadzībām un nozares tendencēm nevis balstoties uz jau virzienā pieejamajiem mācībspēku resursiem. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ programmai piesaistīti vairāki viesdocētāji - lai nodrošinātu docētāja kompetences atbilstību, mācībspēki tika meklēti ārpus studiju virziena un ViA.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecības projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir nepieciešams pietiekams svešvalodas zināšanu līmenis (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm, kuras iespējams pilnveidot augstskolā). 2019.-2021.gadā daļa ViA vēlēto mācībspēku papildināja savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notiekošajās angļu valodas apmācībās.

Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs nosaka plašo zinātņu jomu loku (ģeogrāfija, bioloģija, komunikācija, tiesību zinātne, psiholoģija, uzņēmējdarbība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, svešvalodas), ko pārstāv piesaistītie mācībspēki. Tāpat šī projekta ietvaros docētāji būtiski uzlaboja savu digitālo prasmju meistarību, kā arī akadēmiskās līderības prasmes.

Programmā pamatā ir iesaistīts vēlētais personāls ar doktora zinātnisko grādu, maģistra grādi un kvalifikācija ir ekonomikas, uzņēmējdarbības vadības, vadībzinātnes jomās. Programmas īstenošanā ļoti labi iekļaujas daži docētāji ar inženierzinātņu un pedagoģisko kvalifikāciju. Ar nozari nesaistīti ir tikai svešvalodu pasniedzēji.

Programmā iesaistītā velētā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma 39.pantam. Profesionālo studiju programmu akadēmiskais personāls prasībām. Programā strādā 16 akadēmiskā personāla pārstāvji, kā arī vieslektori, no kuriem 6 ar doktora grādu, pārējiem ir profesionālie maģistra grādi: sociālajās zinātnēs (ekonomika un uzņēmējdarbība), politikas zinātnē (sabiedrības vadība, pārvalde un administrācija), datorzinātnē un informātikā, humanitārajās un mākslas zinātnēs, bioloģijā. Vienam docētājam ir divi maģistra grādi, vienam maģistra grāds iegūts Zviedrijā. 42% no programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir viesdocētāji, t.sk. 2 ar doktoragrādu (uzņēmējdarbības vadībā un filosofijā) un ārvalstīs iegūtu profesionālo izglītību un grādu (ASV). Vairākiem programmas īstenošanā iesaistītajiem docētājiem ir inženierzinātņu grāds, kas nodrošina informācijas tehnoloģiju plašāku integrāciju studijās.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, ekonomikas un vadībzinātņu jomas eksperti. Divi docētāji ir LZA eksperti ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (S.Rozentāle, M.Lešceviča), viens – eksperts datorzinātnēs un informātikā, izglītības zinātnē (A.Kapenieks), viens-inženierzinātnēs un tehnoloģijās (S.Cakula) Docētāji veic akreditēšanas un licencēšanas ekspertīzi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūrā (S.Rozentāle, M.Lešceviča), S.Cakula strādā promocijas padomēs Latvijas Lauksaimniecības universitātē un Rēzeknes tehnoloģiju Augstskolā.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā pētniecībā, starptautiskās sadarbības un darba pieredze, apvienojumā ar piesaistītajiem viesdocētājiem - atzītiem savas nozares profesionāļiem ar starptautisku pieredzi un globālu skatījumu uz biznesa vadības teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, nodrošina programmas studiju rezultātu un mērķu sasniegšanu. Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst prasībām, kādas nepieciešamas profesionālās maģistra programmas realizācijai, t.sk. angļu valodā.

Pētniecības aktivitātes BV studiju virziena ietvaros galvenokārt tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu, kurā ievēlēti vairāki mācībspēki: prof. S.Rozentāle, prof. M.Lešceviča, lekt. Aigars Andersons. Virzienā iesaistītie docētāji iekļaujas HESPI pētnieciskajā virzienā „Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”. BV virziena pētnieciskās intereses pamatā saistās ar apakšvirzieniem Tautsaimniecības attīstība un reģionu pārvaldība, Cilvēkresursu attīstība un iekļaujošā politika, Dabas un kultūras mantojuma izpēte. Docētāju zinātniskā tematika aptver nacionālās un reģiona ekonomikas, vides un pārvaldības aspektus. A.Andersons ir ieguvis maģistra grādu sociālo sistēmu modelēšanā, un tāpēc pētniecībā pārstāv arī otru virzienu - Sociotehnisku sistēmu modelēšanas tehnoloģijas, kas ir viens no pētniecības virzieniem SSII zinātniskajā institūtā. SSII zinātniskā institūta zinātniskajā padomē ievēlēta pētniece, profesore S.Cakula, kuras pētījumu virziens

ir E-studiju pārvaldība un tehnoloģijas.

BV studiju virziens aktīvi strādā, lai piesaistītu jaunus spēkus pētniecībā, tai skaitā doktorantūras studentus, ko pārstāv lektors A.Andersons, kurš ViA doktora programmā "Sociotehnisko sistēmu modelēšana" izstrādā promocijas darbu "Integrētais servisa orientētais biznesa modelis digitāli transformējamās ekosistēmās". Lektora A.Andersona un prof.S Cakulas zinātniskās pētniecības tematiskie virzieni ir piemērs tam, ka BV virzienā un konkrēti BVV studiju programmas ietvaros tiek īstenota starpdisciplinārā pieeja, akcentēta digitālo prasmju apguve un integrācija studiju saturā. Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm.Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs nosaka plašo zinātņu jomu loku (ģeogrāfija, bioloģija, komunikācija, tiesību zinātne, psiholoģija, uzņēmējdarbība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, svešvalodas), ko pārstāv piesaistītie mācībspēki.

Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst profesionālās maģistra studiju programmas realizācijas prasībām. Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 2.4. un 2.5. punktā

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 4.4. punktā.

4.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas realizāciju nodrošināja 16 docētāji: 6 ar doktora grādu (t.sk. 4 profesori, docents), pārējie lektori un nozares profesionāļi ar maģistra grādu.

11 no Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas docētājiem ir ievēlēti ViA. Trīs docētāji ir Vidzemes Augstskolas absolventi, kas parāda, ka studiju laikā iegūtā pieredze ir motivācija vēlāk atgriezties ViA un dalīties ar savām zināšanām. Vairākos studijuursos ir vairāki pasniedzēji (*Korporatīvās un publiskās finanses, Cilvēkresursu attīstība, Biznesa procesa imitāciju modelēšana, Projektu vadības stratēģijas un rīki*) Daudzu studiju kursu īstenošana notiek, vēlētājiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem. Vairākiem no viņiem ārvalstīs iegūta izglītība un ir pasaules biznesa un darba pieredze (ASV, Dienvidāfrikas republika, Lielbritānija, Vācija, Zviedrija), kas pozitīvi ietekmē satura un mācību metodikas kvalitāti Šādā veidā tiek panākts līdzsvars starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā. Akreditācijas periodā docētāju sastāvs nav būtiski mainījies, atsevišķu kursu docētāju nomaina nav saistīta ar docēšanas kvalitāti, bet studiju satura izmaiņām. Ar vienu vieslektoru Eiropas politikas kursā sadarbība neizveidojās pasniedzēja komunikācijas un studentu pretenziju dēļ.

Veicot akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības situācijas analīzi BVV studiju programmas ietvaros, jāsecina, ka pētījumu tematikai ir plašs spektrs, taču pamatā tie ir saistīti ar ekonomikas un uzņēmējdarbības nozari, reģionālās ekonomikas un attīstības problemātiku globālo pārmaiņu kontekstā. Būtiski, ka zinātniskajā pētniecībā tiek iesaistīti arī maģistra programmas studenti, pētījumos gūtās atziņas integrētas studiju kursu saturā, starptautiskajā pieredzē apgūtās mācību metodes tiek pielietotas studiju procesā, bet izveidojies sadarbības tīklojums tiek izmantots jaunu pētniecības projektu īstenošanā.

Informācija par starptautiskajiem zinātniskās pētniecības projektiem un publikācijām pieejama 2.4. nodaļā

4.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais

skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš) (ja attiecin).

4.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.4.5 Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – biznesa simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta biznesa situāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skats gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis. Ideju, pieredzes un apmācības metožu pārnesi veicina arī tas, ja vienu kursu docē vairāki docētāji. Šāda pieeja iespējama arī, ja studiju kursu īstenošana notiek, veltējamiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem – nozares profesionāļiem, kas integrēto uzdevumu saturu izveido atbilstoši nozares visjaunākajām attīstības tendencēm. Šādā veidā tiek panākts labs balanss starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā.

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs (kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem), kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Docētāji izmanto elektronisko saziņu, MS Teams platformu komunikācijas un sadarbības nodrošināšanai. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējas lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties, kur viens no docētājiem uzņemas koordinators lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Reizi pārskata periodā BVV tiek īstenots studiju kursu audits, kuram ir ļoti daudzpusīgs iedarbības mehānisms docētāju kopdarbības veicināšanā un studiju kvalitātes uzlabošanā: notiek pieredzes apmaiņa mācību satura izveidē un metožu pielietošanā; tiek apzinātas nozares aktualitātes; tiek novērsta kursu satura pārklāšanās; notiek virziena docētāju tuvināšanās un saliedēšanās, tiek uzlabots virziena iekšējais mikroklimats.

BVV studiju programmas ietvaros tiek īstenoti studiju kursi, kurus docē vairāki mācībspēki (Cilvēkresursu attīstība, Biznesa procesu imitāciju modelēšana, Korporatīvās un publiskās finanses, Projektu vadības stratēģijas un rīki) - tas sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk. Docētāji satiekas arī BVV virziena sēdēs, kur regulāri tiek izskatīti studiju satura un procesa pilnveides jautājumi.

V KOPĪGĀS DOKTORANTŪRAS STUDIJU PROGRAMMAS “Ekonomika un uzņēmējdarbība” RAKSTUROJUMS

5.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

5.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros

Studiju programma ir akreditēta līdz 2027.gada 14.oktobrim, akreditācijas lapas nr.2021/62. Studiju programmā 2022./2023.ak.g. nav veiktas būtiskas izmaiņas.

2022./2023.ak.g. studiju plānā tika veiktas šādas vienreizējas izmaiņas (Nr.08-04. no 25.08.2022.): studiju kurss Zinātnes komunikācija 2KP pārcelts no rudens semestra uz pavasara semestri 2. gada doktorantiem. Un rudens semestrī papildināts darbs pie promocijas darba izstrādes par 2 KP. 1.gada doktorantiem pavasara semestrī samazināts par 2KP promocijas darba izstrāde un iekļauts studiju kurss Zinātnes komunikācija 2KP apjomā.

Pamatojoties uz doktorantu novērtējumu un viņu priekšlikumiem ir pieņemts lēmums (06-03. no 11.06.2022.) par izmaiņām studiju plānā no 2023./2024.ak.g. mainot studiju kursu plānojumu semestru griezumā, pārceļot studiju kursu Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences uz 1. semestri un studiju kursus Kvalitatīvās pētījumu metodes, Kvantitatīvās pētījumu metodes uz 2.semestri. 1.semestrī pētnieciskais darbs 3 KP, 2.semestrī 4KP.

5.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" (Biznesa vadība) iekļaujas kopīgā doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" - angļu un latviešu valodā, kuru īsteno trīs augstskolu konsorcijs (Vidzemes Augstskolas, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija un Ventpils Augstskola). Doktorantūras programmas īstenošana ViA nodrošina pilnu studiju ciklu no bakalaura programmas līdz doktorantūras programmai reģionā, kas ir svarīgi gan studējošajiem, gan uzņēmumiem, gan akadēmiskajam personālam, lai stiprinātu profesūras un zinātnes attīstību un noturību augstskolā.

Kopīgā doktorantūras programma Vidzemes Augstskolai sniedz iespēju nostiprināties kā Vidzemes ekonomikas un uzņēmējdarbības pētniecības centram. Biznesa vadības virzienā īstēnotās programmas veidotas pēc papildinātības un pēctecības principa gan studiju virziena iekšienē, gan augstskolas kā institūcijas mērogā. Maģistra līmenī tiek attīstītas profesionālās uzņēmējdarbības vadības kompetences un veidotas pētniecības prasmes, kuru dziļāka pilnveide notiek doktora studiju programmas līmenī.

Studiju programma šajā akadēmiskajā gadā tika īstēnota latviešu valodā gan 1., gan 2., gan 3. studiju gadam. Biznesa vides vadības maģistra studijās šajā gadā tika izrādīta interese par turpinājumu doktorantūrā, tad pastiprināti tika pievērsta uzmanība maģistranta iesaistei pētniecībā un publikācijas sagatavošanai, lai maģistrants būtu sagatavojies studiju turpināšanai kopīgajā doktorantūras studiju programmā.

Studiju līguma paraugs, par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs pieejams Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma

5.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Studiju programmā šajā gadā noslēdzās pirmais pilnais studiju programmas akadēmiskās daļas cikls. Pirmie PhD grāda ieguvēji ir plānoti nākošajā akadēmiskajā gadā. Viens doktorants saņēma SĀM 8.2.2. projekta ietvaros doktorantūras grantu, bet kopumā ir redzama tendence, ka ir grūtības savienot pilna laika doktorantūras studijas, ja paralēli doktorants strādā citā institūcijā patstāvīgu darbu.

Doktorantiem ir iespēja saņemt ikmēneša stipendiju, piesakoties atklātā konkursā. Šajā akadēmiskajā gadā tika saņemta norāde, ka nebija iespēja pieteikties stipendijai atgriežoties studijās pēc akadēmiskā studiju pārtraukuma. Viens doktorants kopā ar zinātniskā darba vadītāju saņēma HESPI pētniecības grantu 3636,52 EUR datu ievākšanai, 3 doktoranti bija iesaistīti pētniecības projektu pieteikumu sagatavošanā un kopā ar darba vadītāju saņēma HESPI pētniecības granta finansējumu.

Viens doktorants piedalījās ERAF līdzfinansētā projektā "Vidzemes inovāciju programma studentiem – VIPS" Nr. 1.1.1.3/21/A/009 šajā akadēmiskajā gadā, izstrādājot risinājumu starptautiskam uzņēmumam Alojā Stakelsen.

5.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2022./2023 ak.g. sākumā ViA bija desmit doktoranti. Trijiem studējošajiem piešķirts akadēmiskais studiju pārtraukums.

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma pēc pieprasījuma Studiju administrēšanas grupā.

18.tabula. Doktorantu skaits 2022./2023.akadēmiskais gads

Studiju gads (informācija uz 30.06.2023.)	Doktorantu skaits
1. gada doktoranti	5 (t.sk. 1 studiju pārtraukumā)
2.gada doktoranti	1 (t.sk. 1 studiju pārtraukumā)
3.gada doktoranti	4 (t.sk. 1 studiju pārtraukumā)

Studiju programma šajā periodā tika īstenota latviešu valodā un pilna laika studiju formā.

5.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu (ja attiecināms).

Kopīgā doktorantūras studiju programmas izveide un īstenošana ir nozīmīgs ieguldījums Nacionālajā attīstības plānā definētajā policentriskā attīstībā, jo apvieno 3 augstākās izglītības institūciju resursus vienota mērķa sasniegšanai 3 dažādos Latvijas reģionos. Doktorantūras studiju iespējas nozīmīgi paaugstina reģiona iedzīvotāju kvalifikāciju un augstas kvalifikācijas personāla ilgtspēju un noturēšanu reģionā. ViA un VeA ir bijusi sekmīga iepriekšējā sadarbība, īstenojot kopīgu projektu "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas", kura mērķis bija abu pilsētu ekonomikas un biznesa vides attīstības veicināšana. Vidzemes Augstskola, Valmieras Attīstības aģentūra un Ventspils Augstskola īstenoja ERAF līdzfinansētu projektu "Vidzemes inovāciju programma studentiem – VIPS" Nr. 1.1.1.3/21/A/009 šajā akadēmiskajā gadā.

Ar RTA ir jau iepriekš īstenota kopīga doktorantūras programma Sociotehnisku sistēmu modelēšanā, kā rezultātā tika apspriesta un izveidota sadarbība kopīgā doktorantūras programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība". Šajā akadēmiskajā gadā RTA docētāji apmeklēja klātienē ViA.

Tabula ar kopīgās studiju programmas atbilstības Augstskolu likuma prasībām novērtējumu skatāma pēc pieprasījuma Studiju administrēšanas grupā.

5.2. Studiju saturs un īstenošana

5.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Programma tiek īstenota, ņemot vērā ES valstīs un Latvijā izvērtēto sekmīgāko pieredzi, t.sk. attiecībā uz studiju saturu, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas metodēm. Programma īstenota tā, lai tā sekmētu promocijas darba izstrādi un aizstāvēšanu noteiktajā studiju periodā. Lai nodrošinātu studentcetrētu pieeju, stiprinātu iespējamās doktorantu vājās puses, programma paredz specifiskus īskursus – Kompetenču novērtējums (1KP apjomā 1. studiju semestrī), lai savlaicīgi identificētu prasmes un zināšanas, kuras ir pastiprināti jāpilnveido (Paul van Dijk, 2018).

Programma pēc OECD zinātņu nozaru klasifikācijas atbilst Sociālo zinātņu nozarei, Ekonomikas un uzņēmējdarbības apakšnozarei. Programmas apjoms 120 KP (ārvalstu studējošajiem 124KP), ilgums – 3 gadi. Studiju kursi līdzīgi kā salīdzināšanai izvēlētajās Igaunijas un Zviedrijas augstskolās, mērķtiecīgi veidoti ar lielāku KP apjomu, lai novērstu satura sadrumstalotību, taču saskaramies ar iebildēm par daudzskaitlīgi veicamiem studiju darbiem viena studiju kursa ietvaros. Visi studiju kursi ir veidoti ar vienotu mērķi radīt un nostiprināt patstāvīgas pētnieciskās prasmes, lai katrs studiju kurss dotu ieguldījumu promocijas darba izstrādē un tā rezultātu pielietošanā, zinātnisko rezultātu popularizēšanā.

Programmas sasniedzamie rezultāti:

Zināšanas

1. Izprot ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības teorijas, to veidošanos un attīstību, kā arī aktuālās tendences Latvijā, Eiropā un pasaulē.
2. Izprot sociālo zinātņu nozīmi sabiedrības attīstībā, pievienotās vērtības radīšanā, valsts labklājības veicināšanā un problēmsituāciju risināšanā atsevišķās tautsaimniecības nozarēs un ekonomikā kopumā.
3. Izprot faktorus, kas ietekmē noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un jaunu pieeju izmantošanu organizāciju vadībā nenoteiktības un mainīgos apstākļos.
4. Pārzina jaunu un pārbaudītu metožu atlasu, pamatošanu, pielāgošanu (gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās pētniecības metodes) un metodoloģijas izstrādi ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības nozarēs un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, starpdisciplināru pieeju pētniecībā.
5. Pārzina efektīvu un elastīgu pieeju aktuālo un vēsturisko pētniecības datu izmantošanā un uzkrāšanā, intelektuālā īpašuma nosacījumus.

Prasmes

1. Prot analizēt un interpretēt globālus procesus, teorijas, politikas, izmantojot pasaulē atpazīstamu organizāciju pieredzi un piemērus, ekonomikā, vadībzinātnē un uzņēmējdarbībā.

2. Prot izmantot informācijas tehnoloģijas risinājumus pētniecībā un uzņēmējdarbībā, t.sk. datu vizualizācijas metodes.

3. Prot pielietot tehnoloģijas, veikt lielo datu analīzi un prognozēšanu (Forecast un Foreseen) nākotnes scenāriju izveidē, īstenojot oriģinālus pētījumus, no kuriem daļa ir starptautiski citējamu publikāciju līmenī.

Kompetences

1. Spēj patstāvīgi un sistemātiski atrast, analizēt un sintezēt informāciju, izmantojot zinātniskās datubāzes u.c. informācijas avotus.

2. Spēj patstāvīgi izvērtēt un argumentēti izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes un metodoloģiju nenoteiktības un mainīgos apstākļos, lai radītu inovatīvus risinājumus ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmei.

3. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt un diskutēt par ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības literatūru, aktuālajiem pētījumiem un atklājumiem ar studējošajiem, zinātniekiem, profesionāļiem un sabiedrību kopumā Latvijā un starptautiskā vidē.

4. Spēj vadīt uzņēmējdarbības, pārvaldības un pētniecības procesus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, izmantojot jaunākās pētniecībā balstītas zināšanas un prasmes un ievērojot ētiskas un sociāli atbildīgas rīcības principus.

5. Risināt ar nozari saistītas problēmas un pieņemt kompleksus lēmumus, lietojot dizaina domāšanas principus un izmantojot zināšanas par patērētāju vajadzībām, uzvedības maiņu, aprites ekonomiku, atbildīgu uzņēmējdarbību, vispārējās sociālās prasmes un emocionālo inteliģenci.

6. Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju.

19.tabula. Pārskats par studiju kursiem un apgūstamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm:

Studiju kursi	Zināšanas un izpratne	Prasmes	Kompetences
Kvalitatīvās pētījumu metodes (RTA) 6 KP	-Pārvalda kvalitatīvās pētniecības stratēģijas - Ievēro un popularizē pētniecības ētiku - Pārzina informācijas vākšanu, pētījumu metožu izvēli atbilstoši pētījuma uzdevumiem, metožu pielietošanu, iegūto datu analīzi un interpretāciju	- Demonstrē analītiskās spējas - Spēj strādāt un vadīt darbu komandā, pielietot individuālu pašorganizāciju - Spēj izvēlēties atbilstošas pētījuma metodes: intervijas, aptaujas, salīdzināšana, satura un procesu analīze	- Demonstrē pētnieka prasmes un kompetenci - Parāda atbildīgu zinātnes vadību - Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju
Kvantitatīvās pētījumu metodes (VeA) 10 KP	- Izprot mūsdienu statistikas krīzi un problēmas - Pielieto daudzdimensionālo statistikas analīzi - Spēj izvēlēties un izmantot datu analīzes vidi - Pārzina un spēj pielietot R atvērtā koda programmatūru	- Demonstrē analītiskās spējas - Spēj strādāt un vadīt darbu komandā, pielietot individuālu pašorganizāciju - Spēj izvēlēties atbilstošas pētījuma metodes: intervijas, aptaujas, salīdzināšana - Pielieto datu	- Demonstrē pētnieka prasmes un kompetenci - Parāda atbildīgu zinātnes vadību

	- Veic telpisko datu analīzi	statistiskās analīzes metodes	
Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences (ViA) 12 KP	<ul style="list-style-type: none"> - Ir izpratne un priekšstats par dažādiem ekonomikas veidiem - Pārzina ilgspējas principus un to lomu ilgtermiņa globālā un lokālā tautsaimniecības attīstībā - Ir izpratne par resursu plānošanas, vadības un resursu izmantošanas snieguma metodēm, izmantojot informācijas tehnoloģijas un datu apstrādes metodes - Spēj pielietot vadības lēmumu pieņemšanas prasmes, kritiski novērtējot to ētisko pusi - Spēj paskaidrot un novērtēt ārējās vides faktoru ietekmi uz iekšējiem organizācijas procesiem pastiprinātos nenoteiktības apstākļos - Spēj kritiski novērtēt pieņemto vadības lēmumu sekas un to prognozējamus rezultātus - Ir izpratne par IT instrumentu pielietošanu lēmumu pieņemšanā un monitoringā 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj analizēt un izvērtēt dažādus ekonomikas veidus - Spēj izvērtēt un salīdzināt pasaulē notiekošo ekonomikas procesu ietekmi konkrētā valstī, reģionā - Skaidro un kompleksi novērtē ārējās vides faktoru ietekmi uz iekšējiem organizācijas procesiem nenoteiktības apstākļos - Darba efektivitātei un augstākai ticamībai pielieto tehnoloģijas - Demonstrē kritisko domāšanu, izvērtējot starptautiskos un nacionālos plānošanas dokumentus - Spēj vadīt pārrunas un atrisināt konflikta situācijas - Demonstrē caurviju prasmes 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrē vadībzinātnes profesionālo kompetenci vadības teoriju pielietošanā praksē - Diagnosticē un risina problēmas ekonomikā un uzņēmējdarbībā, hibridizējot savas zināšanas, prasmes un veidojot jaunas vērtības mainīgās kompleksās situācijās
Kompetenču novērtējums (ViA) 1 KP	<ul style="list-style-type: none"> - Pārzina būtiskākās kompetences attiecībā uz pētnieciskā darba veikšanu, kā arī mūžizglītības un nodarbinātības kontekstā - Pārzina globalizācijas, tehnoloģiskās 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj analizēt savas pētnieciskajam darbam nepieciešamās prasmes un kompetences, komunikatīvo kompetenci, emocionālo inteliģenci - Ar dažādām 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj sastādīt mūsdienu laikmetam nepieciešamo kompetenču paaugstināšanas plānu

	<p>konverģences, digitalizācijas, demogrāfiskās un ekoloģiskās krīzes ietekmi uz sabiedrības maiņu un jaunu kompetenču nepieciešamību mūsdienu darba tirgū un sabiedrībā</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izprot mērķa uzstādīšanas un sasniegšanas posmus, pārzina laika plānošanas teorijas un paņēmienus, līderības principus 	<p>metodēm prot sastādīt laika un rīcības grafiku, lai virzītos uz izvirzītajiem akadēmiskajiem un pētnieciskajiem mērķiem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spēj prognozēt nākotnes sabiedrībai un darba tirgum nepieciešamo kompetenču izmaiņas un attīstību 	
<p>Zinātniskā rakstība (RTA) 4 KP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ir izpratne par zinātnieka lomu, zinātnisko rakstīšanu, zinātniskās rakstīšanas būtību, galvenajiem principiem un iespējamajiem formātiem ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu pētniecībā un praksē aktuālu problēmu risināšanā un komunikēšanā - Ir izpratne par tiesiskajiem un ētiskajiem aspektiem zinātniska raksta sagatavošanā - Ir izpratne par zinātnisko darbu publicēšanas iespējām un nosacījumiem - Ir izpratne par zinātnisko darbu recenzēšanu, tās būtību, procesu, komunikāciju ar zinātnisko sabiedrību 	<ul style="list-style-type: none"> - Prot efektīvi darboties ar IT un datu bāzēm, rakstiem ar augstu citējamības pakāpi, lai atlasītu un sistematizētu informāciju - Spēj kritiski izvērtēt un salīdzināt pasaulē veiktus pētījumus par konkrētu tēmu, daudzveidīgus zinātniskās rakstīšanas piemērus - Spēj adaptēt un pielietot iegūto informāciju un esošo pieredzi zināšanu transformēšanā atbilstoši izvēlētai promocijas darba tēmai zinātniskā raksta sagatavošanai - Prot sagatavot zinātnisku darbu izvēlētajā formātā, argumentēt savu viedokli zinātniskā valodā un definēt sava pētījuma robežas, korekti noformējot atsauces un citējot citu autoru darbus atbilstoši noteiktam atsauču stilam - Prot uzrakstīt recenziju par cita sagatavotu zinātnisku 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas, prasmes, kompetences savā zinātniskajā darbībā, rīkojoties ētiski un atbildīgi akadēmiskajā vidē, veicinot zinātnisko darbu publicēšanu - Spēj reflektēt par savu mācīšanās procesu un sasniegtajiem rezultātiem, veicināt savu turpmāko zināšanu, prasmju un kompetenču pilnveidi

		darbu noteiktajā formātā	
Zinātnes komunikācija (RTA) 2 KP	<ul style="list-style-type: none"> - Ir izpratne par zinātnes nozīmi un lomu sabiedrībā un industrijā - Ir izpratne par zinātniskās kultūras un kompetences nozīmi sabiedrībā un īpaši jauniešu intereses veicināšanā par zinātne - Ir izpratne par zinātnisko rezultātu izplatīšanas iespējām un veidiem 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj vienkāršā, uzskatāmā un saprotamā veidā izglītēt sabiedrību par tai aktuālām tēmām, skaidrot dažādas problēmsituācijas - Spēj izvērtēt un salīdzināt pasaulē esošos zinātnes komunikācijas piemērus - Prot izveidot ziņojumu kādam no masu medijiem par savu pētījumu 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj izvērtēt un salīdzināt pasaulē esošos zinātnes komunikācijas piemērus, novērtēt to efektivitāti sabiedrībā
Promocijas eksāmens 2 KP	-Zina un izprot klasiskās un mūsdienu teorētiskās pamatnostādnes, pārzina pētniecības metodoloģijas un pētniecības metodes ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnē	-Patstāvīgi vērtē ekonomikas un uzņēmējdarbības procesus, formulē pētījuma problēmjautājumu, izvēlas atbilstīgas metodes akadēmisko un pielietojamo pētījumu veikšanai, zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes, ievāc un apstrādā empīriskos datus, prezentē pētījuma rezultātus konferencēs un publikācijās	-Izvirza pētījuma idejas, plāno, strukturē un vada akadēmiskus un pielietojamus pētnieciskus darbus, kritiski analizē un izvērtē zinātniskajās paradigmās iegūtos empīriskos datus.
Pētnieciskais darbs 83 KP	<ul style="list-style-type: none"> - Ir iegūtas padziļinātas un daudzpusējas zināšanas par pētījuma tematu - Ir iegūtas zināšanas par pētniecības tīkliem 	<ul style="list-style-type: none"> - Spēj sagatavot un iesniegt zinātniskās publikācijas - Pārzina zinātniskās datubāzes, to atšķirības - Sadarbojas ar iesaistītajām pusēm 	<ul style="list-style-type: none"> - Uzrāda zinātnes komunikācijas spējas - Demonstrē personīgo efektivitāti pētījuma organizēšanā un izpildē - Pauž pētījumā balstītu publisku viedokli par pētījuma saturu un procesiem

Studiju kursā Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences (12KP) šajā akadēmiskajā gadā viesdocētājas I.Ismailovas tematu uzsāka docēt ViA viesprofesore I.Mietule, kas vienlaicīgi ir šīs programmas direktore RTA. Šajā kursā vienā seminārā piedalījās viesdocētājs Mahender Reddy Gavinolla no Indijas, Nacionālā viesmīlības un tūrisma vadības institūta.

Studiju kursā Kvantitatīvās pētījumu metodes (10 KP) atsevišķas lekcijas docēja viesdocētājs Antonio Rodriguez Andres no Spānijas.

Mācībspēki regulāri piedalās zinātniskās konferencēs un nozares konferencēs, kurās satiekas un tīklojas ar citu augstskolu mācībspēkiem un pētniekiem, pārrunājot jaunākos pētniecības atklājumus un izaicinājumus.

Ir apstiprināts 2023.gadā HORIZON-MSCA-DN-2022 projekts "Visitor monitoring and management in protected and recreational areas: new challenges, novel solutions for the Anthropocene". 2023.gada pavasarī- rudenī notika projekta sagatavošanas darbi (Līgums, procedūras). Projekta ietvaros doktorantam studijas un darbs ir jāuzsāk līdz 2024.gada jūnijam.

Informatīvais pārskats par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.43. pielikumu). Informatīvais pārskats par studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 44..pielikumu). Studiju programmas plāns pievienots 45. pielikumā, studiju programmas studiju kursu apraksti- 46. pielikumā. 47.pielikumā pievienots studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

5.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Pētnieciskā darba izvērtēšana notiek pētniecības semināros – kopīgās programmas padomes sēdēs, piedaloties programmas padomes locekļiem, doktorantiem un zinātnisko darbu vadītājiem (pēc iespējām). Šajos semināros regulāri tiek uzsvērts, ka promocijas pētījumam ir jābūt tieši saistītam ar ekonomikas un uzņēmējdarbības nozari.

20.tabula. Doktora studijās galvenie pētniecības virzieni

Doktorants	AI	Temats	Darba vadītājs (i)
Vera Grāvīte - Lapere (akad. pārtr.)	ViA	Integrētā mārketinga komunikācijas izmantošana Latvijas B2C uzņēmumos Z paaudzes patērētāju grupas kontekstā	Dr. oec. Lienīte Litavniece, RTA
Jānis Bikše	ViA	Ūdens avoti Latvijas tautsaimniecībā un to ilgtspējīga apsaimniekošana	Dr.oec. Agita Līviņa Dr. hist. Gatis Krūmiņš
Santa Lemša	ViA	Kompleksās analītikas adaptācijas izaicinājumi Latvijas organizācijās	Dr. oec. Sarmīte Rozentāle
Gaļina Bukovska	ViA	Darījumu un pasākumu tūrisma nozare Baltijas valstīs: tendences un attīstības iespējas.	Dr.oec. Agita Līviņa Dr. ģeogr. Andris Klepers

<i>Anda Mežgaile (akad. pārtr.)</i>	ViA	<i>Kultūras ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā</i>	<i>Dr.oec. Agita Līviņa Dr. ģeogr. Andris Klepers</i>
<i>Baiba Kļaviņa</i>	ViA	<i>Latvijas lauksaimniecības devums ekonomikai reģionālā perspektīvā</i>	<i>Dr. hist. Gatis Krūmiņš</i>
<i>Ieva Zaumane</i>	ViA	<i>Uzņēmuma iekšējās komunikācijas stratēģiskā un funkcionālā vadīšana</i>	<i>Dr.oec. M.Leščevica, Dr. psych. U.Pāvuls (līdz 2021. g. jūnijam).</i>
<i>Ieva Grīntāle</i>	ViA	<i>Attālinātā darba elastdrošība: Covid-19 krīzes pieredze</i>	<i>Dr. oec. Sarmīte Rozentāle</i>
<i>Ilze Krūmiņa (akad.pārtr.)</i>	ViA	<i>Ilgspējīgu inovāciju ieviešanas modelis tūrisma nozarē</i>	<i>Dr.oec. Aija van der Steina</i>
<i>Ilze Millere</i>	ViA	Klasteru ietekme uz tūrisma galamērķa eksportspēju Baltijas valstīs	<i>Dr. ģeogr. Andris Klepers</i>
<i>Beāte Putniņa</i>	ViA	Militārā mantojuma potenciālā ekonomiskā ietekme tūrismā	<i>Dr.oec. Aija van der Steina</i>
<i>Dace Dance</i>	ViA	Pārtikas amatniecība Latvijā. Digitālā mārketinga iespēju izmantošana pievienotās vērtības radīšanai.	<i>Dr. oec. Sarmīte Rozentāle</i>

5.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Katrā partneraugstskolā Programma tiek īstenota tā, lai iedrošinātu doktorantus aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Ņemot vērā doktorantu atsauksmes, studiju plānā tika veiktas izmaiņas studiju kursu secības izkārtojumā.

Vienlaikus, ņemot vērā salīdzinoši nelielo studentu skaitu katrā no augstskolām, studentu iesaiste viņu akadēmiskās dzīves veidošanā ir izaicinājums.

Relatīvi nelielais studentu skaits visās trīs konsorcijs augstskolās kopumā un studentu grupās ļauj ņemt vērā un respektēt studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību (promocijas darba

tematus), veidojot viņiem piemērotus mācīšanās ceļus – programmā to apliecina arī izveidotais doktoranta kompetenču novērtēšanas studiju kurss. Programma tiek īstenota, veicinot doktorantu tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot profesoru vadību un atbalstu, kā arī abpusēju cieņu savstarpējās attiecībās. Programmas direktors katrā programmas īstenošanā iesaistītajā institūcijā pārliecinās, ka:

- programmas īstenošanā iesaistītie profesori pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;
- vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji vērtējumu izlikšanai, ir iepriekš publiskoti;
- vērtēšana sniedz doktorantiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus;
- doktoranti saņem atgriezenisko saiti, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu;
- vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem doktorantiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto.

Studiju kursus (Kvalitatīvās pētījumu metodes, Kvantitatīvās pētījumu metodes un Tendences uzņēmējdarbībā un ekonomikā) studiju rezultātu vērtēšanu veic vairāk nekā viens eksaminētājs.

5.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Studiju programmā nav prakse, bet pētniecības darbs.

5.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

Pēc AIKA juristu prasības 2022.gadā tika izdarīti grozījumi līgumā ar Latvijas Bioekonomikas un tehnoloģiju universitāti (Iepriekš - Lauksamniecības Universitāti), papildinot līguma punktu par doktorantu iespējām aizstāvēt promocijas pētījumu LLU Ekonomikas promocijas padomē līdz savas promocijas padomes izveidei ViA.

Paralēli tika veikts darbs, lai grozītu MK noteikumus Nr.1000, 27.12.2005. "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām", kā rezultātā 14.04.2023. grozījumiem ViA tika piešķirtas promocijas tiesības ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Tika uzsākts Promocijas padomes nolikuma izstrādes process un promocijas padomes sastāva veidošana, kas sekmīgi noslēdzās studiju gada beigās.

5.2.6 . Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

Doktorantūras programmai šis bija trešais darbības gads, līdz ar to aizstāvētu promocijas darbu vēl nav. I.Zaumanes promocijas darbs tika izskatīts Kopīgajā programmas padomē un pieņemts lēmums to atļaut iesniegt Promocijas padomē, bet promocijas padome tika izveidota tikai studiju gada beigās.

1.2.2. punktā ir nosaukti patreizējie promocijas darbu izstrādes temati ViA doktorantiem. Pētniecības darbu semināros tiek diskutēti par pētniecības darbu tematiem, ieteikti precizējumi.

5.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

5.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Lūdzu skatīt II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegto informāciju.

5.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām) (ja attiecināms).

Studiju programma tiek īstenota konsorciā sadarbīties VeA un RTA, līdz ar to šo augstskolu infrastruktūra un sniegtie pakalpojumi ir pieejami studējošajiem šajā studiju programmā. ViA ir ilgtermiņa sadarbība ar LR Dabas aizsardzības pārvaldi, promocijas darbu izstrādē ir pieejama šīs institūcijas datu bāze OZOLS, kas ir aktuāla pētīt ekosistēmas pakalpojumu vērtības un to nozīmi tautsaimniecībā un sabiedrībā.

5.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Studiju programma tiek īstenota ar valsts budžeta finansējuma vietām, gan HESPI bāzes finansējumu, apmaksājot programmas direktora darba stundas un darbu kopīgajā programmas padomē. ViA no 2020. līdz 2023.g. vadīja kopīgās programmas padomes darbu, kas palielināja izmaksas.

5.4. Mācībspēki

5.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Pārskats par studiju programmā iesaistītajiem docētājiem, kuriem ir piešķirtas LZP eksperta tiesības:

Programmā nodarbinātie mācībspēki (grāds, amats, vārds uzvārds)	Darba attiecības ar RTA/ViA/VeA	Docētie studiju kursi (studiju programmā “Ekonomika un uzņēmējdarbība”)	LZP eksperta statuss	
			Nozare	Termiņš līdz
	Ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju (RTA)			
Dr.oec., asoc.prof. L. Litavniece	RTA	Kvalitatīvās pētījuma metodes	Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība	03.11.2024.
Dr.oec. prof. V. Ļubkina	RTA	Zinātniskā rakstība	Sociālās zinātnes- Izglītības zinātnes	03.11.2024.

Dr.oec., prof. I. Mietule	RTA, Promocijas padomes locekle programmas padomes locekle	Zinātniskā rakstība, promocijas darbu vadīšana	Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība	10.05.2026.
Dr.oec., asoc.prof. A.Zvaigzne	RTA	Promocijas darbu vadīšana	Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība	03.11.2024.
Dr.ph lol. S.Martena	RTA	Kvalitatīvās pētījuma metodes	Humanitārās un mākslas zinātnes- Valodniecība un literatūzinātne	06.09.2026
Dr.oec., prof. I. Arbidāne	RTA, Promocijas padomes locekle programmas padomes locekle	Promocijas darbu vadīšana	Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība	04.05.2025.
	Ar Ventpils Augstskolu (VeA)			
Profesore Dr. sc. admin. U. Libkovska	Profesore Ekonomikas un pārvaldības fakultātē (ievēlēšanas termiņš 15.11.2021.-14.11.2027.), Studiju prorektore, Promocijas padomes pr.-ja	Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences Pētnieciskais darbs – promocijas darba vadība	Sociālās zinātnes – ekonomika un uzņēmējdarbība	12.07.2026.
Asociētā profesore Dr. oec. I. Balode	Asociētā profesore Ekonomikas un pārvaldības fakultātē (ievēlēšanas termiņš 02.05.2017.-01.05.2023.)	Kvantitatīvās pētījumu metodes Pētnieciskais darbs – promocijas darba vadība	Sociālās zinātnes – ekonomika un uzņēmējdarbība	04.01.2026.
Viesprofesore Dr. sc. administr. I. Lūsēna - Ezera	Viesprofesore Ekonomikas un pārvaldības fakultātē, Promocijas padomes locekle	Kvantitatīvās pētījumu metodes Pētnieciskais darbs – promocijas darba vadība	Sociālās zinātnes – ekonomika un uzņēmējdarbība	01.12.2024.
	Ar Vidzemes augstskolu (ViA)			

<p>Dr.oec., profesore A. Līviņa</p>	<p>Sabiedrības zinātņu fakultātes profesore (ievēlēšanas termiņš 2027), Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta direktore, vadošā pētniece (ievēlēšanas termiņš līdz 05.10.2027.), Kopīgās doktora studiju programmas “Ekonomika un uzņēmējdarbība” direktore, Promocijas padomes pr.-ja vietniece, Programmas padomes pr.-ja 2020- 2023</p>	<p>Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences, Pētnieciskais darbs – promocijas darba izstrāde</p>	<p>Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība Dabaszinātnes - zemes zinātnes, fiziskā ģeogrāfija un vides zinātnes</p>	<p>04.05.2025. 04.10.2026.</p>
<p>Dr.oec., profesore S. Rozentāle</p>	<p>Sabiedrības zinātņu fakultātes profesore, Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta vadošā pētniece (ievēlēšanas termiņš līdz 05.10.2027.), Programmas padomes locekle</p>	<p>Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences, Pētnieciskais darbs – promocijas darba izstrāde</p>	<p>Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība</p>	<p>06.04.2025.</p>
<p>Dr.oec., profesore M. Leščevica</p>	<p>Sabiedrības zinātņu fakultātes profesore, Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta pētniece</p>	<p>Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences, Pētnieciskais darbs – promocijas darba izstrāde</p>	<p>Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība</p>	<p>04.01.2026.</p>
<p>Dr.geogr., asociētais profesors A. Klepers</p>	<p>Sabiedrības zinātņu fakultātes asociētais profesors (ievēlēšanas termiņš līdz 30.06.2024),</p>	<p>Kvantitatīvās pētījumu metodes Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendencias</p>	<p>Sociālās zinātnes- Sociālā un ekonomiskā ģeogrāfija</p>	<p>01.03.2026.</p>

	Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta vadošais pētnieks (ievēlēšanas termiņš līdz 28.02.2027.)	Pētnieciskais darbs – promocijas darba izstrāde		
Dr.psych., Mg.math., asociētā profesore V. Silkāne	Sabiedrības zinātņu fakultātes asociētā profesore (ievēlēšanas termiņš līdz 31.08.2026.), Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta vadošā pētniece (ievēlēšanas termiņš līdz 09.10.2027.)	Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences	Sociālās zinātnes psiholoģija	10.05.2026.
Dr. oec., asoc.prof. A. Van der Steina	Sabiedrības zinātņu fakultātes asoc.profesore, Promocijas padomes locekle	Pētnieciskais darbs – promocijas darba izstrāde	Sociālās zinātnes- Ekonomika un uzņēmējdarbība	01.12.2024.

5.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Mācībspēku kvalifikācijas un kompetences novērtēšanas kārtība ViA ir normēta "Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos", akadēmiskā darba veidi un to apmaksas kārtība noteikta "ViA Darba samaksas nolikumā". Docētāju darba saturs un pienākumi, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšanā un arī administratīvajā darbā, ir apstiprināts ViA Senātā. Mācībspēku darba novērtēšanai ViA tiek veiktas studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā semestrī. ViA regulāri veicina darbinieku nepārtrauktu izglītošanos un kvalifikācijas paaugstināšanu, atbalstot darbinieku piedalīšanos dažādos vietējās nozīmes un starptautiskajosursos, semināros, konferencēs un pieredzes apmaiņas programmās.

Mācībspēku iesaiste Programmas īstenošanā ir veikta, ņemot vērā atbilstību MK noteikumiem nr.381[1]:

- Zinātniskai kvalifikācijai mācībspēka publikācijas starptautiskos žurnālos/ starptautisku konferenču rakstu krājumos (pēdējos 6 gados vismaz trīs);
- piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs ārvalstīs un Latvijā (pēdējos 6 gados vismaz trīs);

- LZP eksperta tiesības; iesaiste pētniecībā pēdējos sešos gados (no 2014. gada) sociālajās zinātnēs un/vai citās zinātnes nozarēs, nodrošinot programmas starpdisciplināritāti (projekti, granti);
- mācībspēka motivācija strādāt komandā ar doktorantiem;
- starptautiska pieredze mobilitātes vizītēs ārvalstīs (docēšana, pieredzes apmaiņa);

Studiju programmu, studiju kursu izstrāde.

Koleģiālo institūciju vadība, līdzdalība to darbā Starptautisku konferenču organizācijā Zinātnisko izdevumu redakcijā.

Ja akadēmiskais personāls atbilst augstāk minētajām prasībām, tad viņam ir plašs redzesloks, starptautisko kontaktu tīkls, kas ir ļoti svarīgs darbā ar doktorantiem.

Programmas īstenošanā RTA, ViA un VeA iesaista akadēmisko personālu ar augstu akadēmisko un pētniecisko kompetenci. RTA, ViA un VeA veic pasākumus akadēmiskā personāla izaugsmei un pilnveidei, veicinot personāla kvalifikācijas pilnveidi:

tehnoloģiju, t.sk. digitālo resursu un inovāciju pielietošanā studiju procesā, svešvalodu apguvē C1, B2 līmeņos internacionalizācijas procesa nodrošināšanai, augstskolu didaktikas un inovāciju augstākajā izglītībā aktuālajos jautājumos.

Viesprofesori un viespētnieki tiek uzaicināti studiju programmā ar lekcijām un semināriem tieši par pētniecībā uzkrāto pieredzi dalīšanās ar studējošajiem un aktualitātēm pētniecībā. 2022./2023. gadā studiju programmā studiju kursā Kvalitatīvās pētījumu metodes strādāja viesdocētāja Prof. V. Bartkute-Norkuniene no Lietuvas, Kvantitatīvās pētījumu metodes strādāja viesdocētājs Antonio Rodriguez Andres no Spānijas. Studiju kursā Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences vienu semināru vadīja viesdocētājs Mahender Reddy Gavinolla no Indijas.

5.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš) (ja attiecināms).

Kopīgās programmas docētājiem ir publikācijas starptautiski atzītās datu bāzēs SCOPUS un Web of Sciences.

Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskajām publikācijām pieejama ziņojuma pielikumā (skat.18.pielikumu).

5.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Docētājs	Projekts	Finansējuma avots	Laika periods

<i>Maira Leščevica, Agita Līviņa, G.Krūmiņš, S.Rozentāle, kā arī studējošā S.Lemša</i>	<i>"Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions.</i>	<i>Erasmus+ programmas iniciatīvas</i>	<i>2020- 2023</i>
<i>Maira Leščevica</i>	<i>FLPP. Izglītības vērtības transformācija sociālās kopienas kultūras un ekonomiskajai izaugsmei</i>	<i>LZP</i>	<i>2021-2023</i>
<i>Maira Leščevica</i>		<i>EK</i>	<i>2019-2021</i>
<i>Vineta Silkāne, Kaspars Osis, Gatis Krūmiņš</i>	<i>E3UDRES2 Ent-r-e-novators. Sadarbība pētniecības un inovāciju izcilībai un ietekmei</i>	<i>EK</i>	<i>2022-202</i>
<i>Agita Šmitiņa, Vera Grāvīte-Lapere (stud.)</i>	<i>Akcelerācijas pakalpojumi augstākās izglītības iestāžu institucionālās pārveides atbalstam — nākotnes augstākās izglītības iestāžu akcelerācija</i>	<i>Apvārsnis Eiropa programma, ES galvenā pētniecības un inovāciju finansēšanas programma /Eiropas Pētniecības izpildaģentūra</i>	<i>2023-2026</i>
<i>Vineta Silkāne</i>	<i>Patriotisms un nacionālisms: domāšana, attieksmes un to ietekme uz demokrātiskas pilsoniskas sabiedrības attīstību</i>	<i>FLPP</i>	<i>2023-2025</i>
<i>Agita Līviņa, Andris Klepers, kā arī studējošā A.Mežgaile</i>	<i>Optimising the Governance and management of the Natura 2000 Protected Area network in Latvia</i>	<i>ES, LIFE integrētais projekts</i>	<i>2020-2027</i>

Agita Līviņa, Andris Klepers	VPP "Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi" (LandLat4Pol)	LZP	2020-2023
Vineta Silkāne, Gatis Krūmiņš	Zinātniskuma kultūra vidējā izglītībā sabiedrības ilgtspējai	FLPP	2022-2024
Gatis Krūmiņš, Baiba Kļaviņa (stud.)	Kvantitatīvie dati par sociālajām un ekonomiskajām transformācijām trīs Baltijas valstu reģionos pēdējos simts gados vēsturisko transformāciju analīzei un nākotnes izaicinājumu pārvarēšanai	Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) granti, Pētniecība un izglītība, Baltijas pētniecības programma	2021-2024
Vineta Silkāne, Linda Veliverronena	FLPP. Pavirzīšanas ietekme uz mājsaimniecību atkritumu pārvaldīšanas paradumiem	LZP	2021-2023
Kaspars Osis			
Agita Šmitiņa, Vera Grāvīte -Lapere (stud.), Ieva Grīntāle (stud)	'Accelerate HE", E3UDRES2	EK	2023

5.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

2023.gada 28.augustā notika klātienē darbseminārs studiju programmas docētājiem, lai pārrunātu gan studiju saturu, patstāvīgo darbu apjomu studijuursos, gan kopumā studiju procesa organizāciju.